

Univerzita Hradec Králové

Filozofická fakulta

Bakalářská práce

Univerzita Hradec Králové

Filozofická fakulta

Katedra sociologie

Mezigenerační konflikt ve vnímání hodnot a morálky

Bakalářská práce

Autor: Tomáš Schusser

Studijní program: B6703 / Sociologie

Studijní obor: 6703R013 / Sociologie obecná a empirická

Vedoucí práce: Tuček Milan, doc. CSc.

Zadání bakalářské práce

Autor: Tomáš Schusser
Studium: F17BP0154
Studijní program: B6703 Sociologie
Studijní obor: Sociologie obecná a empirická

Název bakalářské práce: Mezigenerační konflikt ve vnímání hodnot a morálky.
Název bakalářské práce AJ: Intergenerational conflict in perception of values and morality

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Hlavní výzkumná otázka Můžeme pozorovat rozdíly vnímání hodnot a morálky mezi generacemi? Cíle a jejich zdůvodnění Pro téma a následné stanovení výše zmíněných cílů jsem se rozhodl zejména z toho důvodu, že se velmi často setkávám s různými názory, které se týkají odlišného vnímání hodnot a morálky mezi generacemi. Rád bych se tak touto problematikou blíže zabýval a na základě zpracování dat z výzkumů zjistil, jak velké rozdíly ve vnímání hodnot doopravdy jsou. Zjistit, jaké jsou rozdíly ve vnímání hodnot odlišnými generacemi. V práci budu porovnávat generaci dnešních padesátníků (49-59 let) a mladých lidí ve věkovém rozpětí 18-26 let.

AUSTRUMA, Spodra. POSTMATERIAL VALUES IN THE CHANGING WORLD. Education Reform in Comprehensive School: Education Content Research [online]. 2011, , 5-16 [cit. 2019-03-26]. ISSN 16915895. Dostupné z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=eue&an=59731983&scope=site> HANSEN, Jo-ida c. a Melanie e. LEUTY. Work Values Across Generations. Journal of Career Assessment [online]. 2012, 20(1), 34-52 [cit. 2019-03-26]. DOI: 10.1177/1069072711417163. ISSN 10690727. Hodnotová a sociální reprodukce v rodině: první výsledky výzkumu dvou generací. Editor Michaela ŠMÍDOVÁ, editor Martin VÁVRA. Praha: CESES FSV UK, 2010. ISBN 978-80-904138-2-5. MARKIDES, Kyriakos s. DISENTANGLING GENERATIONAL AND LIFE-CYCLE EFFECTS ON VALUE DIFFERENCES. Social Science Quarterly (University of Texas Press) [online]. 1978, 59(2), 390-393 [cit. 2019-03-25]. ISSN 00384941. Dostupné z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=sih&an=16614903&scope=site> NAGLE, John d. POLITICAL GENERATION THEORY AND POST-COMMUNIST YOUTH IN EAST-CENTRAL EUROPE. Research in Social Movements, Conflicts [online]. 1994, 17, 25-52 [cit. 2019-03-26]. ISSN 0163786X. Dostupné z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=sih&an=15742834&scope=site> PAYNE, Sam, David a. SUMMERS a Thomas r. STEWART. Value Differences Across Three Generations. Sociometry [online]. 1973, 36(1), 20-30 [cit. 2019-03-26]. DOI: 10.2307/2786279. ISSN 00380431. PETROVÁ KAFKOVÁ, Marcela. Šedivějící hodnoty?: aktivita jako dominantní způsob stárnutí. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, 2013. ISBN 978-80-210-6310-5. PRUDKÝ, Libor. Inventura hodnot: výsledky sociologických výzkumů hodnot ve společnosti České republiky. Praha: Academia, 2009. Novověk. ISBN 978-80-200-1751-2. THURNHER, Majda, Donald SPENCE a Marjorie FISKE LOWENTHAL. Value Confluence and Behavioral Conflict in Intergenerational Relations. Journal of Marriage [online]. 1974, 36(2), 308-319 [cit. 2019-03-26]. DOI: 10.2307/351157. ISSN 00222445.

Garantující pracoviště: Katedra sociologie,
Filozofická fakulta
Vedoucí práce: doc. Milan Tuček, CSc.
Oponent: Mgr. Lucie Cviklová, M.A., Ph.D.
Datum zadání závěrečné práce: 2.6.2020

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval pod vedením vedoucího bakalářské práce samostatně a uvedl jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne 30. června 2020

Tomáš Schusser

Anotace

SCHUSSER, Tomáš. *Mezigenerační konflikt ve vnímání hodnot a morálky*. Hradec Králové: Filozofická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2020. 41 str. Bakalářská práce.

Bakalářská práce se zabývá tématem Mezigeneračního konfliktu ve vnímání hodnot a morálky. Řeší, zda existuje konflikt mezi generacemi. Teoretická část nejprve mapuje téma práce v pohledu minulosti a současnosti. Dále vymezuje základní pojmy a definice, které následně používám i v části praktické. Například se jedná o pojmy jako generace, či teorie konfliktu. Zvláštní pozornost jsem věnoval pojům morálka a hodnoty. V praktické části jsem prováděl výzkum za pomoci polostrukturovaných rozhovorů. Dále jsou analyzována data od Centra pro výzkum veřejného mínění, spadající pod Sociologický ústav Akademie věd, jedná se o jeden z řady výzkumů, spadající pod projekt Naše společnost a tento výzkum následně porovnávám s vlastním výzkumem. Na základě výsledků výzkumu věnuji pozornost, jak respondenti chápou jednotlivé otázky kladené při rozhovorech, které výzkum přinesl.

Klíčová slova: generace, hodnoty, mezigenerační konflikt, morálka

Annotation

SCHUSSER, Tomáš. *Intergenerational conflict in perception of values and morality*. Hradec Králové: Philosophical Faculty, University of Hradec Králové, 2020. 41 pages. Bachelor thesis.

Bachelor thesis deals with theme of intergenerational conflict in perception of values and morality. Thesis is considering if intergenerational conflict exists. The theoretical part first maps the topic of the work from the perspective of the past and present. It also defines the basic terms and definitions, which I then use in the practical part. For example, these are concepts such as generation or conflict theory. I paid special attention to the concepts of morality and value. In the practical part, I conducted research with the help of semi-structured interviews. Furthermore, data from the Center for Public Opinion Research, belonging to the Institute of Sociology of the Academy of Sciences, are analyzed. This is one of a number of researches under the Our Society project, and I then compare this research with my own research. Based on the results of the research, I also pay attention to how the respondents understand the individual questions asked in the interviews that the research brought.

.Keywords: generation , intergenerational coflict, morality, values

Obsah

Seznam použitých zkratk, značek	1
Úvod	1
1. Mezigenerační konflikt ve vnímání hodnot a morálky	2
1.1. Etická výchova	3
1.2. Generace	4
1.2.1. Porovnávané generace	4
1.3. Mezigenerační konflikt	4
1.4. Hodnoty	5
1.4.1. Sociologie hodnot	6
1.4.2. Kategorizace hodnot	7
1.4.2.1. Dle Kučerové	7
1.4.2.2. Dle Sekery	8
1.4.3. Utváření hodnotového systému	8
1.5. Morálka	10
1.5.1. Kognitivní teorie morálního vývoje	10
1.5.1.1. Interiorizace norem dle Lawrence Kohlberga	10
1.5.2. Náboženství a morální vývoj	12
1.5.2.1. Tradiční náboženský přístup	12
1.5.2.2. Světská morálka	13
1.5.2.3. Křesťanský humanismus	13
1.5.3. Vztahy kognitivní a emocionální složky v mravním vývoji	13
1.5.3.1. Mravní vědomí	14
1.5.3.2. Mravní citění	14
1.5.4. Morální vývoj z pohledu inteligence	15
1.5.5. Rozpor mravního přesvědčení a mravního jednání	16
1.5.5.1. Vnitřně konzistentní	16

1.5.5.2. Mravné ve vztahu k objektivním a univerzálním morálním standardům	16
1.5.5.3. Podmínky mravního chování	16
1.5.6. Chování v souladu s normou ve vztahu k normám.....	18
1.5.7. Sociální perspektivy a mravní chování	19
2. Porovnání dat.....	21
2.1. Výzkum „Jaké chování je pro nás přijatelné“ od CVVM.....	22
2.1.1. Výsledky výzkumu	23
2.2. Vlastní výzkum	27
2.3. Výsledky výzkumu.....	29
2.3.1. Ovlivnění morálního pohledu pandemií nemoci COVID-19.....	33
2.3.1.1. Líbání se na veřejnosti v době koronaviru.	34
2.3.1.2. Sledování pornografie v době koronaviru.....	34
Závěr.....	36
Seznam použité literatury	38
Seznam obrázků.....	42
Seznam tabulek.....	42
Seznam příloh.....	43

Seznam použitých zkratek, značek

CVVM - Centrum pro výzkum veřejného mínění

Úvod

Ve své práci se budu zabývat mezigeneračním rozdílem ve vnímání morálky a hodnot mezi generacemi, které jsem si pojmenoval R (jako rodiče) a D (jako děti). Tento rozdíl vnímám ve svém každodenním životě a z toho důvodu jsem se rozhodl toto téma blíže prozkoumat, abych zjistil, zda se jedná o můj subjektivní dojem, nebo zda tomu tak opravdu je. K rozklíčování této otázky mi poslouží sebraná data od Centra pro výzkum veřejného mínění, spadající pod Sociologický ústav Akademie věd.

Osobně si myslím, že se vnímání morálky a hodnot, v závislosti na věku, liší. Pro srovnání jsem si vymezil generaci R, jakožto generaci našich rodičů, tedy lidí ve věku 49-59 let a generaci D, kterou představují lidé ve věkovém rozmezí 18-26 let. Tyto generace jsem si zvolil, jelikož se s lidmi v těchto letech setkávám v každodenním životě, ať už v domácím, školním, či pracovním prostředí.

Práce bude rozdělena na dvě části a sice na teoretickou a praktickou. V teoretické části se budu snažit vymezit základní termíny a pojmy, které jsou klíčové pro porozumění tématu a následnou interpretaci výsledků. Mezi tyto termíny patří například vymezení pojmů generace, hodnota, mezigenerační konflikt či morálka. V praktické části budu analyzovat data od CVVM a porovnávat je s vlastním výzkumem. Výzkum bude proveden formou polostrukturovaných hloubkových rozhovorů.

1. Mezigenerační konflikt ve vnímání hodnot a morálky

Mezigeneračním konfliktem a generacemi obecně se dodnes zabývá celá řada odborníků. Dle Sociologické encyklopedie představovaly „jeden z nejvýznamnějších přínosů pro sociologickou teorii hodnot a sociologickou teorii obecně v období 50., 60. a 70. letech práce T. Parsonse. Opírá se o výsledky É. Durkheima, M. Webera a V. Pareta.“ (Sociologická encyklopedie, 2018). Přičemž Parsons vypracoval pojmy, jakožto prostředky k pojmenování charakteristik společnosti jejích dílčích systémů.

Mezigenerační konflikt v souvislosti s náhledem na hodnoty můžeme pozorovat v literatuře, dokonce ovlivnil i vývoj literatury, například u české moderny. V literárních dílech můžeme pozorovat vztahy mezi rodiči a dětmi, vliv vrstevníků. Právě onen tlak mezi referenční skupinou, tedy vrstevníky, a významnými blízkými byl, především v historii chápán jako element silně formující člověka.

Vzhledem k bytovému problému za dob socialismu, kdy bylo sehnat bydlení pro některé lidi opravdovým problémem, jsme u nás, v Československu, mohli pozorovat nejen soužití dvou generací, ale dokonce i tří či čtyř. V rodinách tak vznikaly komplikované a propletené „vztahové sítě“, což zapříčiňovalo celou řadu mezigeneračních neshod a sporů. V domácí sociologii byly nejlépe zmapovány vzájemné vztahy mezi rodiči a jejich dospívajícími dětmi.

V roce 1956 přichází, jako první, s pojmem intergeneračního konfliktu Eisendstadt. Nahlíží na něj jako na součást sociální kontinuity ve společnosti.

Podle něj proběhl právě v 60. a na počátku 70. let rozkol mezi zájmy a hodnotami rodičů a jejich dětí. Největším převratem byla změna vztahů právě mezi rodiči a dětmi, kdy rodiče začali být pro děti spíše přáteli než zástupci daného rodu (Shorter, 1975).

Co se týče morálky a hodnot, ty jsou staré, jako naše kultura sama. Jelikož jsou zakotvené i v Bibli. Co se Božských ctností v křesťanství týče, jedná se především o víru, naději a lásku. Dalšími významnými osobnostmi, které se o morálku, hodnoty a ctnosti zajímali, byli Aristotelés a jeho rozumnost, spravedlnost, mírnost a statečnost, dále Seneca a Stoikové, kteří Aristotelův seznam obohatili o ctnosti a hodnoty jako velkorysost, velkomyslnost, vědění, umění, rozumnost a další.

V pozdějších letech vymezuje hodnoty například i Benjamin Franklin. Za správné a morální považuje celkem třináct ctností a sice střídmost, mlčenlivost, pořádek, rozhodnutí, skromnost, pracovitost, upřímnost, spravedlnost, umírněnost, čistotu, klid, cudnost a pokoru.

Od roku 1960 získává morálka další, novou podobu v podobě individualismu, kdy se předpokládá, že každý je vládcem sám sobě. Což zapříčiňuje ústupem až dokonce absencí morálních hodnot. Pro společnost se stává důležitějším poslouchat své srdce, tužby a přání. To naprosto odporuje klasiků, jako byl například Aristoteles, který morálku váže na rodinu, společnost, národ a celkově civilizaci.

V současné době je otázka morálky a hodnot opět velmi aktuální. U nás se jimi zabývají například pan doc. Pavel Vacek, který je považován za zakladatele a hlavního protagonistu etické výchovy u nás nebo doc. Jan Hábl, který je uznávaný komeniolog. Velký rozvoj a rozmach zažívá také etická výchova, která se od roku 2010, kdy vznikla, čím dál častěji objevuje na českých základních a středních školách.

1.1. Etická výchova

Jedná se o doplňující obor, kde si žáci osvojují sociální dovednosti za pomoci zážitkových metod. Základním cílem etické výchovy je vést žáky k prosociálnímu chování, tedy takového chování, kdy konáme dobro pro druhé, aniž bychom očekávali vlastní profit či protislužbu.

Dle slov Hábla etická výchova je poslední dobou na vzestupu. Bohužel tomu tak není z toho důvodu, že bychom se stávali „lepšími“, lidštějšími bytostmi, ale právě pro úpadek, nedostatek mravnosti. Mravní výchova se nám tak začíná jevit jako naprosto nezbytná a nedělitelná část výchovy, a to především z obavy o etickou „obyvatelnost zeměkoule“, která je poprvé v dějinách ohrožena svými vlastními obyvateli (Hábl, s. 117-127, 2011).

Nyní bych rád vymezil základní pojmy, jejich definice a členění, se kterými budu v práci operovat. Vzhledem k tomu, že řada pojmů je definována různě, různými odborníky a úhly pohledu. Považuji jejich vysvětlení za klíčové, aby nedošlo

k posunu významu a chápání těchto slov, opakovaně použitých v mé bakalářské práci.

1.2. Generace

Za generaci považujeme velkou skupinu sociálně diferencovaných osob, které se narodily v přibližně stejné době. Jedná se o lidi, kteří si prošli procesem socializace v přibližně stejné době. Vyrůstali tak ve shodných kulturních a historických podmínkách. To by tyto osoby tvořící generaci mělo ovlivnit tak, že by teoreticky měli nést při nejmenším podobné až shodné myšlenkové pochody a vést obdobný styl života. Do jedné generace patří lidé přibližně stejně staří. Vymezení generace považujeme za nepřesné. O tom, zda bude člověk do dané generace ještě patřit, nebo již nikoli, se rozhodujeme na základě konkrétního kontextu situace.

1.2.1. Porovnávané generace

Ve své bakalářské práci jsem se rozhodl porovnávat generaci lidí narozených v letech 1961-1971 (kterou jsem označil písmenem R jako rodiče) s generací přibližně jejich dětí, tedy narozených v letech 1994-2002 (kterou jsem označil písmenem D jako děti).

1.3. Mezigenerační konflikt

Pod pojmem mezigenerační konflikt si představme nejednotu či odchylku v pojmání hodnot, v názorech a životních postojích či životním stylu jedinců nacházejících se ve dvou (či více) různých generacích. Například mezi rodiči a dětmi či prarodiči a jejich dětmi potažmo vnoučaty. Mezigenerační konflikt můžeme vnímat z různých úhlů pohledu. Ze sociologického pohledu jedince ovlivňují historické, kulturní, politické nebo ekonomické jevy a specifika dané doby. Společnost bychom mohli přirovnat k živému organismu, neustále vyvíjí, rozzrůstá a především mění. Jedince, který se do určité společnosti narodí, jeho okolí, historické události či významné změny ovlivňují prakticky od samého začátku jeho životní cesty. Všechny tyto ovlivňující faktory se mění. Proto mohou mít různé generace odlišné životní postoje, styl anebo nastavení hodnot. Z hlediska

sociologického je má tedy největší zásluhu na mezigeneračním konfliktu historická odlišnost mezi dobami a její specifika.

Z pohledu psychologického zapříčiňují konflikt mezi generacemi různá vývojová období a stádia, kterými si člověk prochází a ve kterých se zrovna nachází. V průběhu těchto období jedinec také začíná zastávat určité názory a hodnoty. U mladých lidí, kteří zatím nemají příliš životních zkušeností mohou převažovat názory nevyzrálé, sklony k idealismu či utopickým názorům. Postupem času se však člověk na tomto světě rozkouká, získá určité životní zkušenosti a začne být schopný vnímat svět realističtěji a začne své názory orientovat více dle praktického hlediska. Konflikt nastává často tehdy, pokud dojde řeč na nové trendy. Zejména pokud mluvíme o přístupu k novým technologiím, nebo názor na dobu, ve které generace žijí, nebo žili. Vzhledem k tomu, že mladší generace nemůže pochopit generaci starší, protože v oné době nežila. Starší generace má naopak obtíž pochopit dobu novou, často velmi odlišnou od doby, ve které vyrůstala. Hlavním důvodem může být neustálý pokrok doby kupředu. Přeci jen schopnost učit se a přizpůsobovat se na nová prostředí se s přibývajícím věkem postupně vytrácí.

Jako hlavní „kamery úrazu“ můžeme pro mezigenerační konflikt pozorovat v případě již zmíněných moderních technologií, dále například v jazyce, který se, stejně jako společnost, neustále vyvíjí v neposlední řadě také v případě módy či celkovém pohledu na svět.

1.4. Hodnoty

V případě pojmu hodnota se můžeme setkat s celou řadou jeho vymezení. Já jsem se rozhodl přihlédnout k definici v Ottově všeobecné encyklopedii, která hodnotu vymezuje jako „obecný pojem pro ocenění čehokoli, jak ve smyslu materiálním, tak duchovním, to, co osmysluje svět, lidské skutky apod., což člověku umožňuje základní hodnotovou orientaci ve světě. Pohledem ekonomie je hodnota chápána jako vlastnost statků určená (a) výrobními náklady (b) užitkem na straně spotřebitele. (Ottova všeobecná encyklopedie, 2003, s. 463).

Hodnotu však můžeme pozorovat i z úhlu pohledu psychologie, kdy je za ní považován rozsah toho, jak je daná věc nebo osoba pro člověka důležitá. Jinak řečeno považujeme hodnotu za vlastnost, kterou jedinec přisuzuje danému objektu,

situaci události nebo činnosti ve spojitosti s uspokojováním jeho potřeb, zájmů atd. (Prunner, 2002). S pojmem hodnota se můžeme setkat i v jiných vědních disciplínách, jako jsou například sociologie, etnografie, kulturní antropologie či estetika. Avšak každá z disciplín sleduje hodnoty ze svého úhlu pohledu. Sak (2000, s. 66) však uvádí, že hodnoty jsou svým charakterem interdisciplinární kategorií, a považuje tudíž za přínosné jejich zkoumání na interdisciplinární bázi.

Studiem hodnot se zabývá axiologie. Jejím úkolem je zkoumání otázek, které se týkají vzniku, fungování a proměn morálních, estetických, ekonomických, náboženských či politických hodnot (Filozofický slovník, 1995)

1.4.1. Sociologie hodnot

Hodnotami v oblasti sociologie se zabývá sociologie hodnot. Durkheim a Weber na ni dokonce nahlíží jako na základ sociologie, a to i přes to, že ji každý chápal trochu odlišně. Durkheim považuje společnost za morální řád, přičemž považuje společnost za nejvyšší hodnotu. Jako podstatu sociálních jevů vidí právě hodnoty. „Durkheim dospívá až ke krajní, jednostranné formulaci, že hlavní soc. jevy, náboženství, morálka, právo, ekonomie, estetika, nejsou než systémy hodnot, a tudíž ideály“ (Sociologická encyklopedie, 2018) Durkheim se v rámci svých sociologických analýz zaměřuje na dělbu práce, sebevraždu, socialismus, výchovu či náboženství. Dělbou práce se zabývá z hlediska působení na sociální koherentnost a solidaritu. Náboženství vnímá jako prostředek k zajištění zařazení hodnot do společnosti. V náboženství vidí dokonce určité symboly společnosti. Durkheim se zaměřuje na procesy hodnocení, dospívá k závěru, že hodnocení neslouží v konečném důsledku k ničemu jinému než k poznání

Weber je vidí v každém společenském jednání subjektivně míněný smysl. Chování dělí na několik typů a sice tradiční, afektivní, hodnotově racionální a účelově racionální. V racionálním chování jedinec nevnímá vedlejší účinky a chování. Naopak při účelovém chování jedinec zkoumá cíle, prostředky a vedlejší účinky a na jejich základě své chování přizpůsobuje.

1.4.2. Kategorizace hodnot

Každý člověk má svůj určitý hodnotový systém, kterému přizpůsobuje své uvažování a jednání. Víceméně bez ohledu na to, zda má hodnoty zvědomělé, nebo zda si je plně neuvědomuje a rozhoduje se či jedná spíše na základě intuice. I proto, když lidi oslovíme a poprosíme, aby nám vyjmenovali své preferované hodnoty, často mívají problém s jejich formulováním. Nedaří se jim najít slova pro to, co vlastně za hodnotu ve svém životě uznávají. Hodnoty tak můžeme kategorizovat různě. Níže uvádím třídění hodnot dle Kučerové a Sekery.

1.4.2.1. Dle Kučerové

Kučerová kategorizuje hodnoty následovně:

1.4.2.1.1. Přírodní

Přírodní hodnoty dále dělí na vitální a sociální. Vitální přírodní hodnoty představují vůle a tendence jedince po prosazení, udržení a rozvinutí života. A to jak u jedince, tak i určitého druhu. Sociální přírodní hodnoty poté vyjadřují pudovost a lidskou přirozenost, kdy člověk touží po vztahu k druhým lidem i sobě samotnému. Jedná se o touhu družnosti a vzájemnosti, kdy člověk touží po tom milovat a být milován. Dále potřeba být oceňován, mít úspěch a prosadit se.

1.4.2.1.2. Civilizační

Pramenem civilizačních hodnot je způsob organizace lidské pospolitosti v kontextu historickém i společenském. Tedy od vývoje přirozeně rodového a živelného způsobu života až po současný model státního a právního uspořádání, vývoje řeči, písma, vědy, techniky a dalších vědních disciplín a oborů.

1.4.2.1.3. Duchovní

Dle Kučerové se duchovní oblast hodnot tvoří v okruzích, jako je sebe-řízení, do kterého spadá oblast morálky a mravnosti. Dále sebevýraz, kdy se formujeme podle zákonů krásy a umění. A v neposlední řadě také sebereflexe, kdy se snažíme srovnávat světový a životní názor, náboženství a filosofii (Kučerová, 1996, s.72, 73).

Ve své knize autorka také zmiňuje velmi podstatnou věc a sice, že duchovní hodnoty jsou cílem samy sobě. Mají podobu ideálů, které jsou ve své úplnosti nedosažitelné a na které však nelze rezignovat. „Ideální hodnoty mají velkou inspirační, integrativní a mobilizující sílu a dávají lidské existenci smysl“ (Kučerová, 1996, s. 77)

1.4.2.2. Dle Sekery

Sekera (1994, s. 7) uvádí seznam hodnotových orientací dle J. Kozileckého. Do souboru hodnot patří:

1.4.2.2.1. Dionýské hodnoty

Do dionýských hodnot Sekera řadí konzumaci, komfort, dobré živobytí a luxus. V krajním případě může tato hodnotová orientace vyústit v egoismus a přizivnictví.

1.4.2.2.2. Herkulovské hodnoty

Herkulovské hodnoty, dá se říci, sledují vlastní moc člověka, nad druhými. Řadíme sem jejich ovládnutí, touhu po vládě, slávě či společenském uznání.

1.4.2.2.3. Apollónské hodnoty

Tyto hodnoty se týkají a věnují především tvořivosti, poznání světa, rozvoji umění a vědy.

1.4.2.2.4. Prométheovské hodnoty

Člověk uznávající prométheovské hodnoty bude bojovat proti zlu, za spravedlnost, proti bolesti, krutosti, a především za skupinovou soudržnost.

1.4.2.2.5. Sokratovské hodnoty

Sokrates, řecký filosof, považoval za nejdůležitější hodnoty především vědění, sebevýchovu, poznání sebe sama, sebezdokonalování se ve ctnostech a dobru a celkový rozvoj vlastní osobnosti.

1.4.3. Utváření hodnotového systému

Hodnotový systém člověka pro nás představuje významný ukazatel zaměření osobnosti člověka a výrazně působí na sebeřízení a motivaci jedince.

Z psychologického pohledu, dle Homoly, by měl hodnotový systém každého jedince korespondovat se třemi následujícími požadavky:

- 1) Hodnotový systém musí být vnitřně konzistentní s celou osobností a musí být v souladu i s dalšími osobnostními charakteristikami,
- 2) Hodnotový systém jedince má být realistický a do určité míry i dynamický,
- 3) Hodnotový systém, kterým se jedinec řídí, by měl přinášet uspokojení (Homola, 1972, s. 210).

Dle Vacka (2013, s. 146) je hodnotový systém dlouhodobě utvářen vlivy endogenními a exogenními během více či méně složitého ontogenetického vývoje. Do individuální struktury hodnot se promítají rozdíly každého jedince, které mohou být dané například jeho pohlavím, věkem, rodinným zázemím, dosaženým vzděláním či profesí apod. Sak považuje za prvořadé faktory při utváření hodnotového systému materiální podmínky života, vlivy sociálních a výchovných institucí jako jsou rodina, média, škola apod. Dále poté vlivy politicko-ekonomické sféry dané společností (2000).

Utváření systému hodnot je tak provázané na společnost, ve které jedinec žije. Jedná se o oboustranný vztah, kdy společnost ovlivňuje jedince (snaží se, usiluje o určitý cíl a zároveň působí funkcionálně) a jedinec zase naopak společnost. Systém hodnot je tak spoluutvářený oběma stranami. Hodnoty je tedy možné ovlivňovat a upravovat v závislosti na prospěch společnosti. Výchova k hodnotám probíhá především v rodinně a institucích, které jedinec navštěvuje, myslím tedy především školská zařízení.

Výchovně-vzdělávací systémy si kladou za cíl vštípit určité hodnoty dospívající generaci. V některých společnostech můžeme pozorovat, jak podporovaly určité hodnoty, které byly či jsou v rozporu s obecně platnými ideály humanity, a staly se tak hodnotami nadřazenými. Mohli bychom se zařadit například ideologická přesvědčení hlásající nadřazenost jedné rasy nad jinými, třídní nesnášenlivost. Nebo také společnosti, kde je za správné označováno jen jedno vědecké učení, či jen jedno „pravé“ náboženství. V takových společnostech popírají svobodu vyznání, kterou trestají vězením, fyzickými tresty či dokonce smrtí. Pokud se taková přesvědčení stanou dostatečně silnými, aby se stala oficiální politikou dané společnosti nebo země, můžeme hovořit o deformaci hodnotového působení na

celou společnost v rozsahu i několika generací. Pro příklady nemusíme chodit příliš daleko, jasnou deformaci hodnotového působení jsme u nás zažili, jako republika, při sovětském pokusu o vybudování komunistické společnosti. Deformovaných hodnotových modelů můžeme pozorovat celou řadu. Např. v Číně, Severní Koreji, na Bali, kde se jsou homosexuálové či tělesně a psychicky znevýhodnění lidé připoutáni řetězy k lůžku, žijí v celách apod.

Za druhý extrém považujeme společnosti, ve kterých na předávání hodnot zanevřeli. K takové krajnosti se přibližuje například doba postmoderní, která jedince výrazně směřuje k bezmezné a ničím omezené spotřebě. Lidé jsou „masírováni“ ze všech stran reklamou, která jim vnukává neustálou potřebu konzumovat a vede k nesmyslnému plýtvání statky a energií. V takové společnosti bývá úspěšnost člověka měřena podle toho, jak vypadá a jaké značky používá.

1.5. Morálka

Sociologický slovník uvádí, že za morálku lze považovat „soubor hodnot, norem a vzorů chování pretendujících na regulaci vztahů mezi jednotlivci, mezi jednotlivcem a společenskou skupinou i mezi společenskými skupinami navzájem, které apelují na člověka jakožto člověka, nebo jej tak hodnotí, a jejichž respektování je vynucováno sankcemi“. (Jandourek, 2007). Morálka bývá také často charakterizována jako schopnost rozlišovat dobro a zlo.

1.5.1. Kognitivní teorie morálního vývoje

1.5.1.1. Interiorizace norem dle Lawrence Kohlberga

Americký psycholog navázal na Piagetovu koncepci morálního vývoje a na jejím základě rozpracoval vlastní pojetí kognitivní teorie morálního vývoje jedince. Ke zkoumání používá metodu interview, kterou vypracoval a poté dále zdokonaloval. Spočívá v prezentaci morálního dilematu (situace) a následném kladení otázek ke zkoumáním jedince, a tedy i ke stanovení stádia a úrovně jeho morálního vývoje. Vytyčil 3 úrovně a 6 stádií morálního vývoje. Celý proces bychom mohli nazvat interiorizací neboli osvojováním norem.

1.5.1.1.1. Prekonvenční úroveň

Tato úroveň se týká povětšinou dětí do devíti let věku, některých adolescentů a dospělých kriminálních živlů. Stádia spadající pod první úroveň morálního vývoje tvoří egocentrismus a reciprocita. V případě egocentrismu je prioritou, které se neustupuje, uspokojování vlastních potřeb jedince. Pravidla jedinec dodržuje pouze ze strachu z potrestání. Když mu trest nehrozí, dělá cokoli bez ohledu na ostatní členy společnosti. V případě reciprocity, tedy vzájemnosti jedinec vnímá potřeby druhých a snaží se jich využít ve svůj prospěch. Jedná se o jakousi vzájemnou výměnu. Jedná se o takové jedince, kteří nedokáží pochopit činnosti vykonávané bez nároku na odměnu, pro dobrý pocit. Takový jedinec by mohl položit například otázku: „A co z toho máš, přeci to neděláš zadarmo, ne?“. Jedinec v recipročním stádiu morálního vývoje uvažuje z hlediska výhodnosti. Často můžeme takové osobnosti pozorovat v politice. Pravidla dodržují pouze pro to, že to pro ně představuje výhodu, je to výhodné.

1.5.1.1.2. Konvenční úroveň

Konvenční úrovně morálního vývoje dosáhne většina adolescentů a dospělých v naší i ostatních společnostech. Konvenční úroveň se skládá ze stádia socionomie a stádia s názvem řád a pořádek. V socionomii můžeme pozorovat model chování „správné hodné děvče a hodný chlapec). Pravidla jedinec dodržuje, aby jeho významní blízcí měli radost z jeho chování. Ze začátku se jedná o rodiče, později o vrstevníky či kolegy z práce. Nejdůležitější pro takového jedince je, jak na jeho chování zareagují ostatní. Neustále dumají nad tím, co si ostatní pomyslí a na základě toho upravují své chování. Až ve stádiu řád a pořádek si jedinec začíná pomalu vštěpovat pravidla tak zvaně „pod kůži“. Jedinec začíná rozumět tomu, že bez pravidel to nejde. I když si jedinec začíná již normy interiorizovat, je nutná ještě jedna úroveň morálního vývoje a její stádia. A to z toho důvodu, že je nutné pravidla rozlišovat. Existují totiž „špatná“ pravidla nadřazená těm „lepším“. Jedinec má tendenci dodržovat pravidla bez ohledu na situaci. Uvedu na příkladu. Muž uvidí hořet dům, který ale nemůže začít hasit, protože na začátku pozemku je cedule s nápisem „soukromý pozemek, nevstupovat“. V souvislosti s tímto se můžeme setkat s pojmem vězeň svědomí, kdy člověk dle špatného zákona, omezujícím svobodu, pravidlo porušil. Dle svědomí jednal správně, ale i přes to je potrestán.

1.5.1.1.3. Postkonvenční úroveň

Jedná se o poslední úroveň Kohlbergovy kognitivní teorie morálního vývoje, která je dosahována menšinou dospělých (cca jedna čtvrtina až jedna pětina dospělé populace). Jedinci této úrovně dosahují obvykle po dvacátém roce života. Tedy v případě, že jí jedinec dosáhne. Stádia této úrovně Kohlberg nazývá vzájemná dohoda, vyjednávání a obecné civilizační principy. V 5. stádiu morálního vývoje (= vzájemná dohoda, vyjednávání) jedinec vnímá pravidla a normy jako prostředek k dosažení blaha většiny společnosti. Zákony však musí být flexibilní, jelikož vždy záleží na okolnostech. Porážka musí být přijímána s respektem a nesmí se měnit pravidla. V posledním stádiu, tedy obecných civilizačních principech má jedinec pravidla a normy již plně interiorizované. Hlavním hlídacím institutem je zde svědomí. Takový jedinec nepotřebuje kontrolu zvenčí, špatnost, porušení pravidla či normy by ani neudělal (ani v případě, že by se nikdo nedíval), protože má svědomí, které by mu onen skutek neustále připomínalo. Když i přes to dojde k porušení normy, záleží, jak závažný skutek jedinec provedl a jak na to bude reagovat jeho svědomí. To může být buď konstruktivní, kdy jedinec situaci nezvládne a pochybí, ale může ji napravit, může se omluvit, poučit se a příště se již zachovat správně. Horší to je v případě svědomí destruktivního, kdy jedince svědomí „sžírá“ natolik, že jedinec situaci nezvládne a svědomí ho dožene až k sebevraždě.

1.5.2. Náboženství a morální vývoj

V tradiční křesťanské společnosti se očekávalo, že se lidé budou chovat dle základních morálních norem daných náboženstvím. Otázkou je, nakolik byla pravidla dodržována kvůli svědomí a na kolik kvůli Božímu dohledu. Dle Kohlberga by tak křesťané jen stěží dosáhli výše než na první stádium morálky. Ať již tomu bylo jakkoli, v každém případě je náboženství s morálkou úzce spjato.

Bull rozlišuje 3 přístupy ke vztahu náboženství a morálky (Bull, 1973, s. 90).

1.5.2.1. Tradiční náboženský přístup

V případě tradičního náboženského přístupu jsou morálka a náboženství neoddělitelné. Morálka vyplývá z náboženství a opačně. Bez náboženství by totiž nebylo morálky. Existoval by jen zmatek a úpadek. Veškeré zákony a pravidla jsou

dány od Boha a jsou zaznamenány v Písmu. Mravní normy vnímáme jako absolutní a věčné. Morální úpadek je vnímán jako důsledek úpadku náboženského. Jestliže člověk zanedbává náboženskou víru, je morálně ztracen.

1.5.2.2. Světská morálka

Naopak hodnoty světské morálky nejsou přímo spojeny s transcendentní vírou. Morální závazky jsou totiž odvozovány z potřeb člověka a lidské komunity. Světské přístupy jsou také mnohem více flexibilní a racionálnější, jelikož nejsou ohraničovány emoční závislostí na Bohu. Hodnocení špatného a dobrého bere v úvahu i situační podmíněnost.

1.5.2.3. Křesťanský humanismus

U křesťanského humanismu považujeme za nejvyšší princip lásku. Další principy jsou spíše metaforické než věčné.

1.5.3. Vztahy kognitivní a emocionální složky v mravním vývoji

Dle Bulla (1973, s. 77) jsou v člověku zastoupeny obě složky, jak složka emocionální, tak kognitivní. Veškeré morální postoje a rozhodnutí člověka musí být zdůvodněny. Pokud nejsou, jedná se o poslušnost otroka nebo sociální konformitu závislou na odměně či trestu.

Vzájemnými vazbami mezi výše zmíněnými mravními kategoriemi se zabývá Lickon (1992, s. 51–61). Mravní vědomí představuje rozum, mravní cítění emoce. Pokud se v nějaké situaci rozhodujeme, jak se zachovat, působí na naše mravní přesvědčení, tedy zvnitřněné normy a pravidla, ještě naše osobnostní vlastnosti a situační podmíněnost, která hraje mnohdy zásadní roli v našem konečném mravním jednání. Jedinec by se měl rozhodovat vždy na základě kombinace obou kategorií. Pokud se budeme rozhodovat pouze na základě emocí, můžeme se snadno zmýlit. Například můžeme soudit na základě pocitu. Pokud se budeme naopak rozhodovat čistě na základě rozumu, uvažujeme pouze z hlediska výhodnosti.

1.5.3.1. Mravní vědomí

Mravní vědomí představuje rozumovou složku. Jedinec ví, že pravidla a normy existují. Dle Lickona se skládá z následujícího:

- Mravní znalosti,

Aby jedinec jednal podle pravidel, nejprve musí pravidla znát

Poznání mravních hodnot,

Jedinec musí rozeznat rozdíl mezi tím, co je dobré a co špatné.

- Úhly pohledu,

Jedinec musí být chopen dívat se na věci z vícero úhlů pohledu, nejen z toho svého.

- Morální usuzování,

Při rozebírání morálního dilematu jedinec umí přemýšlet jak v kategoriích zla, tak v kategoriích dobra. Také umí posoudit chování lidí z vyšších norem, například že lidský život je důležitější, než určité normy (například výše zmíněný zákaz vstupu na trávník je méně důležitý, než záchrana člověka z hořícího domu).

- Provádět rozhodnutí,

Člověk by měl být schopen k rozhodnutí dospět a také si za ním stát.

- Sebepoznávání.

Zde by měl být člověk schopen sebereflexe, měl by být schopen pozorovat své slabé a silné stránky osobnosti.

1.5.3.2. Mravní cítění

Jedinec je s pravidly a normami ztotožněn. V Lickonově podání taktéž šest součástí, jimiž jsou:

- Svědomí,

Ať už se jedná o svědomí konstruktivní či destruktivní. Je důležité pozorovat, kdy se svědomí ozve. Zda je to před (chci porušit, ale svědomí mi to nedovolí), při (již jsme začal porušovat, ale přestanu, aktivitu nedokončím) anebo po porušení pravidla či normy (výčitky svědomí).

- Sebeúcta,

Neboli také vědomí vlastní hodnoty. Pokud si sebe jedinec neváží, promítá se to do vztahů a chování k druhým. Velmi klíčová k navazování kvalitních vztahů. Ať už profesních či osobních.

- Empatie,

Čili schopnost vcítit se do druhých

- Láska k dobru,

Když se děje něco nespravedlivého, člověku to není jedno. Člověk je rád, když se dějí dobré věci. Na druhou stranu musí být i láska pod kontrolou a přiměřená. Pokud uvidím, že souseď postřelil psa, nepůjdu a nepostřelím na oplátku souseďa.

- Skromnost.

Jakožto prostředek k přemožení pýchy, kdy se jedinec snaží být lepším.

1.5.4. Morální vývoj z pohledu inteligence

Morální vývoj bezprostředně souvisí s rozvojem poznávacích procesů, tedy i intelektuálním růstem. Kohlberg vidí kognitivní vývoj jako nezbytnou ale zdaleka ne dostačující podmínku pro morální vývoj. Dle Duska a Whelana (1975) děti do 12 let věku nejsou dostatečně vybaveny sofistikovanějšími kognitivními schopnostmi, a proto nemohou vyšších stádií morálního vývoje dosáhnout. Jako hlavní schopnost, důležitou pro morální rozvoj vidí schopnost myslet abstraktně.

Několik výzkumů prokázalo souvislost mezi IQ a rozvinutostí morálního usuzování. Mentálně retardovaní jedinci ve věku 16-20 let se při testech morálního usuzování nedostali výše než na úroveň Kohlbergem vytyčené úrovně reciprocit. Zároveň se při testu objevily i případy, kdy i lidé s vysokým IQ nedosáhli výše než na první stupeň prvního stádia. (Vacek, 2013, s. 55) Vyšší inteligence je tak dobrým předpokladem, pro vyšší rozvinutost morálního vývoje, nikoli však automaticky fungující podmínkou.

1.5.5. Rozpor mravního přesvědčení a mravního jednání

Snaha objektivně postihnout uvedený vztah patří dle Vacka (2013, s. 67) k tradičně nejfrekventovanějším a nejkontroverznějším odborným tématům. Kohlberg rozlišuje dvojí pojetí morálního jednání.

1.5.5.1. Vnitřně konzistentní

Vnitřně konzistentní morální jednání je jednodušší variantou. Jedná se o případ, kdy se morální přesvědčení jedince shoduje s jeho rozhodováním a následným jednáním. Jedinec sám si rozhoduje o tom, zda je jeho jednání správné, či nikoli.

1.5.5.2. Mravné ve vztahu k objektivním a univerzálním morálním standardům

Zde se jedná o druhé pojetí morálního jednání. Zde o správnosti činu rozhoduje jedinec sám, ale v potaz bere i objektivní, univerzální standardy. Ne každé jednání, které je v souladu s normou je totiž také doopravdy mravné. A stejně tak naopak, některá jednání jsou mravná, i když tak dle normy nevypadají. Zde hraje roli především míra rozvinutí volných a charakterových vlastností jedince a situační podmíněnost (Kohlberg, 1984).

1.5.5.2.1. Situační podmíněnost

Za situační podmíněnost neboli jinak také situační proměnnou, považujeme okolnosti, které mohou napomáhat tomu, aby se jedinec zachoval správně anebo naopak mu mohou jeho rozhodnutí znesnadňovat a komplikovat. Člověk v takové situaci řeší právě ona dilemata, kterými se zabýval Kohlberg.

1.5.5.3. Podmínky mravního chování

Mravní jednání je dle Lickona podmíněno třemi aspekty. Prvním z nich je kompetence. Jedná se o schopnost převést morální poznání a cítění do efektivního jednání. V některých situacích dobrý úmysl nestačí, musíme k úkonu mít i určité znalosti a dovednosti. Například při poskytování první pomoci. Dalším aspektem je vůle. Tu potřebujeme k ovládnutí emocí. K upřednostnění povinností před prožitkem k odolání skupinovému nátlaku či konformitě apod. Bez vůle bychom nemohli vykonávat to, co si myslíme, že je správné. Poslední podmínkou je zvyk.

Chování v některých situacích se odehrává na základě ustálených scénářů toho, co je dobré. Zde je právě ona návykovost důležitá. Jedinec by v takové banální situaci ani neměl přemýšlet, co je dobré a měl by jednat automaticky, a to již od útlého věku. Situacemi myslím především pozdravení, poděkování, pomáhaní starším lidem s těžkým nákupem, umět se omluvit, přijmout omluvu, nabídnout a přijmout pomoc apod. Vnitřní podmínky.

To, zda se člověk rozhodne správně či špatně závisí a je ovlivněno celou řadou vnitřních podmínek. Mezi takové podmínky patří například věkové zvláštnosti. Někdy zkrátka nejsme dost staří na to, abychom dospěli ke správnému rozhodnutí. Dále záleží na míře rozvinutí volních a charakterových vlastností, zejména zodpovědnosti a rozhodnosti. Momentální fyzický a psychický stav jedince, kdy se může každému z nás stát, že vlivem okolností zkrátka nejde zachovat se správně, nemáme na to energii, jsme unavení nebo můžeme být nemocní či zranění. Roli také hrají individuální zvláštnosti osobnosti jedince. Představme si například situaci, že se stala dopravní nehoda. Někteří lidé, byť nemají znalosti a zkušenosti intuitivně vědí, co dělat, a i takto náročnou situaci zvládnou bez větších obtíží. Jiní, ve stejné situaci nemusí vědět, jak reagovat a zůstanou paralyzovaní. Dalšími dvěma podmínkami jsou pocit nekompetence, který je nám poměrně blízký. Stydíme se, přijde nám hloupé se ozvat, zasáhnout. A neblahá zkušenost, kdy jsme se s podobnou situací setkali, a buď nás zasáhla natolik, že se v ní nechceme ocitnout znovu, nebo nám její řešení bylo nepříjemné.

1.5.5.3.1. Vnější příčiny

Vnější příčiny bychom mohli označit jako situační proměnné. Řadíme sem nátlak na osobu či případy, kdy se člověk nachází v mezní životní situaci, která může ohrožovat například postavení, existenci či život jedince. Dále tlak sociální skupiny, zejména tedy té referenční. Především u vrstevníků ve škole a skupin v dospívání. V neposlední řadě sem patří také nátlak sociálních vzorů či dezorientace způsobená neobvyklostí a složitostí situace. Někdy se totiž zkrátka ocitneme v situaci, která je pro nás nová a naše řešení nakonec neshledáme jako správné. Důležité však je se z takových chyb poučit a snažit se je neopakovat.

1.5.6. Chování v souladu s normou ve vztahu k normám

Můžeme pozorovat 3 typy chování. Chování v souladu se společenskou normou, chování, které je více či méně vzdálené od společenské normy a chování sporné, kdy je klíčová situační podmíněnost. Usměrnování chování také záleží na znalosti mravních norem. Chování může být neusměrnované, jelikož jedinec mravní normy nezná. Jedinec ale také naopak může regulovat své chování, aniž by si mravní normy dostatečně, či vůbec, osvojil. Jedinec může normy poznat, ale to ještě neznamená, že se jimi bude řídit. Nebo naopak můžeme pozorovat ideální chování v souladu s normou a to tehdy, když jedinec normu nejen zná, ale ještě se jí i řídí.

Chování, které je v souladu se společenskou normou rozlišuje Vacek (2013, s. 69) na následující typy:

1.5.6.1.1. Návykové mravní chování

O činnostech jedinec nemusí přemýšlet. Koná je automaticky – pozdraví, zaklepe, poprosí, poděkuje, uvolní místo v dopravním prostředku.

1.5.6.1.2. Mravně zdůvodněné chování

Jedná se o takové chování, které jedinec musí promyslet a zvážit všechny aspekty. Například si můžeme představit situaci, kdy nás kolega v práci poprosí o naše materiály na zítřejší poradu, přičemž víme, že je opíše a použije. Musíme tak zvážit, zda je lepší pomoci kolegovi na úkor vlastního úspěchu, či naopak.

1.5.6.1.3. Intuitivní chování

Za intuitivní chování považuje takové chování, kdy dojdeme k mravnímu jednání skrze mravní citění. Jednalo by se o situaci, kdy kolegovi uvěřím a pomohu mu. Je zde veliká možnost, že se napálíme.

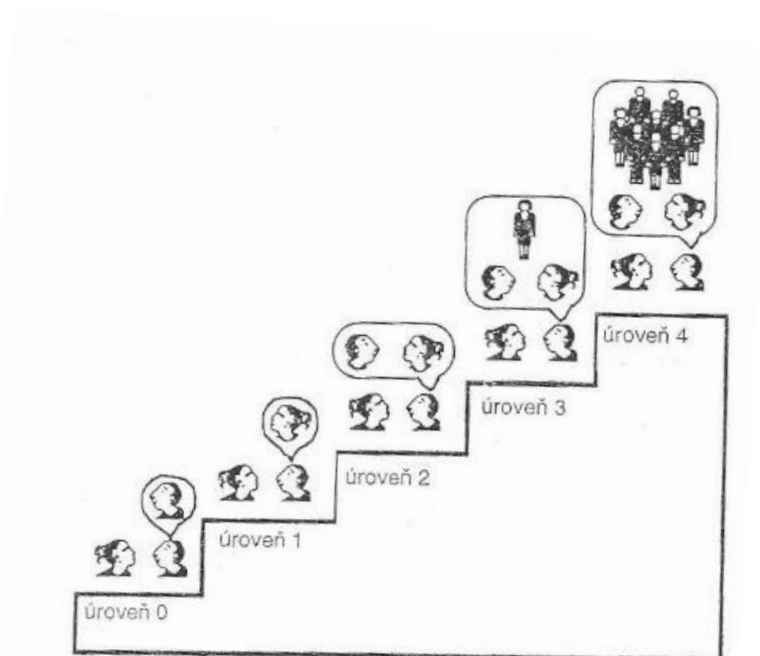
1.5.6.1.4. Kalkulativní chování

Za kalkulativní chování Vacek považuje takové, kdy dochází k mravnímu jednání skrze mravní vědomí. Chování je v souladu s normou, akorát zde není zastoupené mravní citění, tedy city. A chování je tak čistě kalkulativní. V pracovních záležitostech by člověk měl zapojit více mravního vědomí, v osobních poté naopak více mravního citění.

1.5.7. Sociální perspektivy a mravní chování

R. L. Selman vypracoval hierarchicky uspořádané stupně přebírání sociálních perspektiv. Zatím co u Kohlberga či Piageta pozorujeme jako hlavní téma vývoj vztahu k normě a její postupné zvnitřňování, u Selmana pozorujeme schopnost rozlišovat úhly se pohledu. Počátek vývoje sociálních perspektiv má u dítěte své počátky již v době, kdy dítě neumí odlišovat vlastní pohled na sociální procesy od úhlu pohledu druhých osob. Dítě se v odlišování postupně začíná zdokonalovat, až dojde k chápání širších sociálních perspektiv.

Selman vytyčil pět vývojových úrovní v procesu přejímání sociální perspektivy:

Obrázek 1- Úrovně přejímání sociální perspektivy (dle Heidbrinka), *Psychologie morálního vývoje*. Praha: Portál, 1997. Studium (Portál). ISBN 80-7178-154-1.

Výchozí úroveň, tedy úroveň 0, představuje čistý egocentrismus, kdy jedinec nevnímá potřeby druhých, respektive přání a potřeby druhých ztotožňuje se svými. Jedinec nacházející se v této úrovni se domnívá, že okolní lidé myslí, vnímají a cítí stejně jako on. Přičemž se nejedná o zlomyslné či jinak nekalé úmysly, takový člověk zkrátka nedokáže věci vidět jinak. Někteří autoři mluví o nedostatečném rozvinutí empatie a sociální inteligence. Dle Vacka (2013, s. 110) sem můžeme

řadit, vedle zjevných asociálů, například lidi zaměřené velmi úzce na oblast ekonomiky, techniky. Může se jednat o lidi s vysokou inteligencí.

Při úrovni 1 pozorujeme tzv. subjektivní perspektivu, kdy si jedinec uvědomuje, že ostatní mají odlišné cítění, vnímání a myšlení než on sám, ale neuznává právo na jiný názor, postoj či úhel pohledu ostatních. Nicméně můžeme, oproti první úrovni, mluvit o významném posunu.

Ve druhé úrovni je klíčová sebereflektující perspektiva, kdy je jedinec schopen podívat se sám na sebe očima druhých. Takový jedinec poznává, že neexistuje pouze vztah ostatních k němu, ale také jeho k ostatním.

Třetí úroveň již vnímá vzájemnost obou perspektiv. Tu pozorujeme, když jedinec zaujme postoj svůj, či postoj někoho jiného, nebo dokonce oba najednou. Můžeme si to představit jako třetí osobu, dívající se na jedince a jeho okolí shora.

Čtvrtá úroveň představuje perspektivu společenskou. Ta jedinci umožňuje sledovat svět jako síť nejrůznějších úrovní interakce a komunikace. Jedinec zde může chápat, že jeho vztah s okolím je také ovlivňován očekáváními společnosti a jejich okolím. (Heidbrink, 1997)

2. Porovnání dat

Jak jsem avizoval již v úvodu práce, cílem praktické části mé bakalářské práce je analýza dat od Centra pro výzkum veřejného mínění, spadající pod Sociologický ústav Akademie věd, dále jen CVVM, a porovnání jejího výsledku s vlastním výzkumem.

Mou hlavní výzkumnou otázkou bylo, zda můžeme na základě zpracování dat z projektu Naše společnost čili programu výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR pozorovat změny, rozdíly vnímání hodnot a morálky mezi generacemi? Pokud ano, o jaké změny se jedná? Pro téma a následné stanovení výše zmíněných cílů jsem se rozhodl zejména z toho důvodu, že se velmi často setkávám s různými názory, které se týkají odlišného vnímání hodnot a morálky mezi generacemi. Rád bych se tak touto problematikou blíže zabýval a na základě zpracování dat z výzkumů zjistil, jak velké rozdíly ve vnímání hodnot doopravdy jsou. Pokud nějaké jsou.

2.1. Výzkum „Jaké chování je pro nás přijatelné“ od CVVM

Centrum pro výzkum veřejného mínění je výzkumným oddělením Sociologického ústavu akademie věd České republiky. CVVM pravidelně prezentuje svou práci formou tiskových informací a několikrát ročně pořádá tiskové konference k aktuálním tématům. Součástí popularizační činnosti je i pravidelné vystupování v médiích. Široké veřejnosti je k dispozici archiv obsahující tiskové zprávy od roku 1990. V rámci jednoho z projektů byl zpracován také archiv závěrečných zpráv z výzkumů Ústavu pro výzkum veřejného mínění.

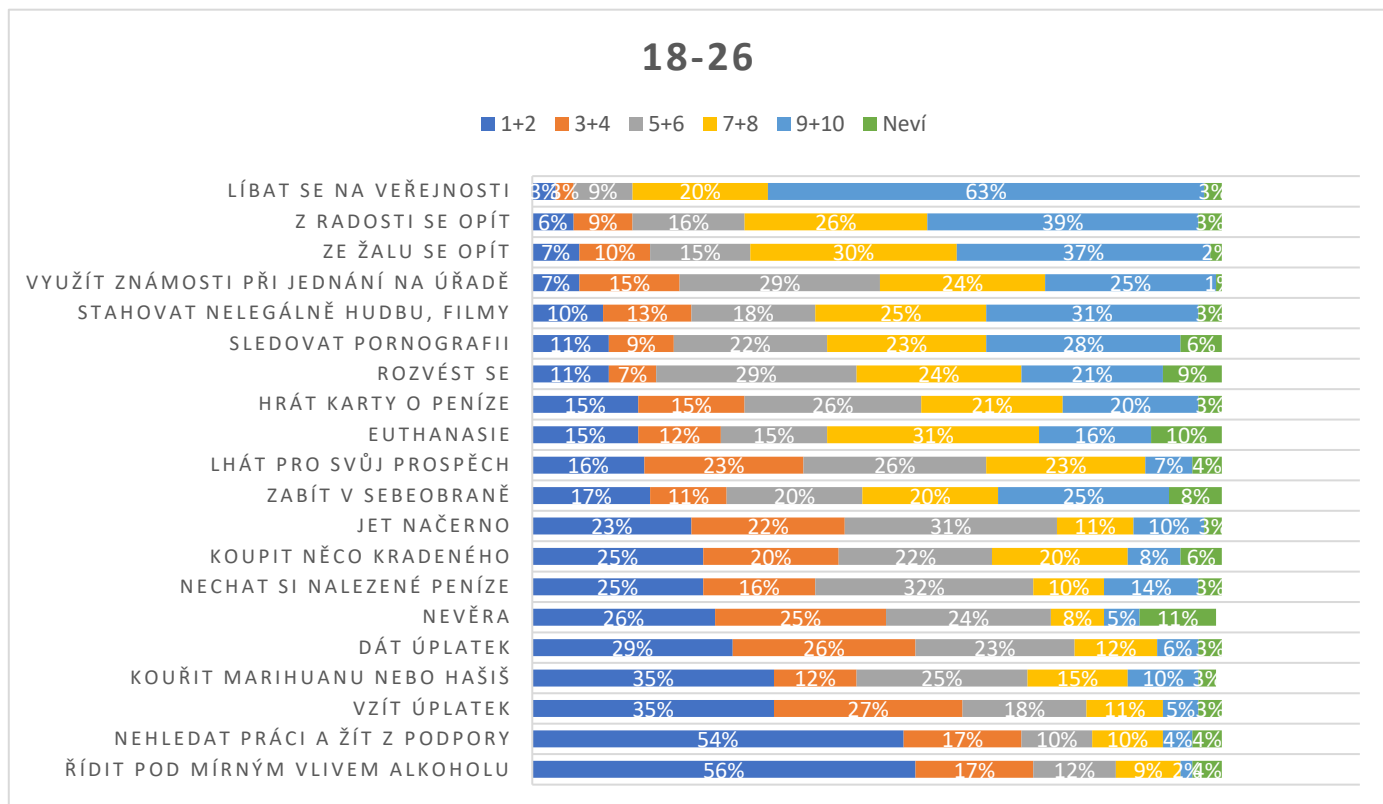
Hlavní náplní práce je výzkumný projekt Naše společnost, který představuje průzkum veřejného mínění české populace, a to již od věku 15 let. Tohoto šetření se tradičně účastní minimálně tisícovka respondentů. Dotazník zkoumá témata jako jsou například politika, ekonomika či jiná témata týkající se společnosti obecně.

Hlavním důvodem, proč je toto šetření tak důležité, je jeho pokračující a dlouhodobý charakter. Jedná se o zcela ojedinělý projekt, který je studenty, žurnalisty či jinou odbornou či laickou veřejností považován za velmi ojedinělý a cenný. (Oficiální stránky CVVM dostupné online: <https://cvvm.soc.cas.cz/cz/>).

Já jsem pro porovnání dat zvolil výzkum s názvem „Jaké chování je pro nás nepřijatelné“, právě z výzkumného projektu Naše společnost. Přičemž se centrum pro výzkum veřejného mínění zajímalo především o to, jak lidé přijímají určité složky chování v české společnosti. Baterie čítala celkem 26 položek, které představovaly různé druhy chování. Bylo zjišťováno, do jaké míry považují určité chování obyvatelé České republiky za správné, či přijatelné – z morálního hlediska. Jedná se o výzkum prováděný za pomoci standardizovaného dotazníku při osobním rozhovoru tazatele s respondentem. Toto šetření probíhalo v březnu roku 2015. Celkem bylo dotazováno 1045 respondentů.

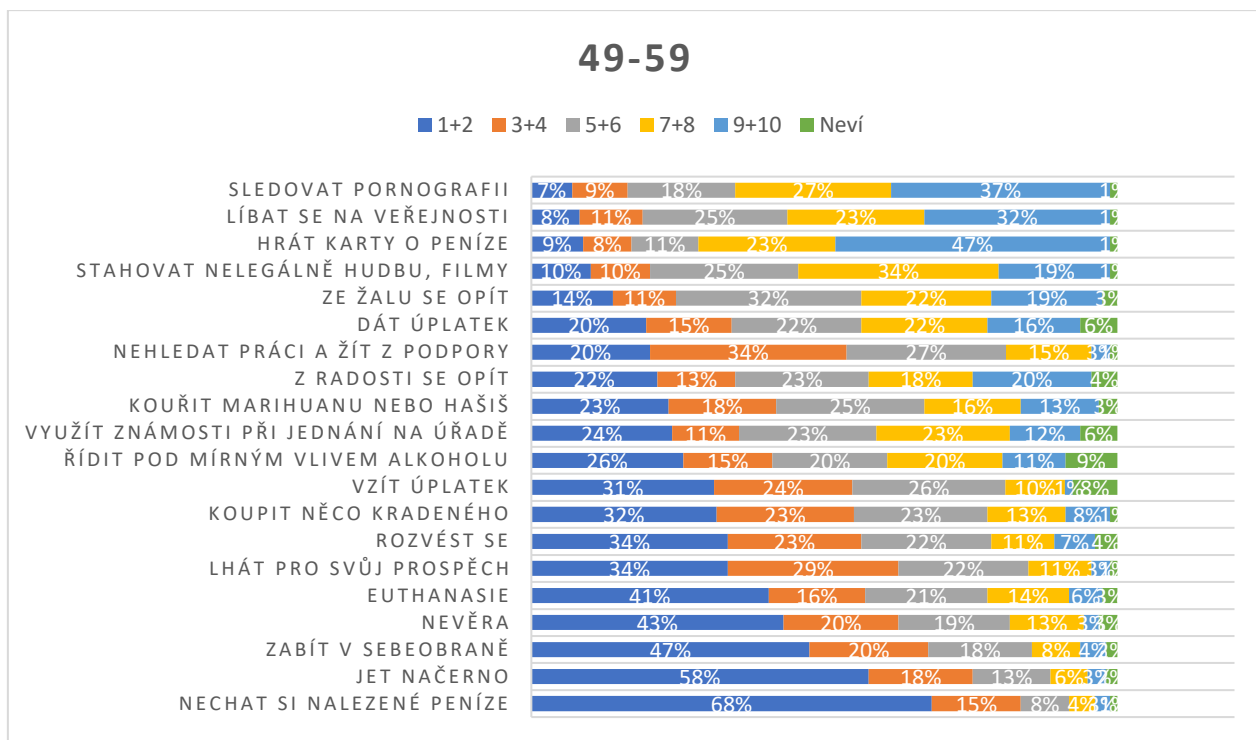
2.1.1. Výsledky výzkumu

Data, která jsem měl k dispozici od CVVM jsem protřídil a analyzoval. Výsledky výzkumu jsem pro snazší orientaci převedl do tabulky tak, že jsem zredukoval desetibodovou škálu do pětibodové sloučením dvojic hodnot odpovědí. Tedy odpověď 1+2, 3+4, atd. Vytvořil jsem 2 grafy, pro každou kohortu jeden.

Graf 1- Morální přijatelnost některých druhů chování v kohortě 18-26 (v %) Pozn.: Položky v grafu jsou řazeny vzestupně dle součtu kategorií „1+2“. To znamená, že první položka je nejméně nepřijatelná, poslední nejvíce nepřijatelná.

Pro věkovou kohortu ve věku 18-29 je nejméně přijatelné řízení pod mírným vlivem alkoholu (56 %) a nehledání práce a žití z podpor (54 %). Stejný podíl respondentů považuje za morálně nepřijatelné kouření marihuany nebo hašiše a braní úplatků (oboje 35 %). S dáváním úplatku morálně nesouhlasí 29 % a s nevěrou 26 %. V případech ponechání si nalezených peněz a kupování kradených věcí se do kategorie 1 a 2 zařadil každý čtvrtý Čech. Více jak pětina negativně vnímá jízdu na černo (23 %). Podobně odmítavě se Češi staví k zabítí v sebeobraně (17 %), lhaní ve svůj prospěch (16 %), eutanázii (15 %) a hraní karet o peníze (15 %). Přibližně 1 Čech z deseti odsuzuje rozvody (11 %), sledování pornografie (11 %) a nelegální stahování hudby a filmů (10 %). Nejvíce benevolentní je veřejnost k využívání známosti na úřadech (7 %), opíjení se ze žalu (7 %) a z radosti (6 %). Vůbec nejmenší odpor mají k líbání na veřejnosti (3 %).

Graf 2 - Morální přijatelnost některých druhů chování v kohortě 18-26 (v %) Pozn.: Položky v grafu jsou řazeny vzestupně dle součtu kategorií „1+2“. To znamená, že první položka je nejméně nepřijatelná, poslední nejvíce nepřijatelná.

Mezi lidmi ve věku 49-59 má problém s necháním si nalezených peněz (68 %), tedy skoro 7 lidí z deseti. Více než polovina respondentů vnímá jako morálně nepřijatelnou jízdu načerno (58 %). Více jak dvě pětiny vnímají zabítí v sebeobraně (47 %), nevěru (43 %) a eutanazii (41 %) jako morálně nepřijatelnou. Zhruba třetina této populace odsuzuje lhaní pro svůj prospěch (34 %), rozvody (34 %), koupení něčeho kradeného (32 %) a braní úplatků (31 %). Zhruba čtvrtině lidí přijde nepřijatelné řízení pod mírným vlivem alkoholu (26 %), využívání známosti při jednání na úřadě (24 %), kouření marihuany nebo hašiše (23 %). Přibližně pětina respondentů považuje za morálně nepřijatelné opít se z radosti (22 %), nehledat práci a žít z podpor (20 %) a dát úplatek (20 %). Nejmenší problém mají s opijením ze žalu (14 %), nelegální stahování hudby a filmů (10 %), hraním karet o peníze (9 %), líbáním na veřejnosti (8 %) a sledováním pornografie (7 %).

Pro rozdíl mezi generacemi jsem si vybral odpovědi 1+2 a vytvořil jsem tabulku, do které jsem zaznamenal procentuální podíl odpovědi 1+2 z každé kohorty a zaznamenal, zda je rozdíl statisticky významný, či nikoliv. Ve sloupci approximate significance jsem si žlutě vyznačil hodnoty menší nebo rovny 0,05. Jsou to hodnoty položek, u kterých se generace statisticky významně liší a podle Cramerova V jsem určil, které více a které méně.

	18-26	49-59	Cramerovo V	Approximate Significance
Řídit pod mírným vlivem alkoholu	56%	68%	0,131	0,03
Jet načerno ve vlaku, autobuse, tramvaji či metru	23%	34%	0,114	0,059
Nehledat práci, žít jen z podpory a darů	54%	58%	0,037	0,538
Kouřit marihuanu nebo hašiš	35%	43%	0,081	0,18
Dát úplatek	29%	41%	0,118	0,05
Vzít úplatek	35%	47%	0,124	0,039
Využít známosti při jednání na úřadě	7%	10%	0,058	0,341
Koupit něco kradeného	25%	34%	0,095	0,117
Lhát pro svůj prospěch	16%	20%	0,051	0,399
Nechat si nalezení peníze	25%	32%	0,075	0,214
Hrát karty o peníze	15%	23%	0,099	0,1
Zabít v sebeobraně	17%	20%	0,032	0,594
Rozvést se	11%	14%	0,042	0,491
Být nevěrný	26%	31%	0,049	0,417
Ze žalu se opít	7%	8%	0,026	0,668
Z radosti se opít	6%	7%	0,02	0,747
Sledování pornografie	11%	22%	0,137	0,023
Stahovat nelegálně hudbu, filmy z internetu	10%	26%	0,197	0,001
Ukončit život nevyléčitelně nemocného (euthanasie)	15%	24%	0,106	0,078
Líbat se na veřejnosti	3%	9%	0,109	0,072

Tabulka 1 Vybraná data z CVVM a jejich analýza

Interpretace hodnot korelačního koeficientu v sociálních vědách	
Hodnota korelace interpretace souvislosti	
0,01 – 0,09	triviální, žádná
0,10 – 0,29	nízká až střední
0,30 – 0,49	střední až podstatná
0,50 – 0,69	podstatná až velmi silná
0,70 – 0,89	velmi silná
0,90 – 0,99	téměř perfektní

Tabulka 2 Interpretace hodnot korelačního koeficientu v sociálních vědách podle de Vaus, 2002

Podle tabulky interpretace hodnot korelačního koeficientu jsem zjistil, že u všech pěti žlutě vyznačených položek je korelace nízká až střední. Nejvyšší potom je u stahování nelegálně hudby a filmů z internet (0,197). Druhá nejvyšší korelace byla u položky sledování pornografie (0,137). Hned za ní bylo řízení pod mírným vlivem alkoholu (0,131). Nejméně to potom bylo u braní (0,124) a dávání (0,118) úplatků.

Na základě výsledků výzkumu od CVVM jsem ve většině položek nenašel generační rozdíl. Položky, kde jsem rozdíl našel, jsou řízení pod vlivem alkoholu, otázky přijmutí či poskytnutí úplatku, sledování pornografie a nelegálního stahování hudby a filmů z internetu.

U řízení pod vlivem alkoholu si myslím, že rozdíl mohlo způsobit to, že je vyšší počet automobilů, díky čemuž se zvýšil počet aktivních řidičů a vlastnit automobil v dnešní době už nepředstavuje tak vysoký společenský statut. V otázkách přijmutí či poskytnutí úplatku si myslím, že dnešní doba je silně orientovaná na výkon, a naopak se upozaďují morální hodnoty. Co se týče sledování pornografie, myslím si, že generační konflikt může být způsoben snazší dosažitelností. Dříve bylo možné vidět tento obsah jen ve specializovaných časopisech, zatím co dnes je možné se k obsahu dostat z pohodlí domova během několika málo kliknutí. U nelegálního stahování hudby a filmů z internetu může být hlavním důvodem mezigeneračního konfliktu opět posun technologie a vnímání toho, co je morální. Dříve bylo obtížné už jen dostat se k nahrávce, natož ji nějakým způsobem duplikovat, případně distribuovat.

Myslím si, že všechny položky, u kterých se ukázal generační rozdíl mají společné to, že dochází ke změně morálního chápání těchto záležitostí. Jeden z důvodů by mohlo být zvyšující se tolerance obsahu s touto tematikou v rámci masmédií, reklam, filmů a seriálů.

2.2. Vlastní výzkum

Kvalitativní výzkum jsem prováděl formou polostrukturovaného rozhovoru se třemi zástupci generace R, tedy generace dnešních padesátníků (49–59 let věku) a třemi zástupci generace D, tedy mladých lidí ve věkovém rozpětí 18-26 let. Zajímal jsem se především o axiologické předpoklady dotazovaných. Polostrukturovaný rozhovor jsem zvolil z toho důvodu, že se jedná o téma, které nabízí řadu otázek k doptání, jelikož zde často hraje velkou roli situační podmíněnosti nebo konkrétních životních zkušenostech jedinců.

Respondenty tvořila různorodá skupina lidí. Jednalo se o jedince různého pohlaví, různého dosaženého vzdělání – v rozmezí od vzdělání základního, po vzdělání vysokoškolské, a odlišného místa bydliště – i v rámci krajů, konkrétně se jednalo o kraj Pardubický, Královehradecký, Liberecký a Ústecký.

Vlastní výzkum jsem prováděl v době vládních opatření zavedených z důvodu pandemie nemoci COVID-19, což mi práci poměrně zkomplikovalo. Bylo pro mě nesnadné najít respondenty pro můj výzkum. Chvíli jsem přemýšlel, že bych místo polostrukturovaných rozhovorů změnil formu sběru dat na dotazníkové šetření. Od tohoto náhradního plánu jsem nakonec upustil.

Vzhledem k tomu, že nebylo možné se s respondenty setkat osobně, prováděl jsem rozhovory přes mobilní hovory, které jsem nahrával – samozřejmě se souhlasem dotazovaných. Myslím, že tato skutečnost částečně mohla ovlivnit můj výzkum, jelikož mi chyběl kontakt s dotazovanými. Nemohl jsem pozorovat jich řeč těla, mimiku a gesta která by mi také mohla prozradit řadu zajímavých informací. Zároveň si myslím, že tato skutečnost negativně ovlivnila můj výzkum v tom ohledu, že je dobré při rozhovoru navodit příjemnou atmosféru, setkat se na příjemném místě, například s občerstvením, trochu se seznámit a vybudovat, i během krátké chvíle přátelský vztah a pocit bezpečí. Jelikož čím větší má člověk pocit bezpečí, tím otevřeněji a úplněji odpovídá. To jsou věci, které se mi takto na dálku splnit opravdu nepovedlo. U všech dotazovaných tak chvíli trvalo, než se rozkoukali, přestali stydět a být nervózní. Zároveň nemohu zaručit, že se všichni respondenti plně soustředili na mnou pokládané otázky a následné odpovídání na ně, jelikož jsem neměl vizuální kontrolu toho, co člověk dělá, kam se dívá apod. Stejně tak jsem nemohl posoudit, zda člověk spíše mluví pravdu či zda se snaží zamaskovat, zakamuflovat odpověď tak, aby nebyla příliš čitelná.

Získaná data z polostrukturovaných rozhovorů jsem se rozhodl analyzovat. Nejprve jsem si stanovil hlavní výzkumnou otázku, tedy, zda můžeme na základě zpracování dat z projektu Naše společnost čili programu výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR pozorovat změny, rozdíly vnímání hodnot a morálky mezi generacemi? Pokud ano, o jaké změny se jedná?

Následně jsem provedl sběr dat, pomocí polostrukturovaných rozhovorů přes mobilní telefon. Rozhovory jsem poté přepsal za pomoci programu F4, který je programem určeným právě pro přepis rozhovorů a umožňující zápis s časovou stopou. Následně jsem přešel k tematické analýze, kdy jsem začal otevřeným kódováním při hledání odpovědi na mou hlavní výzkumnou otázku. Poté jsem přešel k axiálnímu kódování, kdy jsem hledal vlastnosti a spojitosti jednotlivých celků a jejich dimenze. Až jsem došel k výsledkům výzkumu.

2.3. Výsledky výzkumu

V rozhovorech jsem se zaměřil především na to, jak respondenti rozumí morálním hodnotám, jakou mají úroveň morálky. Dále na to, jak respondenti chápou jednotlivé otázky kladené při rozhovorech, a v neposlední řadě také na souvislosti s vlastním chováním respondentů a s jejich odpověďmi.

Pro možné zkreslení odpovědí či ovlivnění výsledků považuji za klíčovou řadu věcí. První z nich je situační podmíněnost. Ta hrála výraznou roli při odpovědích na otázky týkající se řízení pod vlivem alkoholu, jízdy načerno, nalezení peněz a zabití v sebeobraně. Na všechny tyto otázky nebyli schopni respondenti odpovědět bez příkladu konkrétní situace a konkrétních specifík či podmínek. U řízení pod vlivem alkoholu bylo pro všechny respondenty klíčové, jak vysoká by měla být míra alkoholu a za jakým účelem by se za volant posadili. Řízení pod vlivem by byli všichni respondenti schopni pochopit pouze v případě, že by se jednalo o krajní situaci, kdy by byl v ohrožení lidský život a nebylo by možné zajistit jiný způsob dopravení dané osoby k lékaři atp. Také hrálo velkou roli, o koho by v takové krajní situaci šlo. Hlavním důvodem, proč tedy sednout za volant pod vlivem bylo zranění či jiná krajní situace spojená s někým blízkým, někým z rodiny. Zkrátka s osobou respondentovi významně blízkou. U nalezených peněz bylo zajímavé pozorovat, jak respondenti uvažují. V této otázce se snažili dokreslit si situaci a to, v jaké podobě by peníze našli. Tím myslím, pokud by se peníze nacházeli v obálce, v peněžence, peníze by vrátili, pokud by ale peníze leželi volně na chodníku, silnici či jiném prostranství, zvažovali by, že si peníze ponechají. Důležitá byla i částka, o kterou by se jednalo. Respondenti by si nechali spíše drobnější finanční obnosy. Situační podmíněnost hrála významnou roli i v případě zabití v sebeobraně, kdy bylo pro respondenty důležité, zda by se daný člověk vloupal k nim domů, zda by byl ozbrojený, a čím by byl ozbrojený (zda pouze kamenem, nožem nebo střelnou zbraní). Také to, zda by se je pokoušel přímo ohrozit na životě, či nikoli. Pouze jeden z respondentů se zabitím v sebeobraně nesouhlasil za jakýchkoli okolností. Hlavním argumentem byla stejná váha všech lidských životů, bez rozdílu. Jediný případ, kdy i tento respondent připustil možné zabití v sebeobraně bylo, kdyby se jednalo o instinktivní impuls, bez rozmýšlení, při jakémsi „zatemnění“. Jízda na černo byla také poněkud sporná. Vesměs respondenti nesouhlasili s jízdou načerno, ale dokázali by jízdu načerno pochopit, pokud by bylo nezbytně nutné se někam dopravit a neměli jinou možnost, pokud by neznali systém označování lístku, případně také při propadnutí časového limitu lístku. Pokud by lístek zapomněli označit, protože i to se občas může stát anebo také

v případě, kdy by například ve vlakové soupravě neprošel průvodčí a nebyla by tak možnost lístek zakoupit.

Další věcí, která mohla výsledky zkreslit či ovlivnit byla osobní zkušenost respondentů, a to v otázkách opíjení se z radosti či žalu, nevěry a rozvodů. Například jeden z respondentů byl hospitalizován na protialkoholním oddělení v psychiatrické léčebně, přes to, že nyní s opíjením se nesoúhlasil, v minulosti tomu bylo, evidentně, jinak. Můžeme zde tak pozorovat posun ve vnímání hodnot a morálky, zapříčiněný právě osobní zkušeností. U dalšího z respondentů bylo citelné ovlivnění vyrůstáním bez otce. Často jsme mohli pozorovat stavění rodiny jako absolutní priority, prakticky bez ohledu na morální dopad. Jako by respondent morální dopad vůbec nevnímal, alespoň tedy v otázkách týkajících se rodiny, například právě u otázky rozvodů. Asi nejvíce ovlivnil výsledky výzkumu poslední respondent. S tímto respondentem se znám osobně a vzhledem k jeho odpovědím jsem poznal, že se v řadě odpovědí jedná o lež. Například v otázce týkající se nevěry tento respondent odpověděl, že s nevěrou nesoúhlasí a nikdy by nebyl schopný ji provést. Zároveň je ale tento respondent ve vztahu s partnerem/partnerkou, který/á je v manželském svazku, se svým protějškem stále žije.

Výsledky zajisté ovlivňovalo i to, že respondenti ne vždy používali stejný metr na celou společnost, čímž mám na mysli, že oni sami sice takovou věc nikdy neudělali a ani to neplánují, pro ně samotné či jejich významné blízké jim to přijde nesprávné, ale u zbytku společnosti, jim to nevadí. Tento nestejný metr jsme mohli pozorovat například u otázek kouření marihuany či hašiše a hraní karet o peníze. Jinými slovy, pokud by kouřili marihuanu například děti respondentů, považovali by to za špatné a morálně nepřijatelné, pokud by to ale dělaly například děti z druhého konce ulice, již to respondenti vnímají jako každé ho věc. Nejčastěji v této souvislosti zaznívala věta: „Ať si každý dělá, co chce“.

U otázky týkající se úplatků byl ústředním tématem strach z potrestání, strach z toho, aby se na to nepřišlo, aby kvůli mně nebyl potrestán nevinný člověk, kterého do celé záležitosti vtáhnu.

Dalším možným ovlivněním výsledků bylo i to, že v některé situaci si respondent nedokázal projektovat sám sebe, jelikož neměl a nemá příležitost k takovému chování. Například u otázky týkající se využití známosti na úřadě, jeden z respondentů odpověděl, že ji nikdy

nevyužil, ale asi jen pro to, že na úřadě žádnou známost nemá. Těžko si tak představoval sebe v takové situaci. Vzhledem k tomu, že žádnou takovou známost nemá, tak se choval naprosto morálně. V případě, že by na úřadě známost měl, mohla by být jeho odpověď naprosto opačná.

U otázek týkajících se nevěry, opíjení se či pornografie, řada respondentů odpověděla, že oni sami by to sice neudělali, ale tolerují a chápu, že to ostatní dělají. Pro všechny tyto oblasti našli řadu chápajících argumentů podporujících dané chování. Byť oni samotní jsou v těchto otázkách nezapojení, nebo to aspoň tvrdí, u ostatních jim toto chování nevadí. Dalo by se říci, že obecně jim toto chování nevadí, považují ho za morální, akorát se těchto aktivit nezúčastňují.

V neposlední řadě mohlo odpovědi ovlivnit i odlišné chápání normy, uvolnění normy, její posunutí. Například jako u otázky týkající se nelegálního stahování. Velmi mě překvapilo, že prakticky všichni respondenti považují nelegální stahování jako něco, co je běžné, v pořádku. Toto chování bylo nejčastěji omlouváno tím, že to dělají opravdu všichni a příliš se to netrestá a tím pádem, když to dělají všichni, tak se jedná o chování, které je v pořádku.

Jediné otázky, které byly pro respondenty snadno pochopitelné, bez potřeby bližšího vysvětlování, hledání konkrétních, přesně specifikovaných situací, byly otázky týkající se koupě kradeného zboží a žití z podpor a darů. V těchto dvou otázkách zvládli respondenti odpovídat prakticky okamžitě, bylo vidět, že se jedná o takové situace, které jsou pro respondenty poměrně přehledné a jednoznačné. Jak prodej kradeného zboží, tak žití z podpor a darů vnímali všichni respondenti jako jednoznačně morálně nepřijatelné. Jediný moment, kdy by byli schopni pochopit prodej či koupi kradeného zboží by bylo v takovém případě, že by to o zboží daný člověk nevěděl, netušil. V případě, že by byl původ, byť jen trochu podezřelý či sporný, s koupí ani s prodejem absolutně nesouhlasili.

Myslím si, že pozitivním způsobem můj výzkum ovlivnila studentka etické výchovy, která měla s morálními dilematy již určité zkušenosti a dokázala lépe definovat slovo hodnota či morálka. Zároveň bylo vidět, že v některých otázkách je více informovaná, než ostatní respondenti – například v otázce týkající se euthanasie.

Během vlastního výzkumu jsem se zabýval i souvislostí mezi inteligencí a dosaženou úrovní morálního vývoje, o kterém se zmiňuji v teoretické části práce. Uvádím zde, že vyšší inteligenci můžeme vnímat jako dobrý předpoklad, pro vyšší rozvinutost morálního vývoje, nikoli však automaticky fungující podmínkou. Což se potvrzuje na jiném respondentovi zastupujícím starší generaci, který disponoval druhým nejvyšším ukončeným vzděláním, v rámci všech respondentů mého výzkumu, a i přes to se by se, na základě jeho odpovědí a uvažování, řadil do prvního stádia první úrovně morálního vývoje dle Kohlbergovy teorie. Tedy prekonvenční úroveň, stádium egocentrismu, kdy jedinec dodržuje zásady správného chování pouze ze strachu z potrestání. Naopak respondent s nejnižším stupněm dosaženého vzdělání, vykazoval vyšší úroveň a stádia morálního vývoje (dle Kohlberga), než druhý nejvzdělanější respondent mého výzkumu. I zde tedy můžeme potvrdit, že inteligence může, ale nemusí mít vliv na dosaženou úroveň v procesu interiorizace norem.

U jednoho z respondentů jsem se zabýval úrovní rozvinutí sociální perspektivy. Respektive nerozvinutí. Jednalo se o respondenta, jehož rozvinutí sociální perspektivy by se, dle mého názoru, mohlo rovnat nulové úrovni. Jedinec si nedokázal některé situace představit, protože on sám se v nich nikdy neocítl. Neustále to zmiňoval u odpovědí na většinu otázek. Jednalo se však o stejného respondenta, který lhal a zkresloval odpovědi na některé otázky. Sice vyjadřoval nesouhlasná stanoviska, ale při podrobnějším dotazování se ukázalo, že byť s danými situacemi a reakcemi jedinec nesouhlasí, sám je dělá. Poté je otázkou, kdy se jednalo o vědomé lhaní a kdy o pouhou neschopnost vyšších úrovní sociální perspektivy.

Vědomé lhaní a zkreslování odpovědí by mohlo být také jednou z věcí, která ovlivnila výsledky mého výzkumu. Jak jsem již zmiňoval, vzhledem k opatřením nebylo možné se s respondenty setkat osobně, a tak navodit příjemnou atmosféru, trochu se poznat, pozorovat jejich řeč těla, oční kontakt, známky nervozity a diskomfortu při zodpovídání otázek, ani to, zda se jedinec opravdu plně soustředil na zodpovídání otázek.

2.3.1. Ovlivnění morálního pohledu pandemií nemoci COVID-19

Vzhledem k aktuálnímu dění, kdy se naše společnost ocitla v situaci, která byla pro všechny nová. Čímž myslím situaci okolo pandemie nemoci COVID-19 spojenou s koronavirem, kdy se obyvatelé naší země, a pochopitelně zemí dalších, museli přizpůsobit různým omezením a vládním opatřením. Často jsem okolo sebe slýchal a četl v různých článcích a médiích, že tato neblahá zkušenost naši společnost změnila a že se změnilo i vnímání hodnot společností. Přišlo mi tak zajímavé v rámci mého výzkumu položit dvě vybrané otázky dvakrát, přičemž jednou respondenti popisovali vnímání situace před pandemií COVID-19 a jednou po/při ní. Jednalo se o názor na líbání na veřejnosti a na sledování pornografie.

2.3.1.1. Líbání se na veřejnosti v době koronaviru.

Respondent	Před koronavirem	V době pandemie
1	nevadí	vadí
2	vadí	vadí víc
3	vadí	vadí víc
4	vadí	vadí
5	nevadí	vadí
6	nevadí	nevadí

Tabulka 3 - Ovlivnění morálního pohledu na otázku líbání na veřejnosti pandemií nemoci COVID-19 u generace x (18 – 26 let) a generace y (49 – 59 let)

Líbání na veřejnosti v době před vypuknutím pandemie koronaviru vadilo dvěma ze tří dotázaných lidí ve věku 18 - 26 let a jednomu z téže skupiny nevadilo. Když jsem se ptal, zda se jejich pohled na líbání na veřejnosti změnil, v souvislosti s pandemií, tak jeden respondent odpověděl, že mu líbání na veřejnosti nyní vadí víc, druhý že mu líbání na veřejnosti vadilo předtím a nyní vadí stejně a třetímu začalo vadit až v souvislosti s vypuknutím pandemie a nastavenými opatřeními, jako například nošení roušek. Předtím mu nevadilo. Takže pokud by pandemie nevypukla, by byly proti líbání na veřejnosti dvě třetiny dotazovaných. Během koronavirové pandemie vadí líbání všem třem ze tří dotazovaných ve věku 18-26 let. U kohorty 49-59 by to normálně nevadilo dvěma třetinám dotazovaných. Kvůli koronaviru jeden člověk změnil názor, nyní mu líbání na veřejnosti vadí, druhý se utvrdil v tom, že mu to vadí, přičemž přiznal, že nyní mu to vadí o trochu více a třetí pořád trval na tom, že mu to nevadí a že má pro to pochopení, ať se děje cokoliv. Takže celkový poměr před koronavirem je takový, že polovině respondentů by to nevadilo a při koronavirové pandemii by to vadilo pěti ze šesti lidem.

2.3.1.2. Sledování pornografie v době koronaviru

Respondent	Před koronavirem	V době pandemie
1	nevadí	nevadí
2	nevadí	nevadí
3	nevadí	nevadí
4	vadí	vadí
5	vadí	nevadí
6	nevadí	nevadí

Tabulka 4 - Ovlivnění morálního pohledu na otázku sledování pornografie pandemií nemoci COVID-19 u generace x (18 – 26 let) a generace y (49 – 59 let)

Názor lidí na sledování pornografie se změnil v porovnání se změnami názorů na líbání na veřejnosti jen mírně. Za normálního stavu by sledování pornografie nevadilo nikomu ze starší kohorty (49 – 59 let) a jejich pohled po zohlednění nově nastalé situace v souvislosti s koronavirem jejich vnímání sledování pornografie nijak neovlivnila. Co se týče mladší kohorty (18 – 26 let), u té by při běžném stavu sledování pornografie vadilo dvěma ze tří dotázaných. Při zohlednění pandemie by jeden člověk změnil názor a dokázal by najít pochopení, zdůvodněné především sociální izolací jedince. Takže celkově, před pandemií by mladší skupině vadilo sledování pornografie v dvěma lidem a během pandemie by to vadilo jen jednomu respondentovi.

Za další a hlubší prozkoumání by zaručeně stálo následující:

- Vliv studia etické výchovy na utváření morálního vnímání a žebříčku hodnot,
- Situační podmíněnost v souvislosti s rozhodováním se o tom, zda je jednání morální či amorální,
- Předchozí zkušenosti člověka na utváření žebříčku hodnot a mravní usuzování – které zkušenosti člověka ovlivnily pozitivně, které negativně,
- Vliv úplnosti či neúplnosti rodiny na utváření hodnot,
- Proč a jak často lidé odsuzují určité chování i přes to, že se tak sami chovají.

Závěr

Ve své práci jsem se zabýval tématem mezigeneračního konfliktu ve vnímání hodnot a morálky. Řešil jsem, zda existuje konflikt mezi generacemi a jaké jsou jeho příčiny. Práci jsem rozdělil na teoretickou a praktickou část. V teoretické části jsem nejprve zmapoval historickou a současnou situaci týkající se vnímání hodnot, morálky a mezigeneračního rozporu. Poté jsem vymezil základní pojmy a definice, kterými byly například pojmy generace, hodnota nebo morálka. V oblasti morálky pro mě byly ústředními postavami především doc. Pavel Vacek, doc. Jan Hábl či Lawrence Kohlberg.

V praktické části jsem analyzoval data od CVVM, popsal průběh vlastního výzkumu, shrnul výsledky výzkumu od CVVM i vlastního výzkumu a snažil se přijít na to, co může být zdrojem změn ve vnímání morálky

Narazil jsem i na řadu zajímavostí, které by byly vhodnou cílovou oblastí pro další prozkoumání. Jedná se především o vliv studia etické výchovy na utváření morálního vnímání a žebříčku hodnot, situační podmíněnost v souvislosti s rozhodováním se o tom, zda je jednání morální či amorální, dále vliv předchozí zkušenosti člověka na utváření žebříčku hodnot nebo otázka toho, proč, a případně jak často, lidé odsuzují určité chování i přes to, že se tak sami chovají.

Hlavní výzkumnou otázkou této práce bylo, zda můžeme na základě zpracování dat z projektu Naše společnost čili programu výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR pozorovat změny, rozdíly vnímání hodnot a morálky mezi generacemi? Pokud ano, o jaké změny se jedná? Na tuto otázku se mi podařilo najít odpověď, a sice, ano, ve vnímání hodnot a morálky mezi generacemi můžeme pozorovat změny či rozdíly. Nejvíce viditelný rozdíl jsme mohli pozorovat na názoru týkajícího se nelegálního stahování hudby a filmů z internetu. Další rozdíly se potvrdily u řízení pod mírným vlivem alkoholu, u braní a dávání úplatků a sledování pornografie.

Myslím si, že všechny položky, u kterých se ukázal generační rozdíl mají společné to, že dochází ke změně morálního chápání těchto záležitostí. Jeden z důvodů by mohlo být zvyšující se tolerance obsahu s touto tematikou v rámci masmédií, reklam, filmů a seriálů

Osobním přínosem práce pro mě bylo důkladné zmapování oblasti hodnot a morálky. Poznal jsem řadu nových přístupů a teorií, kterým bych rád v budoucnu věnoval více své pozornosti.

Zároveň pro mě bylo velmi zajímavé, při provádění výzkumu, zamýšlet se nad pokládanými otázkami společně s respondenty. A představovat si, co bych odpověděl, být na jejich místě. Nyní se již nedivím, proč se tolik významných osobností věnuje právě otázkám morálky, etiky, hodnot, a mravních dilemat. Správně nastavený hodnotový systém a proces interiorizace norem vnímám jako klíčové pro zdravou společnost, která nebude své hodnoty orientovat individualistickým směrem, ale bude usilovat o prosociální chování.

Seznam použité literatury

- AUSTRUMA, Spodra. POSTMATERIAL VALUES IN THE CHANGING WORLD. *Education Reform in Comprehensive School: Education Content Research* [online]. 2011, 5-16 [cit. 2019-03-26]. ISSN 16915895. Dostupné z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=eue&an=59731983&scope=site>
- BULL, N.J. *Moral education*. 1. Trowbridge: Redwood Press, 1973. ISBN 9780710076953.
- BURTON, R. V. *Honesty and dishonesty: In Lickona T. (Ed.) Moral development and behavior Theory, research and social issues*. 1. New York: Holt, Rinehart and Winston, 1976. ISBN 978-0062183613.
- COSER, A. L. *The Functions of Social Conflict*. 2. The Free Press of Glencoe: New York, 1964. ISBN 9780029068106.
- DE VAUS, D. A. *Analyzing Social Science Data: 50 Key Problems in Data Analysis*. Melbourne: SAGE Publications, 2002. ISBN 978-0761959373.
- DUSKA, R. a WHELAN, M. *Moral development: A guide to Piaget and Kohlberg*. New York: Paulis Press, 1975. ISBN 978-0809118922.
- HÁBL, Jan. *Aby člověk neupadal v nečlověka: Komenského pedagogická humanizace jako antropologický problém*. Druhé opravené vydání. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2017. ISBN 978-80-7465-270-7.
- HÁBL, Jan. *I když se nikdo nedívá: fundamentální otázky etického vychovatelství*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2015. ISBN 978-80-7465-187-8.
- HÁBL, Jan. Vzdělání mravné a nemravné: vztah poznání a ctnosti v Komenského pedagogice. *Pedagogika* 2011, roč. LXI, č. 2, s. 117-127. ISSN0031-3815
- HANSEN, Jo-ida c. a Melanie e. LEUTY. Work Values Across Generations. *Journal of Career Assessment* [online]. 2012, 20(1), 34-52 [cit. 2019-03-26]. DOI: 10.1177/1069072711417163. ISSN 10690727.
- HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. *Velký psychologický slovník*. Ilustroval Karel NEPRAŠ. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-686-5.
- HEIDBRINK, Horst. *Psychologie morálního vývoje*. Přeložil Ondřej MÜLLER. Praha: Portál, 1997. Studium (Portál). ISBN 80-7178-154-1.

Hodnotová a sociální reprodukce v rodině: první výsledky výzkumu dvou generací. Editor Michaela ŠMÍDOVÁ, editor Martin VÁVRA. Praha: CESES FSV UK, 2010. ISBN 978-80-904138-2-5.

HOMOLA, Miloslav. *Motivace lidského chování.* Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1972. Knižnice psychologické literatury.

JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník.* Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-269-0.

KOHLBERG, L. *Essays in moral development: Volume 2. The psychology of moral development.* 1. New York: Harper & Row, 1984. ISBN 9780060647612.

KOHLBERG, L. *Stages of moral development and moral thought and action.* 1. New York: Holt, 1969. ISBN 978-0060647605.

KUČEROVÁ, Stanislava. *Člověk - hodnoty - výchova: kapitoly z filosofie výchovy.* Prešov: vl. n., 1996. ISBN 80-85668-34-3.

KUČEROVÁ, Stanislava. *Obecné základy mravní výchovy.* Brno: Masarykova univerzita, 1990. ISBN 80-210-0183-6.

LICKONA, T. *Educating for character: How our schools teach respect and responsibility.* 1. New York: Bantam Books, 1992. ISBN 9780553370522.

LICKONA, T. *How to encourage moral development.* 1. New York: Bantam Books, 1977. ISBN 978-0143131946.

LICKONA, T. *Moral development and behavior: Theory, research and social issues.* 1. New York: Holt, Rinehart and Winston, 1976. ISBN 9780030028113.

MARKIDES, Kyriakos s. DISENTANGLING GENERATIONAL AND LIFE-CYCLE EFFECTS ON VALUE DIFFERENCES. *Social Science Quarterly (University of Texas Press)* [online]. 1978, **59**(2), 390-393 [cit. 2019-03-25]. ISSN 00384941. Dostupné z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=sih&an=16614903&scope=site>

MOTYČKA, Pavel. Etická výchova. *Metodický portál RVP* [online]. Praha: Národní pedagogický institut ČR, 2009 [cit. 2020-05-01]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/o/z/2895/ETICKA-VYCHOVA.html/>

NAGLE, John d. POLITICAL GENERATION THEORY AND POST-COMMUNIST YOUTH IN EAST-CENTRAL EUROPE. *Research in Social Movements, Conflicts* [online]. 1994, **17**, 25-52 [cit. 2019-03-26]. ISSN 0163786X. Dostupné z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=sih&an=15742834&scope=site>

Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích. Praha: Ottovo nakladatelství v divizi Cesty, 2003. ISBN 80-7181-947-6.

PAYNE, Sam, David a. SUMMERS a Thomas r. STEWART. Value Differences Across Three Generations. *Sociometry* [online]. 1973, **36**(1), 20-30 [cit. 2019-03-26]. DOI: 10.2307/2786279. ISSN 00380431.

PETROVÁ KAFKOVÁ, Marcela. *Šedivějící hodnoty?: aktivita jako dominantní způsob stárnutí*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, 2013. ISBN 978-80-210-6310-5.

PRASAD, Ramaa. 1992. *Generation gap, a sociological study of inter-generational conflicts*. New Delhi, India: Mittal Publications. [ISBN 81-709-9351-2](#).

PRUDKÝ, Libor. *Inventura hodnot: výsledky sociologických výzkumů hodnot ve společnosti České republiky*. Praha: Academia, 2009. Novověk. ISBN 978-80-200-1751-2.

PRUNNER, P. *Výzkum hodnot*. 1. Plzeň: Euroverlag, 2002. ISBN 80-7177-710-2.

ŘIHÁČEK, T. a R. HYTYCH. *Kvalitativní analýza textů: čtyři přístupy*. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6382-2.

SAK, Petr. *Proměny české mládeže: česká mládež v pohledu sociologických výzkumů*. Praha: Petrklíč, 2000. ISBN 80-7229-042-8.

SEKERA, Julius. *Hodnotová orientace a mezilidské vztahy v pedagogických sborech*. Ostrava: Ostravská univerzita, 1994.

SHORTER, F. *The Making of the Modern Family*. 1. New York: Basic Books, 1975. ISBN 9780465043279.

SPOUSTA, Vladimír. Konformita, pasivita a normalizace průměrnosti jako důsledky komunistické totality. Ed. Jan Sup. In *Evropské hodnoty demokracie a výchovy po zkušenostech s totalitním režimem. Sborník z 2. konference*. 1. vyd. Brno: Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Akademickém nakladatelství CERM, 1996. s. 79-83. ISBN 80-7204-060-X.

THURNHER, Majda, Donald SPENCE a Marjorie FISKE LOWENTHAL. Value Confluence and Behavioral Conflict in Intergenerational Relations. *Journal of Marriage* [online]. 1974, **36**(2), 308-319 [cit. 2019-03-26]. DOI: 10.2307/351157. ISSN 00222445.

VACEK, Pavel. *Psychologie morálky a výchova charakteru žáků*. Vyd. 2. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013. Recenzované monografie. ISBN 978-80-7435-257-7.

WITTON, Ron. HOW SHOULD SOCIAL SCIENTISTS STUDY VALUES?. *Australian* [online]. 1973, **9**(3), 24-25 [cit. 2019-03-26]. DOI: 10.1177/144078337300900306. ISSN 00048690.

Seznam obrázků

Obrázek 1- Úrovně přejímání sociální perspektivy (dle Heidbrinka), Psychologie morálního vývoje. Praha: Portál, 1997. Studium (Portál). ISBN 80-7178-154-1. 19

Seznam tabulek

Tabulka 1 Vybraná data z CVVM a jejich analýza

Tabulka 2 Interpretace hodnot korelačního koeficientu v sociálních vědách podle de Vaus, 2002

Tabulka 3- Ovlivnění morálního pohledu na otázku líbání na veřejnosti pandemií nemoci COVID-19 u generace x (18 – 26 let) a generace y (49 – 59 let)

Tabulka 4 - Ovlivnění morálního pohledu na otázku sledování pornografie pandemií nemoci COVID-19 u generace x (18 – 26 let) a generace y (49 – 59 let)

Seznam příloh

Rozhovor č. 1	44
Rozhovor č. 2	49
Rozhovor č. 3	58
Rozhovor č. 4	69
Rozhovor č. 5	81
Rozhovor č. 6	90

Rozhovor č. 1

Tazatel Takže ahoj, já bych se tě chtěl nejdřív zeptat, jestli souhlasíš s nahráváním tohoto rozhovoru s tím, že to bude anonymně zpracovaný a i vedený anonymně všechno 00:00:14-0

Respondent Ano, souhlasím 00:00:16-3

Tazatel Dobře, děkuju. Já bych se tě chtěl zeptat na pár otázek, respektive na pár situací, který v životě můžou nastat. Postupoval bych tak, že bych se tě zeptal na situaci a ty bys řekl, zda ti to přijde morální, zda ti to přijde nemorální, zda-li s tím souhlasíš, zda bys to udělal nebo neudělal. První otázka tadyk je řídit pod mírným vlivem alkoholu, zda s tím souhlasíš nebo zda si to někdy udělal 00:00:54-0

Respondent Nesouhlasím s tím, nikdy jsem to neudělal, můj postoj k tomu je, já.. jak bych to nazval. Kdy bych byl ochoten to tolerovat, když jde, já nevím, o záchranu lidského života, že někoho musíš nutně odvést do nemocnice, nemáš šanci sanitky, nebo tak 00:01:21-1

Tazatel Mhm, dobře. Další tadyk je jet na černo ve vlaku, metru nebo v ostatním MHDěčku 00:01:29-0

Respondent No, taky s tím nesouhlasím, ale zas na druhou stranu si říkám, jako.... v případě nouze, jako, že se třeba musí nějak dostat domů, ale já nevím jak to tam nazvat, to je.. no všeobecně se to nemá dělat, tak to nedělám, že jo. 00:02:01-4

Tazatel Ale v případě nějaký krajní nouze pro to najdeš pochopení 00:02:06-7

Respondent No, tak by se to dalo říct 00:02:10-3

Tazatel Další bod tadyk je nehleda práci, žít z podpor a darů 00:02:16-7

Respondent No tak s tím nesouhlasím. Hledat práci za každých podmínek a vzít u hůř placenou a ono se časem může zlepšit a zadařit 00:02:29-4

Tazatel Mhm, kouřit marihuanu nebo hašiš 00:02:34-6

Respondent Ješiš marjá... to už je.. já osobně nic takovýho.. to je na rozhodnutí každého jedince, když se říká, že marihuana patří mezi lehký drogy, ale má to, vede to k rozvoji závislosti na jiné, třeba.. 00:03:04-0

Tazatel Takže jsi spíš proti 00:03:08-3

Respondent No, určitě bych nesouhlasil.. Je to každého rozhodnutí, ale určitě bych s tím nesouhlasil u svých dětí. Zním lidi, co kouřej, ale to je jejich věc.. Oni se rozhodli, oni musej nýst následky 00:03:28-3

Tazatel Dobře, další bod, dát úplatek 00:03:38-0

Respondent Proč bych měl dávat úplatek, když tady máme mít právní stát a všechno má být podle zákona, jsem proti 00:03:46-7

Tazatel Proti, a kdybys byl na nějaký pozici, dokázal bys vzít úplatek? 00:03:53-6

Respondent Nee, řídím se zákonem... danýma podmínkama 00:04:03-4

Tazatel a když bys šel 00:04:07-1

Respondent To by se třeba mohli snažit mě v práci podplatit a.. 00:04:11-8

Tazatel A když by si šel na úřad, využil by si známosti při jednání na úřadě? 00:04:22-4

Respondent To ti povím, že nevím, protože tam nikoho neznám,, nevím jak to říct.. asi ne.. protože..když toho člověka dejme tomu přímo znám, tak se mi s ním líp jedná než s neznámým člověkem, to jo, ale jako abych někoho přímo žádal aby mně pomoh s něčím, nebo to, to ne. 00:05:06-6

Tazatel Koupil by si něco kradeného? 00:05:09-8

Respondent Noo možný to je 00:05:15-1

Tazatel Myslím vědomě, že bys věděl že to je kradený, ale bylo by to za super cenu, jestli bys to koupil 00:05:24-5

Respondent To ne, to bych s tím.. Kradený ne. Ve slevě, nebo tak jo, ale kradený... já nevím jak ti to mám říct no... 00:05:41-2

Tazatel A proč bys to třeba nekoupil? 00:05:48-9

Respondent Mmmmm mám k tomu, nebudu tomu říkat jako z morálního hlediska nebo takovýdle, ale prostě, nesouhlasím s tím. Když to, tak si na to vydělám a nebo si na to nevydělám, tak si na to pučím, když si na to nepučím tak to nemám. Nebo prostě.. 00:06:17-3

Tazatel Rozumím, dokážeš si představit situaci, kde by si lhla pro svůj prospěch? Aby si z toho něco měl? 00:06:26-9

Respondent No, mmm, počkej teď chvíličku.. No je to možný, že by se to mohlo stát, ale nevyhledávám to. 00:07:01-2

Tazatel A v jaký situaci si to dokážeš představit? 00:07:06-0

Respondent Kdyby to mohlo ublížit rodině 00:07:12-2

Tazatel Takže bysi lhal abys ochránil rodinu 00:07:22-9

Respondent No asi tak nějak bych to řek no 00:07:28-4

Tazatel A když bys našel peněženku a byl by v ní obnos, finanční a nechal sis to. Udělal bys to, Souhlasíš s tím? 00:07:42-2

Respondent Neudělal bych to, jednou jsem našel a byla tam i občanka, tak jsem to vrátil. Došel jsem až k ní domů a vrátil jsme to tý holce. 00:07:55-0

Tazatel Co hraní karet o peníze? 00:08:01-5

Respondent Když to..... jako do herny nechodím, karty nehraju, ale občas jsem si vsadil, jako pro zábavu, 00:08:17-6

Tazatel Takže kdyby si měl hodnotit na škále určitě ano, spíš ano, spíš ne, určitě ne... tak spíš bys dal co? 00:08:35-7

Respondent Jako ve velkém myslíš? 00:08:38-4

Tazatel Prosím? 00:08:39-7

Respondent Ve velkém myslíš? 00:08:41-8

Tazatel aaa klidně i příležitostně, jestli by 00:08:51-0

Respondent No, spíš ne dneska už. Musím říct, že jsem to zkusil, ale to bylo, že jsem se náhodou ochomejtl u toho 00:09:04-7

Tazatel Mhm.. Co zabití v sebeobraně? 00:09:08-9

Respondent Zabití v sebeobraně.. Ano, souhlasím s tím, za já nevím, určitých podmínek jako.. dneska když někoho zabiješ v sebeobraně tak si pak ještě půjdeš sednout ty, protože ti zákony řeknou, že to nebylo v sebeobraně... ale.. jo, když to je v sebeobraně... souhlasím s tím 00:09:47-9

Tazatel I když vezmeš lidskej život? To je nevyčísitelná cena přece jenom. 00:09:54-4

Respondent Noo, ale s tím musí ten dotyčnej počítat.. S tím do toho jde, že to je jeho riziko a s tím do toho jde že prostě se mu podaří někoho okrást, nebo já nevím.. 00:10:15-7

Tazatel Dobře, Jaký máš názor na rozvod? Je to podle tebe rozumný, nebo morálně přijatelný? 00:10:31-8

Respondent Morálně přijatelné to je.. aaa jako.. furt lepší, než že by se pozabíjeli.. 00:10:44-8

Tazatel To určitě.. A myslíš si, že je lepší být nevěrný a držet vztah nebo se rozejít a být věrný, respektive nebýt nevěrný? 00:11:06-8

Respondent Noo s.. Rozhodně je lepší bejt věrnej, bejt věrnej jako že jo.. a ne pak.. ne pak se s tím trápit.. jsem si tu ženskou vzal, tak když chci něco jinýho, tak se s ní rozvedu a... prostě..nevím no 00:11:50-2

Tazatel Dobře. Souhlasíš s opíjením se alkoholem ze žalu? 00:12:02-3

Respondent No, i to se může stát, ale nesmí to být deskrát do tejdne, že jo 00:12:22-0

Tazatel Takže s tím... jako souhlasíš, máš pro to pochopení? 00:12:27-9

Respondent Ale jo, mám pro to pochopení 00:12:33-9

Tazatel A pro opití se z radosti? 00:12:38-0

Respondent mmm to je druhá strana emocí, druhej pól emocí no.. 00:12:50-7

Tazatel Takže s tím taky souhlasíš? 00:12:52-6

Respondent Asi jo no, asi to i беру no. 00:12:54-9

Tazatel Dobře, teďka bych tady měl 4 otázky, nebo 4 body, který bych chtěl, aby ses na ně zkusil podívat a říct mi názor, jaký by si mohl mít, já nevím... čtvrt roku zpátky a jaký na to máš názor teďka v době korona viru, když je takhle extrémní situace, která je nevšední. První bod - sledování pornografie.. jestli ti přijde morální koukat na takovýhle snímky a jestli ti to přišlo normální i před pandemií, respektive, jestli se změnil tvůj názor na to 00:13:39-4

Respondent Případá mi to normální a připadalo mi to normální no 00:13:46-5

Tazatel A vidíš tam nějaký rozdíl v době před a po? 00:13:49-8

Respondent Rozdíl? Teď maj lidi, co jsou doma na to víc času no.. 00:13:55-0

Tazatel Dobře. Co stahování nelégálně, nelegální stahování hudby a filmů z internetu? 00:14:06-4

Respondent Noo... stahování hudby z internetu.. no je to nelegální, děje se.. a dneska už vlastně.. i dávaj souhlas k tomu, protože jim nic jinýho nezbejvá, protože už jim nikdo céděčka nekupuje. Já si stahuju, když to tak si stahuju, ale no stahuju, jasně i nelegálně, no, určitě 00:14:58-2

Tazatel Takže s tím souhlasíš? Nebo nepřijde ti to mravně pohoršující nebo nepřijatelný? 00:15:07-3

Respondent Noo.. možná pohoršující, ale nepřijatelný to už... to už je moc silný slovo, 00:15:20-2

Tazatel dobře. Co si myslíš o ukončení života nevléčitelně nemocného, o eutanázii? 00:15:29-5

Respondent Záleží na jeho rozhodnutí. 00:15:31-8

Tazatel Určitě, ale jestli ti to přijde.. protože tam je určitě hodně morálních konfliktů a

rozporů a pohledu různých na to, tak jestli si ty myslíš, jestli když ten člověk s tím souhlasí, jestli ten doktor by to měl udělat a jestli vidíš nějaký rozdíl v tom konání, nebo uvolňování té eutanázie před pandemií koronaviru a teď během, jestli to třeba přidává nějakou jako.. jestli to vrhá jiný světlo na tu situaci. 00:16:11-5

Respondent Myslim si, že vliv pandemie na to podle mě názor nemění, nebo můj názor určitě nemění. Jedná se opravdu o... ne když.. já nevím.. u lidí v posledním stádiu, dejme tomu, který už nežijou plnohodnotnej život a sami to cejtěj a prostě je to jejich rozhodnutí.. Jsou lidi, který bojujou a který prostě do toho ani nešli, protože... maj na to jinej názor... a jsou lidi, který.. právě tam u toho jde o to, že.. musej bejt rozhodnutý lidi v ten moment... a nemůže to bejt za každou blbostí.. já nevím, když mi doktor řekne, že mám rakovinu, tak nemůžu chtít hnedka eutanazii.. Ale prostě až když už by byla situace kdy je proste už jen čekáš až umřeš 00:17:51-5

Tazatel Pokud se nepletu, v některých zemích je tuším 3 měsíční nebo půlroční čekací doba, kdy zažádáš o to a musíš míž půl roku nebo 3 měsíce být o tom přesvědčen, takže s něčím takovým by si taky souhlasil? 00:18:09-0

Respondent No to asi jo. 00:18:09-9

Tazatel Dobře. A co si myslíš o líbání na veřejnosti? To by teďka mohl být na to zajímavý názor v týhle době. 00:18:22-8

Respondent No v týhle době....No.. vypadá to asi blbě, ale když si ty lidi dávaj pusu doma, tak proč by nemohli na ulici, ale spíš z toho psychologickýho hlediska to vypadá blbě, jako nějaký líbání támhle když se potká spolužáci po 20 letech, tak to bych asi, ne že bych to odsuzoval, ale to nevíš, kdo se s kým líbá.. Ale když se tak člověk nad tím zamyslí, tak v dnešní době spíš ne no 00:19:09-2

Tazatel a před koronavirem? 00:19:11-6

Respondent klidně ať si daj pusu 00:19:13-2

Tazatel Dobře, tak to bude ode mě všechno, já ti děkuju za rozhovor a o výsledku tě budu informovat

Rozhovor č. 2

Tazatel Ahoj, já bych tě chtěl poprosit, jestli by si se mnou udělal takovej rozhovor a chtěl bych se tě na začátek zeptat, jestli souhlasíš s anonymním nahráváním tohoto rozhovoru a s anonymním zpracováním 00:00:14-7

Respondent souhlasím 00:00:16-4

Tazatel Tak jo, já budu pokládat sérii situací, otázek a životních situací a chtěl bych od tebe slyšet tvůj názor na to, jestli si někdy takovou situaci zažila, případně jak by ses v takové situaci chovala. První taková situace je řízení pod mírným vlivem alkoholu 00:00:38-7

Respondent No 00:00:40-8

Tazatel Dokázala by sis představit takovou situaci, zažila si ji, schvaluješ to, neschvaluješ? 00:00:46-8

Respondent Nooo, nikdy jsem to nezažila, doufám že ani jako řidič ani jako spolujezdec a asi bych do toho auta nesedla s tím člověkem 00:00:59-7

Tazatel A dokážeš, 00:01:01-1

Respondent A já sama bych si asi taky jako nesedla za volant, i kdybych měla třeba jenom rumovou pralinku 00:01:09-8

Tazatel A dokážeš si představit situaci, kdy bys to schvalovala, nebo kdyby ti přišlo morální? 00:01:19-0

Respondent Jako situaci, abych to schválila, abych s tím neměla problém, jakože to je neetický nebo nesprávný prostě? No tak asi možná kdybych, kdyby ten dotyčný bydlel třeba s manželkou nebo s někým někde na samotě, neměli signál, nemohli se dovolat záchranky a on potřeboval někoho blízkýho, nebo teda v nejhorším případě sám sebe odvést třeba k lékaři, tak pak možná asi jo, kdyby šlo tomu dotyčnému o život, ale jinak asi.. asi ne-e 00:01:54-9

Tazatel Takže v případě krajní nouze? 00:01:57-3

Respondent Mm, mhhmm.. kdyby se sešlo opravdu víc náhod, že prostě by ten dotyčný neměl jiný východisko, než že by teda musel sednout za volant a někoho odvést, nebo sám sebe odvést třeba někam na vyšetření, nebo pro nějakou pomoc 00:02:13-8

Tazatel Další situace jízda na černo ve vlaku, v autobusu nebo v mhd 00:02:20-9

Respondent Mmm, tak to jsem nikdy nezažila, ale umím si představit, že bych se do té situace dostala klidně i já, protože když člověk ničím nejezdí dlouho ničím takovým, tak ani neví, jakým způsobem si kde třeba koupí lístek, takže asi jako to bych dokázala, jako v tom případě, že prostě seš třeba ve stresu, nebo nestíháš nebo prostě to neumíš, nebo prostě to.. koupíš si špatnej lístek, nebo to nedokážeš cvaknout.. prostě jízdu na černo si asi

umím představit.. ale ne že bych to udělala jako schválně, že bych jako jela úmyslně jako s tím že bych už vstupovala do toho já nevím, třeba autobusu nebo metra nebo tramvaje, kamkoliv.. s pocitem, že jedu na černo, to asi ne, ale jako že bych mohla jet třeba, to si umím představit 00:03:08-5

Tazatel Zní to, jako by to byla zkušenost, stalo se ti něco takovýho? 00:03:12-6

Respondent Mm, myslím, že ne.. A nebo vlastně možná asi, když jsme byli s kamarádkou. když jsme byli na školním výletě, tak jsme v Praze se ztratili třídě a museli jsme být někde na nějakém místě, takže mám pocit, že nám, já nevím, jestli to tenkrát bylo tak, že nám to platilo asi hodinu ten lístek, ale nejsem si jistá, jestli jsme to prošvihli, nebo ne, ale ten pocit, že možná jedu na černo tam byl. 00:03:39-0

Tazatel Dobře, děkuju. Další situace nehledat práci a žít z podpor a z darů. 00:03:46-8

Respondent Mmm tak to asi jako...co se týká mě, mě by to asi nebavilo.. možná týden, čtrnáct dnů by se mi to líbilo možná jakože třeba mít nějakou státní podpor, díky tomu, že jsem před tím pracovala, ale jako i s pocitem, že bych nebyl užitečná, že bych byla zavřená doma bez nějakýho kolektivu, to asi by se mě nelíbilo 00:04:16-6

Tazatel A přišlo by ti to správný? 00:04:20-5

Respondent No to určitě ne. Jenom protože prostě že bych si ji nehledala jenom proto, že bych ji hledat nemusela, že bych byla zabezpečená, tak asi ne. To mi připadne jako lenost, jako neschopnost.. nevím. 00:04:38-2

Tazatel A bylas někdy v podobný situaci? 00:04:40-4

Respondent No určitě ne 00:04:41-9

Tazatel Další otázka tady je kouřit marihuanu nebo hašiš. 00:04:49-4

Respondent No jako.. jestli bych já dokázala, nebo? 00:04:54-4

Tazatel Jestli bys.. jestli to schvaluješ koření marihuany a hašiše, jestli si někdy kouřila, jestli ti přijde.. jestli se cítí v pořádku, když vidíš někoho na ulici a víš, že ten hašiš kouří, nebo že tu trávu cejtíš, že to je tráva, tak jestli ti to vadí, nebo nevadí. 00:05:16-8

Respondent mm tak já trávu nepoznám, ale kdybych věděla o někom, že to kouří...jako že je někdo nezkušenej, mladej hloupej, že to prostě chce zkusit, jenom proto, že je zvědavěj, tak to bych asi dokázala.. jednou třeba kdyby to prostě udělal jako tolerovat, to asi jo.. ale jinak... jsem asi úplně proti 00:05:40-7

Tazatel Takže si to nikdy nezkoušela 00:05:43-3

Respondent Ne nezkoušela, ale jako mě vadí kouření obecně, natož pak teda nějaká marihuana nebo něco takovýho. 00:05:53-7

Tazatel Mhm... i vodní dýmky ti třeba vadí? 00:06:00-6

Respondent Já vůbec nevím, co jako.. co vlastně z toho ten dotyčnej má, takže.. nevím, jak strašně moc.. to, že mě to vadí, je jako skutečný já nevím jestli to je nebezpečný, nebo jestli.. já vlastně nevím, na jakým principu ta vodní dýmka pracuje, takže.. jestli mám bejt upřímná, tka já nevím... ale jestli to je taky nějakej, něco, co tě jakoby má povzbudit...
00:06:28-7

Tazatel Takže na to koukáš jenom z hledisak zdraví? 00:06:32-3

Respondent Mmm...asi jo no 00:06:40-1

Tazatel Dobře, myslíš, že bys dokázala dát úplatek? 00:06:44-3

Respondent Asi ne... já bych se styděla.. já bych se styděla, mně by to bylo trapný.. bylo by mě to trapný za sebe i za toho druhýho, že bych ho měla uvést do rozpaků.. i když třeba bych ho do rozpaků neuve...třeba někdo, kdo by úplatek vzal, tak by v rozpacích asi nebyl, ale jak se říká, podle sebe soudím tebe.. tak mně by bylo trapně i za něj, že bych ho dostala do té situace a styděla bych se asi sama před sebou, dát úplatek 00:07:13-4

Tazatel A nedostala ses v životě do situace, kdy si někdo o ten úplatek jakoby říkal?
00:07:20-1

Respondent Když nad tím tak přemejšlím, tak si ne.. asi ne.. asi jsem nebyla ani v takový situaci, že bych to měla cejtít, mneene 00:07:35-2

Tazatel A kdyby to mělo nějakým způsobem pozitivně ovlivnit vývoj situace v rodině, nebo v přátelství, dokázala by sis představit možnost, že bys dala úplatek, abys zachránila nějaký tvůj vztah, nebo rodinu? 00:07:51-4

Respondent Když to už je právě taková situace, o který nikdy nemůžeš říct, jak by ses zachovala, dokud v té situaci nejsi.. Takže jestli to mám říct úplně upřímně, tak nevím, protože nejsem v té situaci.. a to si myslím, že se tohle se týká i jakýhokoliv jinýho jo.. názoru na něco.. dokud prostě já.. já mám ten názor, že dokud nejsem v té situaci daný na kterou třeba mám udělat názor, jo nebo ke který se mám vyjádřit, tak že to je.. neobjektivní, protože v té situaci nejsem, tak nevím 00:08:24-3

Tazatel Dobře a dokázala by sis představit v opačný roli a vzít úplatek? 00:08:31-8

Respondent Asi jako.. já se snažím, ne že přemejšlím, jestli bych ho vzala, já přemejšlím abych fakt řekla pravdu, kdy bych se do té situace měla dostat.. jako třeba úplatek, že bych si vzala čokoládu od někoho, ale já nevím proč.. proč by mě měl někdo uplácet.. nevím..jestli by třeba někdo řekl, ať ho svezu autem.. a dal mi za to čokoládu, tak to mi nepřípadne jako problém.. Toudle jako formou, že třeba, že to je na hraně úplatku, nebo pozornosti, to by mi asi nevadilo 00:09:15-5

Tazatel Rozumím. A v případě úplatku za nějakou činnost, která by byla proti tvému přesvědčení? 00:09:30-2

Respondent Jako že bych měla přijmout úplatek protože by to vlastně zkazilo mojí morálku, nebo že bych prostě věděla, že to je špatně, že musím udělat něco špatně.
00:09:40-9

Tazatel Třeba přinést nějaký dokumenty z práce někomu za úplatek 00:09:46-1

Respondent mm, to bych se asi bála.. 00:09:48-4

Tazatel Mhm 00:09:50-1

Respondent To bych se asi bála.. ostudy.. bála bych se ostudy.. asi nejvíc tý ostudy.
00:09:57-6

Tazatel Takže tam není ani tak ten ovlivnění nějakým svým morálním přesvědčením, ale spíš jako veřejný ponížení? 00:10:06-4

Respondent mmm možná že jo.. možná že jo. Když já jsem v té situaci nikdy nebyla, tak jako třeba bych zjistila že to je proti mému přesvědčení, ale zase nechci ze sebe dělat nějak moc velkou moralistku, protože nejsme v té situaci. 00:10:27-2

Tazatel Dokázala bys využít známosti při jednání na úřadě? 00:10:31-3

Respondent To bych asi dokázala, s tím bych asi problém neměla 00:10:38-9

Tazatel A souhlasíš s tím, že to je v pořádku, že to lidi dělají? 00:10:42-9

Respondent No samozřejmě, že s tím nesouhlasím, protože když jsem pak na té druhé straně, tak se mi to taky nelíbí, ale asi bych s tím problém neměla, abych ušetřila sobě čas. Jo nebo.. asi... neměla bych s tím problém 00:10:57-2

Tazatel Dobře. dokázala by si koupit něco kradeného, s vědomím, že to je kradené?
00:11:04-7

Respondent Mmmm.. 00:11:06-6

Tazatel Za super cenu. 00:11:08-1

Respondent Mmm... jako... hele možná že.. jak bych ze začátku možná řekla, že jo, tak když se nad tím zamyslím, tak asi ne. asi bych z toho neměla tu radost, 00:11:23-5

Tazatel Ani kdyby to bylo za super cenu? 00:11:26-5

Respondent Ne, kdybych asi věděla, že o je fakt ukradený a i ta cena byla právě úplně perfektní, tak asi hele ne.. já bych z toho měla asi špatnej pocit, špatný svědomí. Asi bych z toho neměla tu radost 00:11:41-3

Tazatel A kdybys měla možnost mít super cenu, supr věc a neznala bys původ věci, jestli to.. že bys neměla jistotu, že to není kradený, tak by sis to koupila? 00:11:55-8

Respondent Když dneska je tolik možností dostat se k nějaký věci aby byla levnější, že bych nad tím asi musela přemýšlet konkrétně o jakou věc by šlo, jakým způsobem bych se k ní dostala... že bych kdybych věděla a asi kdybych si nebyls stoprocentně.. nebo kdybych nemohla tušit, že to je opravdu ukradený, tak nevím.. jestli nemusím říct ano ne, tak nevím

00:12:19-9

Tazatel Mhm.. Dokážeš si představit situaci, kdy lžeš ve svůj prospěch? 00:12:29-1

Respondent že lžu ve svůj prospěch...abych tím třeba neublížila okolí.. tak si to dokážu představit... kdyby to měla být taková ta milosrdná lež, tak asi bych dokázala 00:12:46-8

Tazatel A dokážeš.. a situace že lžeš, abys něcodostala, abys dosáhla svýho? 00:12:53-6

Respondent Abych dosáhla svýho? Mm to sem, to sem jestli upřímně, tak to jsem určitě měla, když jsem byla v pubertě. když jsem byla ještě nevyzrálá, tak jsem to určitě dělala, to určitě jo.. teď už by mi to připadlo takový jako nemorální. takový.. člověk už přece jenom tím věkem si myslím že ty hodnoty už máš i jinak posunutý, že pak ten život bereš trochu jinak, tak asi, asi tak 00:13:25-4

Tazatel Když by si našla peněženku s finančním obnosem, dokázala by sis ty peníze nechat? 00:13:33-5

Respondent Ne, dokázala bych si představit jako já to by bylo krásný, mít tolik peněz a přesně a třeba když bych byla třeba ještě mladší tak ale asi ne.. asi ne.. já bych špatně spala. štválo by mě, že jsem pocitvá, že to jdu vrátit. to by mě štválo na sobě, že si ji nenechám, ale nenechala bych si jí 00:13:56-5

Tazatel Souhlasíš s hraním karet o peníze? 00:14:01-9

Respondent O nějaký drobáky asi jo, když to hrajou jenom prostě lidi proto aby jako ta hra dávala smysl, že prostě někdo vyhraje a tím pádem má víc nějakých drobných, tak jo. A o velký peníze..ale vlastně když to potom má někdo jako práci.. asi.. když to pak hrajou.. třeba ten poker že jo, ten se hraje o peníze ne? Tak asi jako jo.. nevadilo by to, tohle mi nevádí asi.. když to je jako řádně prostě hraný nějakým, když to není nějaká jako černota, nějaký jako hraní nebo obehrávání úmyslný jo.. s nějakým lhaním a s nějakým podváděním, aby někdo oškubal druhýho, tak asi s tím problémem nemám. Mně to případně jako sport, nebo to tak beru třeba ten poker 00:14:49-0

Tazatel A dokázala by si zabít v sebeobraně? nebo souhlasíš se zabitím v sebeobraně? 00:14:58-0

Respondent To asi jo, jasný pak zas je otázka takovej ten strašně křehkej, ta křehká hranice, kdy to je sebeobrana a kdy ne, ale jako asi to s tím problémem nemám říct, že to bylo správný, když ti jde o život tak zachránit ten svůj. na úkor někoho, kdo ti ho chce vzít ten tvůj život 00:15:22-8

Tazatel .. přece jenom ten lidskej život je nevyčísitelná hodnota, takže ani z tohoto hlediska ti to nepříjde jako špatný? 00:15:35-7

Respondent Ne, když to je opravdu sebeobrana, když víš, že bys přišla ty o život, protože ti ten druhý chce ublížit s úmyslem tě zabít, tak asi ne 00:15:42-4

Tazatel Takže kdyby na tebe někdo zaútočil s úmyslem tě zabít, tak ti to správný přijde a kdyby tě chtěl jenom okrást? 00:15:50-9

Respondent No tak to asi ne.. to už je zase jiná situace, ale kdyby to mělo bejt opravdu že bych věděla, že já přijdu o život, tak...nemůžu říct, já bych dokázala zabít toho druhého, ale bránila bych se asi do morku kosti. bránila bych se fakt jako o život.. 00:16:13-3

Tazatel Dobře. Dokázala bys, nebo.. souhlasíš s rozvody? 00:16:18-6

Respondent Souhlasím s rozvody? Asi jo.. asi to je takový, když se ti dva dokážou domluvit, tak mi to případně jako menší zlo, než spolu zůstat a v nefunkčním vztahu 00:16:36-9

Tazatel Máš třeba v okolí někoho, kdo žije ve vztahu, v manželském svazku a víš, že by jim svědčilo se rozvést, ale kvůli nějakému svému morálnímu přesvědčení nebo kvůli pýše se rozvést nechtějí? 00:16:54-0

Respondent Uplně v blízkým okolí asi todle nemám, ale vím, nebo myslím si, že takový vztahy asi jsou, ale v blízkým okolí takovýho nikoho neznám 00:17:06-3

Tazatel A nepříjde ti to ani v rozporu s nějakou křesťanskou ideologií? Že bys měla zůstat s jednou osobou? 00:17:19-6

Respondent No tím, že věřící nejsme, tak tohle pro mě problém není. Mně případně právě spíš ba naopak nerozumný zůstat s osobou, když vím, že s ním nejsem šťastná s tím druhým 00:17:34-7

Tazatel A v návaznosti na tuhle otázku. dokážeš si... souhlasíš s nevěrou? 00:17:42-7

Respondent Jestli souhlasím s nevěrou? to je taky tak... to jsou takový otázky všechno, jako že na to není docela lehký odpovědět. Ono se říká, že by si měli být ti dva jako věrný, jako navzájem věrný, ale stát se může cokoliv že jo.. takže jestli po mě chceš přímo odpověď, jestli souhlasím, 00:18:09-4

Tazatel No 00:18:11-9

Respondent Jako stát se to asi může.. jestli souhlasím... když to v tom vztahu neklape, jsou nešťastný a najdou lásku v jiným vztahu, to je vlastně taky nevěra.. no tak asi souhlasím no 00:18:26-9

Tazatel a byla si někdy v takový situaci, že sis říkala, škoda, že jsem ženatá... teda vdaná, promiň 00:18:33-8

Respondent Bohužel.. nebyla 00:18:36-4

Tazatel Nebyla? Dobře..... Teďka to bude zase spojený s jinou tématikou... dokázala by ses opít ze žalu? 00:18:56-8

Respondent Opít ze žalu? Jelikož já mám vztah k alkoholu takovej, že mi ten alkohol nechutná, tak já bych se možná ze žalu přejedla.. ale asi bych se neopila 00:19:14-4

Tazatel ahm ani nějaký sladký avanti, nebo tak, dvě flašky položit? 00:19:22-5

Respondent Mm, ne.. mně by chutnala ta první sklenička a pak mi to nechutná 00:19:27-1

Tazatel A tak dokázala by ses opít z radosti? 00:19:31-8

Respondent Tam platí to samý.. jelikož ten alkohol nemusím, tak bych se z radosti asi neupila, neopila neupila ani nenapila 00:19:41-2

Tazatel Takže lepší dortík, než sklenka vína? 00:19:44-3

Respondent Mhm.. a jelikož zase jsme teďkon ve věku, kdy tady chci být ještě o něco dýl, než bych mohla, tak bych si možná ani toho dortíka nedala 00:19:55-3

Tazatel Tak jak bys oslavovala svou radost? 00:19:59-5

Respondent Já bych si to užívala, normálně já bych si to užívala.. s čistou hlavou, s prázdným břichem.. bych si to užívala.. prostě bych si to užívala.. v tomhle věku bych to fak užívala.. měla bych z toho radost, že prostě se to stalo, že to tak je, že můžu být ráda, nepotřebovala bych k tomu nic.. ani to jídlo, ani ten alkohol, nic 00:20:22-4

Tazatel Mhm. já mám teďka tadyk 4 situace, který můžou být ovlivněný dnešní dobou, dnešní nevšední situací.. a zajímalo by mě, jestli se liší, jestli by sis dokázala vzpomenout na to, jak ses na to koukala před pandemií a jak se na to koukáš teďka, tak jestli se tam stalo něco.. jestli se tam změnil ten názor na to. První situace je sledování pornografie... jestli 00:20:58-6

Respondent Sledování pornografie.. Jako jestli mě to vadí, nebo? 00:21:03-5

Tazatel Jestli si dokážeš představit, že bys to sledovala ty - před tím a teďka, jestli by ti vadilo, kdyby to dělali ostatní lidi v okolí a 00:21:17-3

Respondent Jako s tím asi problém nemám.. Někomu se líbí komedie, někomu se líbí porno no.. tak by se koukal na porno, já bych se koukala na komedii.. A myslím si, že kdo se dřív koukal na komedii, tak se kouká teď na komedii a kdo dřív sledoval porno, tak ho sleduje i teď. 00:21:32-6

Tazatel A.. takže ti to nevadilo před tím ani teďka? 00:21:35-8

Respondent Mm, ne.. 00:21:36-7

Tazatel Mhm, dobře.. a co stahování hudby a filmů z internetu nelegálně? 00:21:45-2

Respondent No, tak s tím problém taky nemám. S tím problém nemám, protože když je poslouchat chci, tak je to ten nejjednodušší způsob a je pravda, že třeba, že u toho mám špatný svědomí, to je pravda... ale udělám to.. když to teda umím... když to umím.. ale snažím se samozřejmě když to jde hledat nějaký, jestli teda existují, nebo se aspoň tak tvářej, jako že to jsou nějaký stránky, kde to je zdarma, kde to je možný.. a jelikož tomu nerozumím, tak se možná takhle obhajuju, ale asi s tím problém nemám 00:22:24-3

Tazatel Takže pokaždý, když si jdeš pustit tu písničku, tak si říkáš? Kéžbych mohla

zaplatit za tu písničku? 00:22:32-3

Respondent Ne, to si neříkám.. já si už pak užívám jenom tu písničku, já už s tím pak nemám.. už pak z toho nemám špatný svědomí, že ji tam mám. Já si říkám, už ji tam mám, tak.. Jasný jako asi bych ve velkém ne.. pro sebe, že si je stáhnu, jako že bych věděla, že tím prostě způsobím, nějakou velkou pohromu tak to asi ne.. samozřejmě když si tohle řekne každé, tak... to je špatný, ale nemám s tím problém se podívat 00:23:00-1

Tazatel Dobře. Co si myslíš o ukončení nevléčitelně nemocného, o eutanázii? 00:23:09-1

Respondent Mmm tak nad tím jsem už hodněkrát přemýšlela.. A co si o tom myslím? Zas že to prostě je jenom na tom člověku, že dokud v té situaci nikdo z nás není, tak o tom prostě nemůžu rozhodnout. Já vím, jsou pak různé lékařské nějaké studie a odborné studie, ale já si myslím, že dokud v té situaci nikdo z nás není, tak nemůžeme vědět, co ten člověk prožívá za bolest jo.... že prostě už ví, že už nic jiného než jenom bolest ho nečeká.. nevím... já nemůžu říkat.. nemám s tím problém jako... já určitě bych neřekla větu Bůh mi dal život, jenom on mi ho může vzít, to ne.. To si myslím, že je na každém z nás prostě. 00:23:54-4

Tazatel Takže s tím souhlasíš a není to proti tvému přesvědčení? 00:23:59-0

Respondent Není, ne, nemám s tím problém.. jako že bych kdybych někde, samozřejmě v okolí jsme žádného takového člověka našťestí neměla, ale když třeba takhle se o tom mluvívá v televizi, nebo že lidi někam jedou, do jiného státu, aby to šlo provést, tak je za to neodsuzuju, nemám s tím problém.. to je volba každého? 00:24:25-4

Tazatel A není to svým způsobem sobecký, že opustíš svojí rodinu, opustíš ty známý, kterým na tobě záleží? 00:24:37-7

Respondent Mmm. já ti rozumím... jako uko.. nebo ukončení svého života beru jako sobecký v případě, když ten člověk je zdravý, nebo má šanci, že se může uzdravit.. Samozřejmě, kdo je odpůrcem třeba eutanázie, tak řekne, že vždycky má, že vždycky se může stát zázrak.. Ale ono mít šanci já nevím 0000 já nevím kolik jedna procenta, nebo promile prostě, nebo mít šanci pade na pade, nebo to udělat jenom proto, že zrovna se necejtím dobře po psychický stránce, to odsuzuju, to se mi nelíbí, v tom případě beru ty lidi jako že jsou zbabělí, že tady nechávají nejbližší příbuzný, ale zas ona i ta psychická nemoc není asi žádná sranda, takže jako..... Ale nemyslím si, že to.. neodsuzuju to, že tady nechávají příbuzný, nebo známý, nebo že prostě tady nechají někoho.. samotného.. ne to ne, takhle to neberu 00:25:35-2

Tazatel A měla si stejný názor i před pandemií? 00:25:40-4

Respondent Mhm, na tohle určitě jo 00:25:43-1

Tazatel Teďka tady mám poslední otázku a to je líbání na veřejnosti, jestli ti to vadí? 00:25:51-2

Respondent Líbání.. no normální pusa mi nevadí, ale takový to oblemcávání se to mě vadí 00:25:59-3

Tazatel A vadí ti to o to víc teďka, když je vlastně zákaz mít odhalený ústa? Nebo v tom nevnímáš rozdíl? 00:26:11-6

Respondent Noo.. ne jako by v tom přímo, v tom že se líbaj, to jako to ten názor bych měla stejnej já bych to teďkom to brala spíš s tím, že jsou hloupý, že nenosej roušku z toho důvodu, že prostě jsem nějak jako republika domluvený na tom, že budem nosti roušky a ty dotyčný, že si to nenechaj na doma... ale to je to samý, jako když si odkryjou pusy a cestou někde kouřej, že jo.. mezi lidma třeba.. jo někde v přírodě to ne.. 00:26:45-9

Tazatel Dobře, takže to bude asi všechno, já ti děkuju, že si se mnou strávila čas a že si mi odpověděla na moje otázky 00:26:54-8

Respondent Rádo se stalo 00:26:56-1

Tazatel A budu tě informovat, jak to všechno dopadlo 00:26:59-0

Respondent Budu ráda 00:27:01-3

Tazatel Tak jo, měj se hezky, ahoj 00:27:03-3

Respondent Taky, ahoj 00:27:04-2

Rozhovor č. 3

Tazatel Ahoj, jak jsme se domluvili, tak já bych s tebou chtěl provést rozhovor ke své bakalářské práci a chtěl bych se zeptat, jestli ti nevadí anonymní nahrávání a zpravování tohoto rozhovoru 00:00:14-7

Respondent Nevadí, souhlasím s ním 00:00:15-8

Tazatel Děkuju. Já budu pokládat nějaký situace, otázky ze života a chtěl bych znát tvůj názor na ně, jestli si dokážeš, být v té situaci, jestli si dokážeš souhlasit s tím, s tím tvrzením, s tou situací. A jestli si měla podobnou zkušenost s někým z okolí. První situace je řízení pod mírným vlivem alkoholu 00:00:44-8

Respondent Jestli s tím souhlasím, nebo jestli jsem se s tím setkala? 00:00:49-5

Tazatel Klidně postupně můžeš odpovědět na všechny tyhle otázky 00:00:52-5

Respondent Mmm. No setkat jsem se s ním nejspíš nesetkala si myslím, protože na tohle jsme celkem opatrná, protože mě řízení pod vlivem alkoholu vadí, takže ani já bych nesedla za volant pod vlivem alkoholu a ani bych do auta nesedla s nikým, kdo u koho bych věděla, že ten alkohol požil i v malé míře 00:01:16-9

TazatelMhm a dokážeš si představit situaci, kdy by si souhlasila s řízením pod mírným vlivem? 00:01:24-5

Respondent No když by to bylo pod mírným vlivem, tak si dokážu představit, že bych do auta nastoupila a řídila, případně se nechala svést v momentě, kdy bych jako neměla jinou možnost, když by to bylo opravdu nezbytně nutné, hlavě v případě, že by ta osoba nějaká potřebovala pomoci, nebo že bych já samotná potřebovala pomoci a nebyl by v okolí nikdo jiný a nebyla by prostě žádná možnost, tak třeba toho člověka, nebo mě osobně dopravit k lékaři, tak pak jsem asi schopná tohle tolerovat, ale zase jen v opravdu velmi malé, nízké míře, jako třeba jedno, maximálně dvě piva, ale víc už, víc už ne. Pak si už myslím, že by to bylo spíš na škodu, než ku prospěchu 00:02:19-2

Tazatel Takže jenom v krajní nouzi a s mírnou hladinkou jenom 00:02:24-4

Respondent Jo 00:02:26-0

TazatelDobře, jízda na černo v MHD 00:02:32-0

RespondentMmmm já s jízdou na černou nesouhlasím a ani nikdy bych na černo nejela a ani jsem zatím ještě na černo nejela. 00:02:43-0

Tazatel takže si nikdy nedostala pokutu? 00:02:45-5

RespondentEe 00:02:45-9

Tazatel od revizora? 00:02:47-6

Respondent nene. jednou se mi stalo, že jsem si zapoměla průkazku, ale na tý průkazce jsem měla nahranou jakoby celoroční jízdenku a i dopravní podnik to řeší tak, že v tomhle případě je ta pokuta vlastně jenom symbolická za vystavení toho papíru a čítá asi 50 korun, ale defacto jsem jízdenku koupenou měla, protože jí mám koupenou na celý rok, jenom jsem u sebe neměla kartičku, která by to potvrzovala, ale následně jsem na dopravní podnik došla a potvrdil jsem teda, že jsem jízdenku měla, ale jenom ne u sebe a všechno bylo v pořádku, ale jinak, kdybych měla nastoupit do vlaku nebo do autobusu, nebo do jakýhokoliv jinýho prostředku dopravního na černo, tak z toho nebudu mít dobrý pocit a prostě bych to neudělala. Vadí mi to a celou cestu bych nedělala nic jinýho, než myslela na to, že nemám jízdenku. Nehledě na to, že mám štěstí na revizory a potkávám je i na takových trasách, kde jezdí jednou do roka, takže asi ani proto, ale hlavní důvod je to, že by mě žralo svědomí a že bych se jako necítila komfortně. Myslím si, že nikdy není situace na tolik vážná, aby se nedalo jet třeba o autobus později, nebo to nějak vyřešit za pochodu tu situaci 00:04:07-3

Tazatel Takže si nedokážeš představit situaci, kdy bys musela jet na černo? 00:04:12-4

Respondent No.. musela.. dokážu si představit, že by se to mohlo stát, třeba člověku, který si zapomene peněženku a někam jede a nastoupí do autobusu, třeba hlavně v případě městské dopravy a zjistí až v tom autobusu, že třeba tu jízdenku, nebo tu nějakou kartičku přes kterou si kupuje jízdenku nemá a není tam možnost si dokoupit u řidiče, tak si potom dokážu představit že by třeba na černo jel a zase si myslím, že by bylo správné dojet jakoby třeba jenom na příští stanici a vystoupit. Prostě hned, jak to člověk zjistí, tak vystoupit a situaci napravit 00:04:49-5

Tazatel A vyloženě vědomé porušení, že sedám do autobusu s tím, že nemám peníze, byl jsem okraden a musím se dostat domů? 00:04:59-6

Respondent Ne, s tím absolutně nesouhlasím. Myslím se, že vždycky se dá třeba poprosit někoho na ulici o peníze, nebo poprosit o zavolání a dovolat se někomu blízkému, který třeba by nám v té situaci nějak mohl pomoci, ale určitě si nemyslím, že je dobrým řešením jet na černo. Setkala jsem se v mém okolí se spoustou takových případů, tedy hlavně v městské dopravě, když dyš s ní jezdím a potkávám revizory opravdu často a snad není jízda, kdy by jakoby nikoho nepokutovali, ale i na těch lidech je vidět, že se cítí špatně, že jim to není příjemné být v té situaci a hlavně za to ani nestojí ten finanční obnost, který potom musí zaplatit, takže já s tím nesouhlasím a.. myslím si, že to není správné v jakékoliv situaci 00:05:56-5

Tazatel Další bod tadyk je nehledat práci a žít z podpor a z darů 00:06:03-3

Respondent tak tohle je třeba bod, se kterým já absolutně nesouhlasím, protože mi přijde, že když má společnost fungovat jako celek, tak by se v ní taky každý měl snažit a jsem ochotná tuhle situaci pochopit krátkodobě, jenom opravdu v nějaké krajní nouzi, ale kolem sebe vídávám spoustu lidí, kteří tedle podpory, dá se říct až zneužívají a přijdě mi to nefér vůči ostatním a přijde mi, že potom chybí nějaká prosociálnost a kolektivní myšlení, protože kdyby tohle udělal každý, tak se vlastně ta společnost sesype a nejsou ty peníze kde brát, takže si myslím, že to je prostě vyžírkovství, když to řeknu hrubě a absolutně s

tím nesouhlasím a nechtěla bych nikoho takového mít ve své blízkosti 00:06:56-8

Tazatel Dobře, co kouření marihuany, nebo hašiše? 00:07:02-3

Respondent Mm já osobně jsem nikdy ani jedno nepožila, nezkusila, ale mám ve svém okolí i dokonce pár blízkých přátel, kteří buďto příležitostně marihuanu kouří, a nebo a neboo víc než příležitostně a v případě. já třeba osobně tu potřebu nemám, nechtěla bych to zkusit, neláká mě to, nevidím v tom smysl, ale pokavad' to chtějí dělat ty ostatní příležitostně, zase do takového bodu, kdy nemusí skončit v nějaké léčebně, nebo kdy nemusí být upoutání na lůžko z nějakých jiných zdravotních důvodů souvisejících právě s kouřením, tak s tím problém nemám, ale v momentně, kdy s tím začnou zatěžovat takhle i jako i ostatní, tak už mi to vadí, přijde mi to nezodpovědné. a taky mi přijde nezodpovědné pod vlivem tadytěch návakových látek řídit nebo pracovat nebo vykonávat jakoukoliv činnost, kde mohou ohrožovat ostatní, ale jinak, když je to rekreační kouření, třeba na nějaké víkendové akci, víkendové party, kde ten člověk přespí, nikam nejede a jedná se o malé množství, tak s tím problém nemám. Zároveň nemám problém při použití nebo kouření marihuani nebo hašiše, jak to říct, zdravotnické účely, že třeba znám lidi, kteří mají například Alzheimerovu chorobu, nebo parkinsona, nebo takovydle další zákeřné nemoci a těm to pomáhá vlastně k běžnému fungování a je to nejjednodušší cesta, k té úlevě, tak tam to potom chápu, ale v ostatních případech, kde je to jenom pro zábavu, nebo jenom z nutnosti, nebo jenom ze závislosti, tak mi to vadí 00:09:09-5

Tazatel Dobře, dokázala by si dát úplatek? 00:09:13-8

Respondent Mmmm já si myslím, že ne, protože se dycky snažím najít si nějjakou legální a správnou cestu a snažím se jednat hlavně tak, aby to bylo v souladu s mým svědomím, abych se já cítila dobře po tom skutku a vím, že bych se takhle dobře necítila. Ráda člověka za něco odměním, ale až v případě, že to je bez nároku na cokoliv, tu věc udělat, třeba dyš někdo to se mi stalo třeba teřkon nedávno, že jsem potřebovala odevzdat nějaký výkaz a měla jsem problém s jeho vyplněním a aby se výkaz stihl odevzdat včas, tak mi ho musela paní z projektového oddělení připravit a stálo jí to víc práce navíc a tak jako na jako poděkování jsme ji potom při předávání toho výkazu donesla čokoládu, nebo tak, ale to je spíš taková pozornost a forma poděkování ale rozhodně bych nebyla schopna aa dát nejdřív čokoládu a pak říct zaříd'te mi to nebo místo čokolády dát peněžní obnos, nebo tak 00:10:29-4

Tazatel a dokázala bys naopak vzít úplatek? 00:10:32-8

Respondent Mmmmm já si nedokážu úplně představit situaci, ve které já bych měla vzít úplatek, nebo kdy by se mi to vyplatilo a zase si myslím, že bych měla takové výčitky svědomí, že se takovéhle věci většinou vymstí, tak že bych s tím problém měla, myslím si, že bych to nedokázala.. to už by musel být náka opravdu hodně lukrativní nabídka, ale zase při tak lukrativní nabídce už by to nebylo slučitelné s mými morálními zásadami a mým hodnotovým systémem, takže si myslím, že to je prakticky nemožné, abych úplatek přijala 00:11:10-7

Tazatel Takže nevidíš žádnou situaci, nenapadá tě situace, že bys byla v nějaký krizový situaci, potřebovala peníze a někdo by se nabídl 00:11:22-2

Respondent myslím si, že ne, že když už člověk by se ocitl v nějaké krizové situaci, kdy

má problém, tak jako vzít úplatek spíš ten náš problém ještě prohloubí a dostane se do nějaké další mašinérie do dalších kruhůch, že kterých se nebude moct vymotat, takže ani s tímhle nesouhlasím 00:11:40-2

Tazatel a dokázal by si využít známosti při jednání na úradě? myslíš si, že je to správné? 00:11:48-9

Respondent aaaa, já si myslím, že zrovna v tadyktom konkrétním případě bych toho využít asi dokázala, ale za předpokladu, že by tam jakoby nebyli další lidi, který bych tím nějakým způsobem omezovalam, že třeba v případě, že budu mít známou na úradě a ta mi řekne: heleď, pojď první, nebo pojď sem, nebo něco takovýhop a předběhla bych třeba 6, 5,6 lidí, nebo jednoho, dva, to je na počtu nezáleží, spíš tak jako modelová situace a prostě bych ty lidi předběhla a tím pádem zdržela, tak už bych s tím, tak už bych to neudělala, protože bych se cítila špatně vůči těm, vůči těm lidem. Ale v momentě, kdyby jsme tam byli sami a nabídla by mi třeba já nevím, kávu navíc, nebo něco takového, toho, toho bych jako využila. Protože bych tím nijak nezatežovala a neomezovala ostatní. 00:12:44-4

Tazatel a v situaci: úrad zavírá v pět a ty tam přijde v pět pět a jelikož máš známou, tak ti ještě vyhoví v tý věci, kterou potřebuješ, to bys brala? 00:12:55-2

Respondent Zase jenom v případě, že by tam nebyl nikdo další, že v případě, že by přede mnou byla nějaká paní nebo pán, nebo kdokoliv, tak ne, ale v případě, že bych tam doběhla takhle sama, a už by tam nikdo nebyl a bylo by to valstně jenom na vůli té, té známé, té známosti, co by tam seděla, tak s tím bych problém asi neměla 00:13:16-4

Tazatel Ani, takže je situace, že ty a další člověk přijdete po zavíračce, pána pošle domů a tebe by vzala, přijala bys to? 00:13:27-5

Respondent Noo, zaleží, kdy by odmítla toho pána.. kdyby toho pána odmítla 00:13:34-8

Tazatel před očima, tvýma 00:13:36-4

Respondent před mýma očima, nebo takhle, kdyby pána odmítla a odešel, tak asi ano, ale v momentě, kdy by mě vzala a pána, který přišel 20 vteřin po mně už ne, tak bych už se zase cítila špatně 00:13:50-5

Tazatel Mhm a koupila by si něco kradeného? 00:13:58-4

Respondent Já si myslím, že ne, že by mě potom zase hlodalo svědomí a říkala bych si, jako že a co když ten člověk s tou věcí mě potká a , a co když tu věc pozná, nebo co když to je nějakej průšvih a je to daleko větší problém, než se zdá, s tím bych měla problém, aspoň teda v případě, že bych věděla stoprocentně, že to jsou kradené věci i kdyby byly za sebevýhodnější cenu, tak bych určitě takovou věc nechtěla. V případě, že bych nevěděla, že jsou kradené, tak se může stát, že bych je koupila, ale nejspíš v momentě, kdy bych zjistila, že kradené jsou, tka bych se snažila nějakým způsobem najít majitele, nebo prostě bych tu věc nechtěla, když bych věděla, že je kradená 00:14:53-1

Tazatel mhm, takže při nejistým původu bys to riskla a kdybys to zjistila, tak bysto vrátila 00:15:01-3

Respondent No, kdyby mi ten původ byl nejistý, tak už bych do toho asi nešla. bylo by to spíš jako kdyby všechno bylo v pořádku a kdyby vypadalo, že je všechno v pořádku a teď jsem zapoměla myšlenku.. a nebyly by tam náznaky, že se jedná o kradené zboží, tak bych to koupila a v momentě, kdy bych zjistila, že tam nějaký problém je, tak bych se snažila nějakým způsobem o nápravu, o vrácení té věci a v případě, že bych věděla, nebo měla tu věc koupit, s vědomím, že je to kradené, tak do toho bych stoprocentně nešla 00:15:45-2

Tazatel mhm. Lhala by si ve svůj prospěch? 00:15:52-7

Respondent Mh ve svůj prospěch.. já si myslím, že jako hlavní důvod, když už se rozhodnu teda lhát, tak je spíš taková milosrdná lež, že to je vlastně lež za účelem neublížit tomu druhému, ale nejsem si úplně jistá, že to je vždycky pro můj osobní prospěch. Ale většinou se snažím nelhat, protože to člověka stejně zase dožene a projeví se to někde jinde. Takže, myslím si, že spíš ne 00:16:29-7

Tazatel Takže si nelhala pro vlastní obohacení? 00:16:34-5

Respondent Nene 00:16:38-4

Tazatel kdybys našla peněženku s penězi, nechala by sis je? 00:16:43-7

Respondent Kdybych našla peněženku s penězi, tak bych ji určitě vrátila 00:16:48-5

Tazatel Ani na vteřinu bys nepřemýšlela nad tím, si to nechat 00:16:52-9

Respondent Nejspíš by mě to napadlo, ale svědomí by mi prostě nedovolilo si tu peněženku nebo ten finanční obnos nechat. Kdyby mi třeba ten majitel nabídl nálezný, tak bych asi přijala, ale zase záleží, kdo by kdo by byl na té druhé straně, kdyby to byla stařenka, která sotva vyžije s duchodem, tak bych od ní nálezný nepřijala, ale v momentě, kdy by to byl člověk, který by přišel ve značkovém oblečení s drahým autem a tak, tak od toho bych nálezný asi, asi přijala, ale myslím si, že bych, že bych rozhodně tu věc vrátila, protože už jenom jako myšlenka, že bych si to nechal, jak by mě pak sžíral svědomí i za všechny ty věci, které bych si za to případně pořídila tak to bych neunesla 00:17:44-3

Tazatel Takže ani v situaci zadluženosti, nebo nebo tak si nedokážeš představit, že by sis ty peníze nechala? 00:17:51-4

Respondent Já si myslím, že ne, že by mi to prostě nestálo za to, že i kdybych byla sebezadluženější, tak bych si radši našla jiný způsob, jak k těm penězům přijít, třeba bych požádala o pomoc rodinu, nebo bych si našla nějakou další brigádu navíc, ale určitě bych to neřešila jako cestou nechávat si nálezný, nebo nálezný.. nechávat si nalezené cizí věci 00:18:19-7

Tazatel Jaký máš názor na hraní karet o peníze? 00:18:23-4

Respondent Hraní karet o peníze mi nevadí, pokud člověk hraje za svoje peníze a pokavad' to nejsou veliké částky a nelítají v tom velké peníze, protože potom je tady zase riziko, že člověk spadne do do toho kolotoče zadlužení a bude mít problém z něj vylézt a vymotat se,

ale v případě, že si na to člověk vyčlení nějakou částku, že to je forma nějaké jeho zábavy, nějakého dejme toho sportu, končiku, tak s tím problémem nemám. Samozřejmě by se takových věcí neměli účastnit děti, nebo mladiství, ale pokud to je už dospělý člověk, tak si myslím, že to je v pořádku. 00:19:09-6

Tazatel Takže se tvůj názor odvíjí od částky o jakou se hraje, nebo? 00:19:14-4

Respondent Je to kombinace částky o kterou se hraje a částky, odkud peníze pochází, nebo na co byly původně určené a na věku toho člověka. že v případě opravdu že to jsou peníze na novou ledničku, které se šetřily 3 měsíce, 4 měsíce, půl roku, tak to není v pořádku, ale v případě, že si ten člověk předem si stanoví tady mám nějaký obnos, ať už je to 500 korun, 2 tisíce, záleží taky na možnostech finančních toho daného člověka a pokud si stanoví předem nějaký ten obnos, tak tady to mám tenhle měsíc na poker, nebo na jiný druh karbanu, tak s tím problémem nemám 00:19:58-1

Tazatel Co si myslíš o zabití v sebeobraně? 00:20:04-4

Respondent Já si úplně po pravdě nedokážu představit takovou situaci, kdy by se to opravdu muselo řešit zabitím toho druhého. To už by musel být nějaký hodně krajní případ a když by to bylo zabití v sebeobraně, tak by to muselo být ale na základě spíš pudu, instinktu, že by to vlastně ani nebylo zvědomělé zabití, například já nevím, že by se někdo v noci vloupal k nám do bytu, my bysme se probudili, jak nade mnou někdo stojí a škrtí mě a jediný, co bych měla po ruce by byla třeba já nevím, láhev od vína, nebo nějaký tupý těžký předmět a kdybych toho člověka jakoby udeřila a na následek toho zranění zemřel, tak by mě to mrzelo, ale dokázala bych to pochopit, protože v tu danou chvíli jakoby nebyl čas to rozmyslet a bylo to vopravdu hodně, hodně jako instiktivní, intuitivní záležitost. V momentě, kdy mi někdo přijde do bytu a de proti mě s nožem, tak bych na něj nůž ani zbraň nevytáhla a nešla bych proti němu, snažila bych se nějak tu situaci nějak vyřešit i za cenu, že by mě to teda jako měla stát život, protože bych nedokázala žít s vědomím, že jsem někoho zabila, byť v sebeobraně, protože ať to byl jakýkoliv člověk, tak pořád to byla lidská bytost a myslím si, že nemáme právo na to zabíjet druhý, ať jsou sebehorší, sebelepší, vždycky tam je nějaká situační podmíněnost, která toho člověka k tomu vede. Chápu, že to je riskantní, ale vědomě, s vědomím teď jdu a zabiju toho člověka, co jde proti mně s tím nesouhlasím. V momentě, kdy to je nějaká náhlá situace, útok ze zadu, ve spánku, něco kde člověk opravdu nepřemýšlí vůbec netuší, co se děje, jenom udělá to co má někde zakódované od přírody, pak jsem ochotná to pochopit, ale kdybych byla já ten, kdo zabil, stejně bych měla výčitky. Ale dokázala bych si to nějak zdůvodnit abych se z toho jako nezhroutila, nezbláznila, ale rozhodně by mi to nebylo lhostejné, příjemné a neměla bych z toho radost 00:22:31-7

Tazatel Ahm, děkuju. Co si myslíš o rozvodech? 00:22:38-0

Respondent Rozvody jsou podle mě v pořádku, ale zase je důležité dodržovat určitá pravidla a sice hlavně teda když jsou potom v tom vztahu i děti, tak aby se lidé byli schopní domluvit, aby nepoužívali děti jako zbraň a nedělali si pak nějaký zbytečný naschvály, tak potom s rozvodem nemám problém 00:23:03-6

Tazatel A myslíš si, že by se ve vztahu mělo třeba kvůli dětem trpět v tom vztahu? 00:23:12-2

Respondent Já netvrdím trpět ve vztahu kvůli dětem. Já tvrdím rozejít se důstojně, nebo rozést se důstojně, neházet na sebe špínu, nekřičet na tebe, vysvětlit to sobě, vysvětlit to dětem, bavit se o té situaci, jako děti nevidím jako překážku k rozvodu, nemyslím si že by se ve vztahu mělo trpět, protože koneckoncům děti stejně všechno cítí a v momentě, kdy není spokojený rodič, nebudou spokojený ani děti. Ale zvlášť, když tam jsou ty děti, tak je důležité ty pravidla mít dobře nastavená a provést to náko humánně 00:23:48-6

Tazatel Tomu rozumím, ale má otázka měla být spíš zaměřená na to, jestli si myslíš, že by se mělo v uvozovkách přetrpět, já nevím, dva roky v manželství kvůli dítěti, aby dospělo, aby to víc pochopilo 00:24:02-2

Respondent Nenene, nenene s tím nesouhlasím. Já si myslím, že děti jsou schopné tudle informaci přijmout i v poměrně jako krizovém věku, třeba v oblasti puberty, ale nevidím jako důvod, proč to jako vzdalovat. Říkám, dobře vysvětlit, ale 00:24:27-1

Tazatel A co si myslíš o nevěře? 00:24:32-3

Respondent Mmhmhmmm 00:24:35-1

Tazatel Dokázala by si nevěru odpustit? 00:24:39-2

Respondent Já si myslím, že v případě, kdybych toho člověka měla opravdu jako strašně moc ráda, tak bych nevěru dokázala odpustit, ale nedokázala bych být nevěrná, to já bych nedokázala 00:24:52-8

Tazatel A měla bys pro tu nevěru i pochopení? Nebo bys dokázala jen odpustit, s tím, že toho člověka máš ráda 00:25:00-6

Respondent Tooooo záleží, to úplně asi nedokážu jako takhle se na místě rozhodnout a záleží i na situaci, třeba v naší nebo u mě doma, dkyž jsem byla ještě mladší, tak nevěra probíhala opakovaně ze strany otce a to mu to sem schopna opustit nejsem, jsem schopna to pochopit, to ano, ale nejsem schopna mu to odpustit a to z toho důvodu, jak vlastně k tomu přistupoval, jak lhal, jak byl neférový, nečestný, jak se k nám choval nepěkně a tak. Takže tam jsem schopna pochopit, ale ne odpustit. V jiných případech, s těmi jsem se zatím nesetkala. Dokážu si asi představit, že bych nevěru dokázala pochopit, ale musela bych jasně vidět chybu na, na mojí straně. Musela bych nějak vědomě vnímat, že je něco špatně, jako že jsem něco zanedbala já, ale nevím, těžko se mi to odhaduje 00:26:05-5

Tazatel A nebylo to u tatínka třeba právě ta nevinná lež? Že se vás snažil chránit? 00:26:12-2

Respondent mmmm vzhledem k tomu, jak to probíhalo, tak ne 00:26:17-3

Tazatel Co si myslíš o opíjení se ze žalu? 00:26:23-6

Respondent Já si myslím, že vzhledem k tomu, kam až opíjení ze žalu může dojít, je to hodně špatný nápad, nepříjde mi to jako řešení, daleko lepším řešením mi přijde věnovat tu energii nějakému sportu, novému koníčku, procházce, nebo třeba jídlu, když už člověk má nějaké jako koznumentní sklony, ale alkohol bych určitě na zapíjení žalu nedoporučovala. Protože v momentě, kdy je člověk takhle na dně, tak snadno ztratí zábrany a ta akutní

intoxikace alkoholem může u člověka způsobit úplné divy a může vlastně změnit i to jeho chování a tak a hlavně záleží taky jak ten žal dlouho bude trvat, ale většinou, když už se člověk rozhodne pro žal pít, tak je to nějaká, nějaký dlouhodobější problém a vidím tam velké riziko spadnutí do závislosti, z které se člověk vlastně nikdy nevyлéčí. Bude brát jako abstinující, ale nikdy se z ní nevyлéčí. 00:27:26-9

Tazatel A naopak na opíjení z radosti? 00:27:30-0

Respondent Já si myslím, že opíjení z radosti je v pořádku, pokud nebudeme slavit týden v kuse, ale například zapítí narození dítěte, zapítí státnic, zapítí nějakého velkého životního mezníku, úspěchu, svatby, to mi přijde v pořádku, ale zase nemůžeme slavit, že jsme se dožili dalšího dne a že nám vydali nový seriál a tak. Myslím opravdu nějaké jako důležité životní události. Pak si myslím, že opít se je v pořádku .. Jednorázově 00:28:00-8
00:28:01-3

Tazatel Takže žádný prodloužený víkend, plný alkoholu? 00:28:05-8

Respondent Neříkám, že jsem takové akce nezažila, hlavně teda, když jsem byla mladší, tak to byla spíš taková mladická nerozváženost, kdy se jezdilo na výjezdy plné zábavy a alkoholu, ale teď už na to mám jiný názor, je to jako.. to je jako dát si na dovolené skleničku každý večer, protože člověk odpočívá ano, pokud je to týdenní dovolená, někde třeba u moře, nebo v čechách, to je jedno, ale dávat si skleničku doma, každý večer jen tak jako rutinně, tam už to pak zase není asi úplně o té radosti a zas to sklouzává do těch jiných rovin, které už vidím jako problematické 00:28:51-8

Tazatel A myslíš, že si na to změnila názor, nebo že na to už nemá jenom čas? 00:28:58-5

Respondent já si myslím, že jsem dospěla, že jsem na to změnila názor, že už vnímám jako formu zábavy něco jiného, než být týden v lihu a soustavně udržovat hladinku je příjemný to udělat třeba na víkend, jednou do roka, když je k tomu právě nějaký pořádný důvod k oslavě, ale jinak v tom už nevidím ani to potěšení ani úplně ten smysl, proč to dělat, mám jakoby daleko odlišné formy relaxace teďkom právě nějakou tou procházkou, výletem, nebo jen tak bloumáním po městě, v přírodě, posloucháním hudby takové jako obvyčejnější poklidnější věci, které se defacto nemůžou zvrtnout 00:29:43-5

Tazatel Mhmm, já teďkom budu mít 4 situace, 4 otázky na tebe, který podle mě by mohly mít různý,, že bys na ně mohla mít různý pohled třeba půl roku zpátky a teď. Takže já bych tě poprosil, aby ses zamyslela nad tou otázkou a zkusila si vzpomenout a vybavit si, jak si na to pohlížela před pandemií a jak na to pohlížíš teďka. První taková situace je sledování pornografie. 00:30:18-3

Respondent Mmm já osobně si myslím, že, že na to pandemie asi měla nějaký vliv, protože jsem na to viděla nějaký výzkum, kde byl jednoznačně prokázán nárůst sledovanosti pornografie, ale myslím si, že to bylo spíš pro to, že na to lidé měli víc času, nebo že se nudili, nebo že jejich polovička byla v karanténě, ale nevidím to jako problém, ani před ani při ani po pandemii. Problém zase vnímám v momentě, kdy se na pornografii koukají příliš mladí lidé, kdy to může vlastně zkreslit vůbec představu, o nějakém tom intimním světě a můžou vidět věci trošku jinak, protože přece jenom pořad je to film, který má scénář a neodpovídá úplně reálnému životu a ty krásné nadsamice a nadsamci reálném životě sice existují, ale úplně to nefunguje tak, že když se nám rozbije kohoutek, tak že z toho musí

být oprava nejen vodovodního potrubí. Ale myslím si, že na tom není nic špatně. Zase když se držíme nějaké té střídmosti a neopřebujeme každý večer před spaním zhlédnout, co je nového ve světě pornografie, tak si myslím, že to je v pořádku, když člověk tak jako rekreačně pro uvolnění, pro zpestření nějakého toho sexuálního zážitku, s tím asi jako.. nevidím v tom problém. Zase neměl by tím nikoho omezovat, neměl by se na to koukat před dětmi. měl by po sobě ten člověk smazat historii, pokavaď na počítač chodí děti a tak. Měli by tam být nějaký zásady v uvozovkách bezpečného užívání. Ale nevidím v tom problém a nevidím rozdíl ve vnímání před a po 00:32:20-8

Tazatel Mhm. Další bod tady mám nelegální stahování hudby a filmu z internetu. 00:32:28-1

Respondent Tak ku podivu, byť mám svůj hodnotový systém podle mě jako vysoce nastavený a snažím se na sebe mít přísný hodnotový metr a i vzhledem k tomu, že studuji etickou výchovu, tak si myslím, že je to na mě trochu zapůsobilo a prohloubilo moje morální vnímání a cítění, ale zrovna tohle úplně nevnímám jako takový problém. Je pravda, že nejsem v pozici interpreta, který tak přichází o peníze, ale obávám se, že to je tak rozšířený, nechci to schovávat za "dělají to všichni", ale vlastně trochu asi jo, protože to už je tak rozšířený fenomén, že by si to člověk zbytečně komplikoval a téhle možnosti až zas tak úplně nevyužívám. Snažím se využívat takové platformy, které jsou legální, například youtube. Na druhou stranu když potřebuju nějaký film, nebo písničku, zejména pro pracovní nebo studijní účely, tak pak a potřebuju ji mít vyloženě staženou, tak, tak samozřejmě jdu jako zase tou nelegální cestou. Ale v tom až zas takový problém nevidím. Myslím si, že i ty firmy, společnosti, hudebníci, že získají peníze řadou jiných cest a že tohle je tak rozšířený fenomén, že už to spoustu lidí, včetně mě ani nevnímá jako problém. Ale říkám, otázka je, jak bych odpovídala, kdybych byla v roli nějakého filmového či hudebního producenta. 00:34:13-6

Tazatel Dobře. Jaký máš názor na ukončení života nevléčitelně nemocného, na euthanasii? 00:34:21-3

Respondent Tady mám názor takový všelijaký a dost často se mění, ale v současné chvíli jsem dospěla do stádia, kdy s tím úplně nesouhlasím, protože máme k dispozici tolik tisíců prostředků a látek, že by vlastně nikdo z důvodu bolesti po té eutanázii sáhnout nemusel a jako hlavní problém, proč tedy ne, vidím problematičnost určené, kdo jo, kdo ne, proč, za jak dlouho.. Protože když někoho zužují bolesti, to znám i z vlastní situace a sužovali by mě takové bolesti 4,5 měsíců, tak bych určitě pro ukončení života byla, protože to můj život, prostě byl neplnohodnotný, byla opravdu hodně snížená kvalita života a to jenom na 3 dny a i tak to pro mě bylo nesnesitelné a nedokážu si představit, že by to tak mělo být ještě třeba rok, dva, nebo záleží na čase, který by zbýval do, do konce mého života. Ale.... Já nevím, kde jsem skončila. Kde jsem skončila? 00:35:33-3

Tazatel No říkala si, že si nedokážeš představit tak dlouhý utrpení 00:35:47-8

Respondent Jo, že vidím to problematičnost a tak, jo no a.. no a. Potom jako další velkou problematickou část vidím zneužívání té eutanázie, protože v momentě, kdy by o tom rozhodoval lidský faktor a kdo jiný? Protože ani roboti ani nikdo takový o tom nebude, tak ten člověk, který v té situaci je nemá podle mě zcela objektivní pohled na věc ať už z hlediska většinou spojeného s nějakou bolestí, ať už fyzickou, nebo duševní a lékaři, či jiní lidé by tadyté možnosti zase mohli zneužívat a pak to bude tak, že se nehodí důchodci,

protože vysávají stát, pak se nebudou hodit lidé jiné rasy, pak se nebude hodit támhle ten a je to takový prostředek, dycky když člověk chce, tak všechno schová nějakým způsobem, ututlá pod koberec. Takže já vidím eutanázii jako velmi problematickou a myslím si, že by se určitě dala najít jiná cesta, jak těm lidem pomoci, aby po eutanázii sahat nemuseli. Myslím si, že jedním z kroků je posílení azlepšení paliativní péče v české republice, která je naprosto nedostačující, nedostatečná a ti lidé často tudle variantu volí trochu z toho důvodu, že nejsou vyrovnání s tím, co přijde a. a nedokážou tu smrt vlastně zvládnout a tak to radši vezmou touhle cestou, protože tady vidí, že to je bezpečně a kontrolované, svým způsobem. Že v momentě, kdy by ti lidé měli...neměli takový pocit osamění, který osamocení.. který často mívají a měli takhle někoho, kdo by jim vlastně tou cestou pomohl a kdo by jim pomohl s tím smířením a zároveň za podpory nějakých těch tisících tlumících léků, tak si myslím, že by eutanázie vůbec nemusela být potřeba, že těch případů je opravdu velmi velmi málo a když se podíváme do zahraničí, tak mě děsí, že v některých zemích mají možnost o eutanázii rozhodovat i malé děti a provádí se i eutanázie devíti až patnáctiletých i mladších dětí, samozřejmě i za souhlasu ještě zákonného zástupce, ale i tak se provádí eutanázie takhle mladých lidí a myslím si, že to není v pořádku, že tolik situací neřešitelných, nebo tolik případů lidí, kterých se nachází v natolik neřešitelné situaci aby museli sáhnout po eutanázii není zase toli, že by se jednalo opravdu o pár případů které by se daly spočítat na prstech jedné ruky. A tím pádem v současné době s eutanází nesouhlasím. Třeba přijde nějaký impuls, který mě nakopne k tomu přehodnotit tohle stanovisko, ale nesouhlasím s tím. 00:39:03-2

Tazatel Dobře. A koronavirus na to tvůj pohled ani neovlivnil trochu? 00:39:10-7

Respondent Mmm neovlivnil, byť jako to třeba nějaký lidi ohrozilo a tak, tak zrovna tady v tom momentě si myslím, že by se i ta čísla mohly zvýšit, ale zas by to bylo vlivem strachu a nějakých nezpracovaných pocitů, takže ani v tomhle s tím nesouhlasím 00:39:27-9

Tazatel Mhm a co si myslíš o líbání na veřejnosti? 00:39:32-3

Respondent Mně osobně líbání na veřejnosti vadilo už před tím, vadí mi i teď. Nevadí mi třeba letný polibek, takový opravdu jako nevinný, nevadí mi třeba většinou držení za ruce, ale zase když bych měla být já v té situaci, že se s někým líbám, nebo držím za ruce a představím si sebe, tak mi to prostě vadí, vadí mi, přijde mi to neslušné, přijde že to narušuje.. neslušné, nevhodné. že to může narušovat nějakým způsobem osobní zony někoho jiného, může o vyvolávat v lidech nějaké i neblahé pocity z hlediska třeba nějakých špatné zkušenosti, nebo třeba zrovna prošli rozchodem a teď všude se budou dívat tady na to, tak mi to vadí a vadí mi to i v době koronaviru, vadí mi to zejména asi z hygienických důvodů, ale tím, že mi to vadilo i před tím, tak v době koronaviru mi to vadí jen o fous víc, protože se k tomu přidal další důvod a sice hygienický, že si potom lidé sundávají roušky a ohmatávají se a tak, takže před tím mi to vadilo, teď v době koronaviru mi to vadí ještě víc. 00:40:59-1

Tazatel Takže tě to, ten koronavirus změnilo byť utvrdilo, ale změnilo tu míru tvého 00:41:07-2

Respondent V tomhle případě asi ano, ale jinak v těch ostatních 3 bodech, které se tohle týkaly, tak ne 00:41:15-2

Tazatel Mhm, dobře. Takže já ti děkuju za rozhovor, budu tě informovat o tom, jak to

dopadlo a děkuju moc za rozhovor, měj se hezky 00:41:28-0

Respondent Není za co 00:41:27-6

00:00:14-3

Rozhovor č. 4

Tazatel Takže ahoj, jak jsme se dohodli, poskytněš mi teda rozhovor na, pro moji bakalářskou práci a chtěl bych se teda zeptat, jestli ti nevádí, že to bude anonymné náhrávaný a zpracovaný a jestli s tím dáváš souhlas 00:00:14-2

Respondent Nevadí a souhlasím s tím 00:00:16-4

Tazatel Dobře, já ti teďka položím pár otázek, nebo naznačím pár situací, který můžeš v životě potkat a zajímal by mě tvůj názor na ty situace, jestli s tím souhlasíš, jestli si to zažil, či jestli to schvaluješ, jestli tvůj nějaký morální kompas to povoluje. První je řídit pod mírným vlivem alkoholu. 00:00:40-1

Respondent To neschvaluju, neschvaluju ani pod mírným vlivem alkoholu, nezažil jsme to a doufám, že ani nezažiju. Ale myslím si, že jako pod vlivem jakýkoliv, jakýhokoliv množství alkoholu není, není dobrý řídit. 00:00:56-7

Tazatel Takže si nedokážeš představit ani žádnou krizovou situaci, kdy bys to schvaloval? 00:01:01-9

Respondent Krizovou situaci si umím představit, kdyby jako šlo.. Já nevím jsem třeba s přítelkyní doma nebo něco, nebo já nevím, s mamkou doma a dáme si víno a jí se udělá hrozně zle, nebo něco jako já nevím, měl bych ji třeba odvést do nemocnice, jako kdyby bylo nejhůř, i když se dá zavolat sanitka samozřejmě jo, ale kdyby fakt jako nebyla jiná možnost, tak to si představit umím, to jo. Ale jinak jako abych někoho jen tak jako odvez z párty, protože nemá jinej odvoz a já jsem ožralej a tak ho povezu, tak to ne jako. To bych si nevzal na triko 00:01:33-3

Tazatel Mhm a co jízda na černo v MHD? 00:01:38-3

Tazatel stalo se? 00:01:46-5

Respondent vyjímka by byla, kdyby byl záložní řidič, to by mi nevádílo. Mám kamaráda a ten má titul MhD. 00:02:07-4

Tazatel Titul MhD.? Co to znamená? 00:02:18-2

Respondent No... to .. ty vole.. solidní minutka ty vole ... (za velkého smíchu). Tak to byla nostalgická vzpomínka z mládí tady proběhla. Tak ne že bych to jako schvaloval, ale už se mi to stalo, stalo stalo.. už jsem prostě jel na černo, ale myslím si, že to je jako svým způsobem zločin bez obětí jako no. Nikoho tím jako vyloženě neohrožuju. Samozřejmě dopravní společnost přijde jako o peníze, ale nepovažuju to až zas takovej jako trestnej čin no. A ta šance, že 00:03:23-5

Tazatel Chytneš revizora je malá? 00:03:25-8

Respondent Jsem chtěl říct, že tam je ta šance že tě chytěj a pak se ti to nevyplatí takže ten risk je to spíš na člověku. Nepovažuju to úplně za jako nějakou velkou kriminální, kriminální činnost 00:03:41-0

Tazatel Takže s tím jako nic proti tomu vlastně nemáš? 00:03:45-6

Respondent Asi, asi bych to dovedl pochopit, nevím no. Jakože nebo jak to říct. Sám bych to taky udělal, takže, takže, takže tak no. Finanční krize vid' a pak ne to :D 00:04:07-7

Tazatel Jasný no 00:04:09-7

Respondent No jo no 00:04:12-6

Tazatel Co si myslíš o tom, když člověk nehledá práci a žije jen z podpory a z darů 00:04:17-4

Respondent Já mám takovýho kamaráda. 00:04:19-3

Tazatel Ano? 00:04:24-9

Respondent Krom toho, že má titul MhD. a jezdí na černo autobusem, tak ještě je na podpoře. pokud je to v případě, že ten člověk.. no ale tam bylo řečeno, že nehledá práci, že jo? 00:04:41-8

Tazatel Nehledá no. 00:04:43-1

Respondent Takže to znamená, že jako může pracovat, ale prostě ji nehledá, protože prostě jako nechce 00:04:47-2

Tazatel Tak, že je schopen, ale nehledá 00:04:48-9

Respondent Schopen, ale nehledá... to je na hovno no, to jako.. to je takový jako to bysme to jako dopracovali no jako kdybysme tady všichni takhle jako fungovali. Může to mít jako krátkodobej důvod třeba jo. Umím si představit že je ten člověk pár měsíců, třeba. Jednotky měsíců dobrovolně nezaměstnanej, ale ne že tak jako bude fungovat po zbytek života že pak jenom přijde, tam si nechá dát štempl, že tam byl na pohovoru, nevezme to a zase půjde zpátky na pracák, to ne, to je bída jako, to je bída a to je špatně, to je špatně! 00:05:31-9

Tazatel Takže si dokážeš představit, to že seš, že bereš podporu, ale hledal bys u toho určitě práci. 00:05:38-2

Respondent Hledal bych, přesně tak hledal bych práci jako. tak člověk se může dostat do jakýkoliv situace, ale nehledat práci je to je takový jako jenom se nechat žít.. nezodpovědné, bych až skoro řekl 00:05:49-9

Tazatel Dobře, co si myslíš o kouření marihuany nebo hašiše? 00:05:54-6

Respondent Mám historku jakože, tady z vedlejšího pokoje. 00:06:01-6

Tazatel Kamaráda máš? 00:06:05-1

Respondent Hašiš jsem nekouřil a abych řekl pravdu, tak ani nevím, jaký to má jako

účinky, nebo jakej je rozdíl mezi tím a trávou a nevím jak moc je to jako intenzivnější, nebo, nebo. Ale já celkově nejsme zastáncem braní drog, takže trávu normálně za drogu považuju bych řekl. Považuju a vys.. Ale tam není důležitý jestli jsem to zkoušel nebo ne? Ale vyzkoušel jsem a jako a nemohu doporučit... na základě vlastní zkušenosti. Ale ty jo... ať si každej dělá, co chce ty vole, ale ale ne, ne. Je to prostě je to droga já nejsme zástánce jako braní drog, takže s tím samozřejmě souvisí nákej obchod s drogama a to.. jako trestná činnost a tak, takže 00:07:03-5

Tazatel takže s tím vyloženě nesouhlasíš? 00:07:05-4

Respondent s tím jako nesouhlasím no. s tím tím vyloženě nesouhlasím. Myslím si, že stačí, že máme chlast, že jsme všichni vožralý. 00:07:11-6

Tazatel A proč sto zkoušel, když s tím nesouhlasíš? 00:07:16-3

Respondent No tak to je dobrá otázka. Ahmm já jsem chtěl jako vědět, co z toho ty lidi jako maj no, tak jako jestli. třeba bych pak byl druhýho názoru, že by se mi to zalíbilo a pak bych to hulil jako fabrika ale 00:07:29-3

Tazatel A co si z toho měl třeba ty konkrétně? 00:07:30-3

Respondent Výbuchy vole hlavy, bylo mi blbě.. potil jsem se, málem jsem se nedožil rána.. málem jsem dostal infarkt z toho ty vole, tlouklo mi srdce a tekla mi krev z ucha. Vole.. Noo 00:07:52-6

Tazatel Takže? 00:07:53-6

Respondent Takže prostě za mě drogy ne! Má to negativní, negativně to ovlivňuje člověka 00:07:59-8

Tazatel A lékařský, eh používání pro lékařský účely? Třeba ti vadí, nebo nesouhlasíš s tím? 00:08:07-3

Respondent To mi asi nevadí, ale to si myslím že jako to je i jako jiná látka, ne nebo ne? já nevím není to jako trošku nák modifikovaný? Masti jako a tak nebo se i kouří? Joo, pokud zase někdo obhajuje to, že kouří trávu přitom mu nic není a říká, že to na něco jako má, tak asi pak pak jako proč ne. Pokud to jako pomáhá, tak já zase jak... tak jako jo jako. Hele, cokoliv, co lidem pomůže tak jo, jo, to zase jo, to jo, ale ne jako pro zábavu, že jako nemám co dělat, tak budu brát drogy. 00:08:56-5

Tazatel Mhm dokázal by si dát úplatek? 00:08:58-9

Respondent Cha...asi ne, já jsem.. já mám svědomí já bych to, já bych to nedal, otázka je, jestli bych dokázal vzít úplatek 00:09:16-5

Tazatel To je druhá otázka hnedka 00:09:18-3

Respondent to je druhá otázka.. Nooo zase záleží jak u čeho, asi no. Pokud by to jako vyloženě nikomu neublížilo, tak je možný že bych vzal úplatek. Umím si představit, že možná jo,. jako nedal bych a možná, že bych dokázal vzít. Záleží, o čem bych rozhodoval.

co by to jako to za co by se to oplácelo. Tohle to je dobrá otázka. 00:09:42-0

Tazatel Takže kdyby byla situace mm abys přinesl z práce dokumenty za odměnu? 00:09:48-2

Respondent jako o někom třeba? 00:09:50-1

Tazatel Třeba o někom. 00:09:50-6

Respondent Hmm, tak to asi ne, to je takový jako, já bych třeba 00:09:55-3

Tazatel Vytiskl za úplatek v práci něco 00:09:58-8

Respondent Vytisk nebo bych třeba já nevím, někoho. No.. někoho. chtěl jsem říct v nějakým výběrovým řízení, ale to jsem trochu jako taky právě řekl blbě. Ne. něco fakt co není jako vyloženě pak jako jako někomu ublížit zase jo, zase o někom zveřejnit nákej jako pokud jsou to osobní údaje a já to mám o něm jako.. to ne, to ne. aby z toho zase jako nebyl.. jako samozřejmě to vzít úplatek je taky trestná činnost, ne jakože...Ale to je těžký říct. Umím si představit, že bych vzal, ale tak záleží za co jako no 00:10:43-5

Tazatel Kdyby to bylo pro tebe morálně přijatelný, ten důsledek toho, žes to udělal 00:10:48-5

Respondent No právě jako že bych si jako, že bych si jako řekl že ok, tím nikomu jako neublížím, nikomu tím neuškodím, tak jo jako. Ale to je otázka pak, proč by mi někdo dával úplatek za něco takovýho. No jakože no. Takže asi asi jakoby ne, ve výsledku. Musela by to být taková nějaká nedůležitá ta no.. 00:11:05-6

Tazatel Třeba výběrový řízení o jednom člověku 00:11:08-1

Respondent Jako že by 00:11:10-2

Tazatel Že by nevěděl, že je sám a že by ti nabídl 00:11:12-0

Respondent No tak jako že bych ho v tom nechal ležet jako.. To by asi nebylo moc dobrý.. Ne tak asi vlastně ne, jsme z toho vyvodili, že 00:11:21-9

Tazatel Dobře 00:11:22-7

Respondent jsem strašně čestnej a úžasnej 00:11:24-6 w

Tazatel Další bod tady mám využití známosti při jednání na úradě 00:11:31-0

Respondent mm, hele třeba abych nemusel čekat frontu. Hned.. hned bych to využil. Zase, ne pro nějaký vlastní obohacení, ale jak jsem třeba řekl, přeskočit frontu, tak to je jenom, nezískám tím výhodu nad někým, ale jenom ušetřím ten čas jako 00:11:49-1

Tazatel Získáš tím výhodu třeba hodinu času, že jo, oproti 00:11:52-2

Respondent No dobře, ušetřím ten čas, ale jako 00:11:53-8

Tazatel A jiným ho vezmeš 00:11:55-4

Respondent ÁLE.... dobře... ale to si prostě umím představit, že jo, tadydle v tom případě jako prostě, zase k čemu bych to tak zase mohl jako využít, třeba, ale třeba ne, že tam mám někoho, já nevím.. s čím bych tam mohl mít někoho..ňákou jako 00:12:15-7

Tazatel Třeba nějaký přestupky. 00:12:19-1

Respondent S občankou nějakou, falešný doklady ňáky, nebo.. to ne, to nic takovýho. Jenom fakt jako takhle zdánlivě nevinnou jako tu. 00:12:30-7

Tazatel Koupil bys něco kradeného? 00:12:36-6

Respondent Mhm. Jenom kdybych věděl, že to není kradený, v tom případě.. jinak jako ne. 00:12:46-7

Tazatel Takže kdyby byl nějaký neznámý původ, ale nebylo by jistý, že to je krade a nebylo by ani jistý, že to kradený není, koupil bys to? 00:12:54-9

Respondent Víš co, já si myslím, že třeba na ňákým jako.. To je jak s autem, že jo. tak prostě někdo nabídne nějaký auto, tak já bych se asi osobně nebádal po tom jako odkud to auto je, nebo od koho pochází, takže asi bych se asi nedíval do nějakýho registru kradených vozidel, nebo jestli něco takovýho existuje. A prostě bych ho koupil, to asi jo no.To asi takhle jako aspoň teď si to uvědomím a nebudu to dělat. Ale, ale kdybych to nevěděl, tak .. tak kdybych to věděl, tak ne 00:13:24-6

Tazatel Ani kdyby to bylo za super cenu? 00:13:27-7

Respondent Ne,, nedám.. takhle se jako. jsou lidi jako, nebo to jsou věci který někomu byly ukradený, který někomu chybí, tak to ne, to bych si nevzal 00:13:39-9

Tazatel Ahm, lhal bys pro svůj prospěch? 00:13:47-0

Respondent Jako nelžu, všecobecně, ale už jsme jako zalhal no jakože, zalhal jsem ve svůj prospěch, ve prospěch vztahu 00:14:18-2

Tazatel A bylo to jako milosrdná lež, nebo nějaká lež za vlastním jako obohacním? 00:14:24-5

Respondent Bylo to no,... tak jako tak jako milosrdná, že jsem jako utajil nějakou informaci, kterou jako 00:14:31-0

Tazatel Tak že si nechtěl někomu ublížit 00:14:34-2

Respondent Nonono, asi tak, no, takže jako.. asi to dokážu.. ne že bych to chtěl dělat, ale jako jo, udělal jsem to 00:14:42-9

Tazatel Udělal si to a udělal bys to i znova? 00:14:44-5

Respondent Asi jo 00:14:51-7

Tazatel Nechal by sis nalezené peníze? 00:14:53-9

Respondent Jo, nechal jsem si hodněkrát.. ale to byly.. rozumíš, to bylo v řádu stovek.. já jsme třeba našel dvě stovky na zemi prostě, našel jsem padesátikorunu, našel jsem dvacku nekolikrát 00:15:03-5

Tazatel a kdybys našel i s peněženkou? 00:15:05-3

Respondent No to ne, vrátil bych to, to bych vrátil celý, ani bych si z toho ty prachy nevzal jakože protože tam přímo vím, komu to patří, pravděpodobně.. takže to bych prostě, to bych celý vrátil, to jo. Ale když takhle ležely samotný ty peníze tak si je prostě vezmu, protože jako tam mě nějakým způsobem jakoby netrápí, nevím komu to patří tak si je prostě nechám a tak to prostě je no.. takže takle to je. Zase potom najít obálku s desetitsícema, tak si ji taky asi nenechám. Jo jakože, ale takhle ty nízký, hodně nízký částky sem si jako nechal no 00:15:42-6

Tazatel Souhlasíš s hraním karet o peníze? 00:15:45-9

Respondent Jeh. mmmm. jo s tím nemám problém, jako třeba pokrový turnaje, já. sám si s kamarádama zahraju, že jo o nějaký peníze.. nemám s tím problém.. no.. je otázka samozřejmě, to je pak na člověku, aby do toho pak nespád, aby jako tam neprohrál mámu jako v tom no 00:16:11-9

Tazatel Takže v tom nevidíš jako nákou špatnou jako nákou možnost třeba gamblingu, nebo něco morálně pochybného? 00:16:21-9

Respondent Moc ne, moc si to neumím jako představit. já v tom vidím takový ty ofiko turnaje a tak no takže 00:16:28-8

Tazatel Takže v tom spíš vidíš sport, než nějakou 00:16:31-6

Respondent svým způsobem, no. 00:16:36-2

Tazatel Zabil by si v sebeobraně? 00:16:37-4

Respondent Noo.. no jo no, tak jako když by nic jinýho nezbyvalo jako tak třeba, pak by šlo třeba i jako o mojí rodinu nebo tak, tak si myslím, že asi jo když by byl.. když samozřejmě nebylo jinýho zbytí jo, tak jako kdybych ne jako, když bych se měl bránit jako holýma rukama, jak to říct, když by on na mě šel tak jako s holýma rukama, tak asi bych ho neumlátil k smrti jako, jenom abych se ubránil, to ne.. ale jako je něco jinýho když pak na tebe míří zbraní nebo má nůž, nebo něco, tak bych se ho snažil nezabít, pokud možno, ale jako 00:17:19-6

Tazatel Měl bys pochopení pro to, kdyby 00:17:22-0

Respondent Mám pochopení pro to jako no, když jde o život a jde o život třeba blízkých a tak, tak jako jo, ale primárně bych se snažil ho nezabít, ale může se stát. no 00:17:35-0

Tazatel Co si myslíš o rozvodech, schvaluješ rozvody? [00:17:39-3](#)

Respondent Schvaluju, já jako já si myslím, že by lidi neměli zůstat vztazích, ve kterých nejsou spokojení. Tak v první řadě by se neměli dostat do manželství, pokud spolu nejsou spokojení, ale tak ono časem že jo ty problémy vyplavou na povrch. Ale já si myslím, že by lidi měli mít právo se takhle jako rozto, rozejít, to jako.. přeci nebudou za každou cenu v špatném vztahu to je jako to si myslím, že je jako v pořádku, že to není nic hezkýhom ale. [00:18:08-4](#)

Tazatel a myslíš si, že jsou nějaký důvody, proč zůstat v manželství i navzdory nespokojenosti? [00:18:15-1](#)

Respondent Jako hodně lidí říká děti, ale jako.. já nevím.. oni to děti zvládnou, oni jsou hrozně sofistikovaný dneka ty děti.. Nee. já bych to prostě jako když je jako zle, tak já bych to ani kvůli těm dětem prostě bych to ne to nedržel. ne prostě ne. hodně lidí spolu zůstávají i kvůli penězům, ale to bych si radši i půjčil, zadlužil se abych od toho člověka mohl odejít. to pak jako ty lidi jsou nešťastní a jsme pak ty vole národ nešťastnejch lidí [00:18:49-5](#)

Tazatel Navazuje na to otázka, jestli souhlasíš s nevěrou ve vztahu? [00:19:02-5](#)

Respondent Dobře provedená nevěra zachránila několik vztahů. souhlasim ty vole no... nesouhlasím.. já třeba když to vezmu z pohledu svých rodičů jo, kdybych jako věděl, že věděl, jako stoprocentně, že můj táta podvádí mojí mamku, tak ho prostě budu nenávidět, prostě budu jako, pak budu mu to mít za zlý, jako nenávidět je asi divný, ale budu mu to mít fakt jako za zlý. A na jednu stranu vím, že jako někdy jako.. jak to říct ty vole.. není jako není si pomoci. nebo jak to... nesouhlasím, nesouhlasím s tím jako není to dobrý- Prostě není to dobrý no jako nesouhlasím, nesouhlasím s tím [00:20:02-5](#)

Tazatel A mám dvě otázky znáš někoho v okolí, případně udělals někdy něco podobného, jako byls nevěrný nebo víš o někom, kdo byl nevěrný? [00:20:11-1](#)

Respondent Udělal jsem a vím, že lidi byli nevěrný no [00:20:14-4](#)

Tazatel A ta druhá otázka, uvedu na příkladu toho tvýho taťky s mamkou. Kdyby tvůj taťka podvedl, tak bys dával všechno za vinu taťkovi bys koukal i na to i z tý strany, že mamka může i za to, že taťka byl v uvozovkách donucen být nevěrný? [00:20:32-0](#)

Respondent Ahh, no, já bych se právě jako, jako zlobil bych se na tátu a na jednu stranu bych , nedával bych to za zlý mamce, ale na jednu stranu bych ho chápal, jakože z pohledu jako chlapa bych ho chápal... to si myslím,, nebo já si myslím, že to není tolik problém u ženských, ale nevím, nevím jak podvádí ženský nebo ne.. Takže bych ho jako i na jednu stranu chápal, ale víc bych mu to měl za zlý. ale mamce bych to za vinu jako nedával.. prostě.. ne. Tý jako to asi nedokážu dát za vinu. [00:21:07-0](#)

Tazatel Co si myslíš o opíjení se ze žalu? [00:21:12-9](#)

Respondent S chutí do toho ty jo. Ahh,.. ono je to takový, že na ten večer to je dobrý a potom ráno se to vrátí a je to ještě horší protože jednak je člověku blbě a ještě ty jako ty emoce jsou pak jako intenzivnější, takže nemyslím si, že to má velkej smysl, to dělat.. Ale

ten pocit toho jako že.. ale jako, taky jsem to asi udělal a ono tě to na ten večer oblbne trochu jakože tě to, že nad tím tolik nepřemejšlíš ale ráno je to zpátky.. ale jako právě protože ráno je to zpátky, ještě hůř, tak asi je lepší se z toho vyspat, než to jít zapít jako 00:22:01-1

Tazatel Ale jestli tomu dobře rozumím, tak máš pochopení pro to, když to někdo udělá? 00:22:05-4

Respondent Mám pochopení, vím proč to jde dělat jako, vím proč to udělá no, prostě, prostě protože mu to pomůže na chvíli na to nemyslet to jako chápu, chápu proč to udělá, pokud ví, jak se bude cítit dál, no tak je možná lepší to nedělat, ale chápu to, chápu to.noo. 00:22:21-3

Tazatel A opjení se z radosti? 00:22:24-5

Respondent Ty jo to nee jako.. to nee, to si myslím, že je zbytečný to si myslím, že jako proč si to... já nevím, já bych si tím tu radost tak jakoby zkazil asi, já si myslím, že vyloženě třeba protože se mi něco povedlo, já nevím, já tolik s alkoholem bych asi neslavil 00:22:40-2

Tazatel Ani při narození dítěte, třeba zapít dítě? 00:22:44-5

Respondent Ty jo, to se mi nestalo 00:22:49-3

Tazatel Zapít státnice 00:22:50-7

Respondent Nezapíjel jsem no, nevím, to mi nepřijde uplně jako důvod k tomu pít no, jakože.. Zase nevidím v tom ten, jako člověk má radost a de se a de se jako omámit jako ňáskou tou, ňáskou drogou.To mi nedává moc smysl 00:23:14-5

Tazatel Ted'ka na tebe budu mít 4 situace, respektive otázky, na který bys mohl mít rozlišní pohledy ted', v době koronaviru a na který si mohl mít jiný pohled před koronavirem. Takže první bod je sledování pornografie. Zajímalo by mě, jestli tam sleduješ nějakou změnu, pohledu na tu, na to sledování, nebo jestli ti to přijde furt stejný 00:23:43-2

Respondent No tak pornhub nabídl premium zdarma po dobu koronaviru. Takže.. ne, nesleduju, protože jako my třeba se můžeme vidět se s.. no nebo můžem oficiálně nevím, ale my jsme se prostě vídali třeba s přítelkyní, takže já na to jako nemám pohled, že bych byl zavřenej doma a musel za každou cenu koukat na porno, myslím si, že ..a.. jako z vlastního jako pohledu si myslím, že se to nezměnilo, že to zůstalo stejný, jako stejný množství a tak jako.. 00:24:20-5

Tazatel A to sledování jako takový, souhlasíš s tím, nebo ti to přijde neetický, nemorální? 00:24:27-8

Respondent Není to moc dobrý, protože to, jako z dlouhodobýho hlediska to u těch chlapů způsobuje takovou tu jako instantní jako, jak to říct, instatní vzrušení, ale že to není dobrý pro ten sexuální život pak jako v partnerství jako a zase chápu, proč to lidi dělaj 00:24:48-9

Tazatel Tak.. 00:24:49-5

Respondent Ale myslím si, že to není dobrý, myslím si, že to není dobrý že když by na to člověk nekoukal, že bude ten sexuální život jako lepší, že ho bude mít lepší 00:24:55-5

Tazatel Takže porno nesleduješ? 00:24:56-8

Respondent Sleduju, sleduju, ale třeba a třeba bych ho asi rád nesledoval jako no, ale nějakým způsobem si to někdy třeba neumím odpustit.. asi. Zajímavá sebereflexe... ne jako sleduju to, sleduju to, ale prostě si myslím, že tam některý věci jsou tak jako to bylo mnohokrát řečeno, že tam jsou věci, který nejsou, který neodpovídaj realitě že jo jako a pak. Taková fantazie.Na jednu stranu.. zase se člověk na to může koukat jenom 00:25:35-0

Tazatel Kvůli příběhu? 00:25:37-4

Respondent Kvůli příběhu... kvůli tomu, že tam dostane něco, co jako ví, že v životě nedo, jako v realitě nedostane tak si prostě uspokojí tam no a pak dá pokoj. Já nevím.. ne jako takže myslím si, že by bylo ideální, kdyby na to většina lidí nekoukala, ale zase no, tak jako sám to dělám.. něco na tom je jako. 00:26:05-3

Tazatel Takže i přes to, že to děláš, tak si myslíš, že by na to lidi neměli koukat? 00:26:09-5

Respondent Jojo a myslím si, že jako i já bych na to rád nekoukal ale ještě jako a není to třeba jako dřív jsem koukal víc jako, ale ale. Taky.. Když to je takový to všechno instantní, že prostě že to zapneš, máš to tam jako, tak jako taky bych rád na to nekoukal no tka jako.. no. takže doporučil bych na nekoukat. 00:26:35-1

Tazatel Dobře, další bod tady mám nelegální stahování hudby a filmů z internetu 00:26:42-3

Respondent Mně to nevádí. Takhle zase v případě, že to člověk dál nešíří, jenom si to stáhne, tal si myslím, že to je relativně okej, na druhou stranu já třeba jakobych rád, nebo s odstupem času, jako za mlada jsem tohle dělal hodně, to jsme prostě furt všechno stahoval, dneska když můžu tak si to koupim, nebo za to zaplatim abych podpořil ty tvůrce, protože tím to celý vlastně podkopáváš pokud to stahuješ všechno zadarmo, takže myslím si, že ideální stav je, když si to ty lidi zaplatěj. A v dnešní době, kdy ty služby takový jsou, třeba tu hudbu spotify a todlencto všechno stojí malej poplatek měsíčně, myslím si, že by bylo jako, myslím si, že je za hodný se to jako nabízí, aby si to člověk jako zaplatil aspoň takovouhle jako symbolickou nákou částkou no. Já jako fakt bych rád podporoval ty tvůrce a tydlencty umělce takže, takže taky jsem to dělal ale fakt jako dyš dyš je to v mý jako, když můžu a mám ty peníze, tak rád, tak rád ty umělce podpořim jakože fakt jo, fakt jako rád si za to zaplatím. nedělá mi to problém 00:27:48-7

Tazatel Takže máš v současné době nějaké předplatné? 00:27:50-7

Respondent Mám, mám předk. mám oficiálně ten, photoshop, že jo software, ten si platím měsíčně, koupil jsem si procreate, jsme si koupil jako taky na kreslení a pak nějaký časopis odebírá jakože tak to je taky jako svým způsobem, kupuju od umělců jako nějaký návody a tak jakože něco, co se mi hodí do tý mojí do tý mojí kreativní. 00:28:21-7

Tazatel a když se tě zeptám, kdy sis naposledy koupil, nepočítejme kino, kdy sis naposledy koupil film, nebo hudbu? 00:28:28-1

Respondent Mhmm, nekoupil no, nekoupil, to je pravda jako, to je pravda, že ne, jakože zapneš si to online a koukáš prostě no. A hlavně hudbu jedu jako to je právě ono že hudbu můžeš poslouchat na youtube hlavně, tak tam to jako úplně, úplně ti jako tam, vůbec si neuvědomuješ, že by sis ji měl koupit, že to tam je jakoby zdarma je to normálně jako pro všechny dostupný a umožňuje to tě mlidem a ani ty lidi nepřemejšlej nad tím, že vlastně bych to možná měl zaplatit to se jako vybízí že jako ok to je, v pohodě, pusť si to, nic se neděje. 00:29:07-3

Tazatel Ale youtube by měl bejt jakoby free, ne? Jakože tam, že to dávaj umělci a maj z reklamy peníze 00:29:14-6

Respondent a na druhou stranu právě, tam máš ze sledovanosti, takže todlencto aspoň pro tu hudbu tady v tom směru je takový vykoupení si myslím, že taky, že jim to aspoň něco takhle přináší pokud jako zase... 00:29:24-9

Tazatel pokud se nepletu, tak na youtube je jediná možnos, kde si můžeš něco koupit je youtube play nebo youtube premium a to je přehrávání bez reklamy 00:29:33-1

Respondent No právě, jako že to je zdarma, ale tak asi jo, jestli z tý sledovanosti, že jo, tak aspoň.. Dávaj to tam ti umělci jako sami, z vlastní vůle, že jo, takže to má asi důvod, proč to tam jako dávaj. a to je, takže to je vlastně asi v pořádku vlastně no. Otázka jsou ty filmy, tak ty na youtube tolik nejsou, že jo.. zase... nemám to, ale daj se předplatit ty streamovací služby, který zase nejsou za až tak velký peníze že jo, takže časem, pořídím, časem pořídím 00:30:03-3

Tazatel Co si myslíš o ukončení života nevléčitelně nemocného, o eutanázii? 00:30:12-3

Respondent To znamená prostě, shodnem se na tom, že se nedá vyléčit a já ho prostě rozhodnu odpojte ho a on... jo nebo ho uspat přímo jo? 00:30:22-3

Tazatel Vyloženě uspat 00:30:22-0

Respondent Jo takhle. To se dělá jako v jakejch případech jako třeba? 00:30:28-5

Tazatel Když na tom trvá ten člověk, že má třeba hrozný bolesti, u nás to je teda nelegální ale tuším, že ve Švýcarsku nebo 00:30:37-9

Respondent Joo, tam se jezdí vlastně 00:30:39-0

Tazatel Že tam musíš být půl rok, nebo 3 měsíce a být pořád přesvědčený, že chceš ukončit svůj život a oni ti potom pomůžou 00:30:50-7

Respondent No, pokud je to z vlastní vůle člověka a chce to a skutečně mu není jako jiný pomoci, tak já si jako, víš co, když ho do toho nikdo netlačí, je to jeho rozhodnutí, tak to je jak když jde někdo spáchat sebevraždu.. nebo samozřejmě to má třeba i jiný důvody, ale ale jako taky to rozhodnutí toho člověka. 00:31:12-8

Tazatel A nevidíš v tom třeba nějaký konflikt lékařův nezabiješ a? 00:31:19-7

Respondent To maj jako nějaký to jo? tu přísahu? 00:31:23-4

Tazatel hippokratova přísaha a desatero 00:31:25-8

Respondent Ale to jako není to, ne? to není jako že zabiješ jako. já nevím a má se ten člověk po zbytek jako trápit a za pár let jako prostě umřít v bolestech jako než?.. Já.. asi v tuhle chvíli si nedokážu představit, že bych v tom viděl nějaký problém. Pokud je to fakt z jeho vlastní vůle, tak.. se nedá nic dělat, tak asi jo jako.. je to smutný, tak. 00:32:00-9

Tazatel Nevidíš tam třeba nějakou možnost zneužití toho? 00:32:04-9

Respondent No tak zase žejo tak jako, to jestli to byla vážně jeho vůle se asi nedozvíme pokud to bude tvrdit, tak jako může ho do toho někdo nutit že jo, ale tak to jako by asi mohl udělat jiným způsobem, ale já nevím.. zneužití toho 00:32:19-2

Tazatel Tak mrtvej ti neřekne, že se chtěl zabít, když bude mít nějaký štempl na tom, že chtěl a zfalšovanéj podpis? 00:32:29-7

Respondent Jako že by někdo jako za něj podepsal že on chce tu eutanázii jo? 00:32:34-4

Tazatel Třeba 00:32:37-0

Respondent Já ty jo jako 00:32:38-3

Tazatel Nemyslíš si, že by se mohlo stát tohleto? 00:32:41-1

Respondent Já doufám, že.. noo. stát by se to asi mohlo.. já nevím, to je..... to stojí hrozně peněz, ne taky jakože? to je jakože investice si myslím 00:32:59-1

Tazatel Nekoukal jsem, nepátral jsem po tom, ale hádám, že tomu člověku to je jedno, že to je konečná 00:33:05-9

Respondent No dobře ale jako... hm... jde o to, že když mu to někdo zfalšuje ten podpis tak že jako to má jako nějakou investici že jo.. 00:33:22-3

Tazatel Legální cesta k zabití 00:33:26-0

Respondent Jo takhle.... 00:33:32-9

Tazatel No nechme to být, takže celkově 00:33:34-9

Respondent Noo, a celkově si s tím neumím představit problém, tohleto by bylo asi na delší podebatování, ale jako ne no, nevidím v tom problém 00:33:42-5

Tazatel Co s líbáním na veřejnosti? 00:33:45-9

Respondent Všeho s mírou. Tak jako nemusej si ty lidi obležat hlavy olizovat se od hlavy

až k patě prostě na zastávce venku, tak jako ať si daj pusu a to muchlování ať si nechaj na doma, to jako.. já se na to taky nechci koukat, jak se tam oblizujou až za ušima. Takže 00:34:12-6

Tazatel A děláš to, nebo dělal si to někdy? 00:34:14-4

Respondent Dělal jsem to no, dělal jsem to. Převážně za mlada, kdy to jako nemůžete bez sebe vydržet těch 5 minut než dojdete domů. ale jako s odstupem času dneska se snažím nepraktikovat a nerad to jako i to nerad vidím. 00:34:31-7

Tazatel a změnil se na to tvůj názor teďka v době pandemie? 00:34:41-0

Respondent Mmm ne. nezměnil 00:34:44-1

Tazatel Takže ti nevadí, když potkáš na ulici jak se líbaj, když má bejt rouška na puse 00:34:49-8

Respondent No jo no, ale mě by to vadilo i za to, i kdyby to jako i kdyby to bylo bez pandemie a navíc, ať si to předaj když chtěj jako no, ale já se s nima líbat nebudu, tak já jsem snad v bezpečí ne? Ale nevnímam to jako ohrožení sama sebe jako. no. ale 00:35:10-4

Tazatel Takže se ani nezvýšila ta tvoje míra odpůrcovství s tou pandemií? 00:35:16-1

Respondent Jo takhle, vůči tomu, to ne, to ne. 00:35:20-2

Tazatel Dobře, tak jo, to bude všechno, já ti děkuju, že si mi věnoval čas a budu tě informovat jak se to povedlo, nebo nepovedlo 00:35:26-8

Respondent Děkuju mockrát 00:35:27-9

Tazatel Tak jo Ahoj 00:35:28-8

Respondent Ahoj

Rozhovor č. 5

Tazatel Takže ahoj, já bych s tebou teda provedl ten rozhovor, jak jsme se domluvili a chtěl bych vědět, jestli ti nevadí, že to bude anonymně nahrávaný a zpracovaný? 00:00:09-7

Respondent Nene, nebude mi to vadit 00:00:12-9

Tazatel Takže s tím souhlasíš? 00:00:14-4

Respondent Ano souhlasím 00:00:15-9

Tazatel Dobře, já budu pokládat nějaký situace ze života a zajímal by mě na to tvůj názor, co si o tom myslíš. První taková situace je řídit pod mírným vlivem alkoholu. 00:00:25-8

Respondent Ty vole, no tak to.. to bych si nikdy ani já nedovolil a takovýhle řízený bych jakoby odsuzoval hnedka rovnou na fleku, hnedka sebral papíry. 00:00:35-3

Tazatel A nedokážeš si ani představit situaci, kdy by ti to přišlo vhodný nebo že by ti to nevadilo? 00:00:42-7

Respondent Ty jo vhodný.. no ty jo tak to by asi člověk musel bejt fakt hodně ožralej, aby za ten volant sedl aby mu to nevadilo a nevím.. vhodný.. maximálně leda kdyby jakoby nesehnal nikoho třeba kdybys měl manželku nebo přítelkyni, tak ty si prostě nemůžeš ani zavolat jakoby sanitku, co sme se ptali před tím, když byla přítelkyně těhotná tak prostě maximálně kdybys měl dvě tři piva že jo, tak prostě podle mě to by se dalo pochopit, žeš nemohl nikoho sehnat, kdo by to odřídil nebo to.. ale jinak si myslím, že .. prostě.. prostě bych to odsuzoval tohle.. rovnou bych sebral papíry 00:01:25-9

Tazatel Dobře. Další.. další situace tady je jízda na černo v mhd 00:01:33-1

Respondent Nooo...No tak ještě že na černo není, když ti tam průvočí třeba ve vlaku, tak to není jízda na černo, když máš zastávku, kde vlastně nastupuješ a tak vlastně tam si nemáš možnost si zakoupit lístek tak to vlastně nemá jízdu na černo a když k tobě nepři.. teda taklže, ne.. nestačí přijít průvočí, tak vlastně to není jízda na černo.. jízda na černo.. mm.. tak to jako to bych si já sám nikdy nedovolil. a takhle co si o tom myslet.. takový lidi riskujou, když maj na pokuty, tak ať si tak jezdejš vid' 00:02:17-6

Tazatel Takže ty si na černo nikdy nejel? 00:02:19-9

Respondent Ne. 00:02:21-9

Tazatel Mhm.. Co si myslíš o tom, že člověk nehledá práci a žije z podpor a darů? 00:02:29-8

Respondent Fuuu.. tak teda takovej člověk... jak bych to řekl... já jsem to.. jakoby.. já jsem práci měl, pak jsem ji neměl kvůli úrazu ale pak jsem ji zase měl, takže nemůžu posoudit, ale jako takovej člověk, kterej to dělá záměrně, tak jakoby co je.. jakoby na úřadu práce a pak si najde práci jenom kvůli tomu aby jakoby tam měl a pak zase skončí aby měl zase

podporu, tak prostě to je akorát podle mě přiživování, lenost, neschopnost a takhle, že jakože prostě nechce... nechce se mu moc dělat a prostě je radši furt doma, je to líný hovado a.. [00:03:15-2](#)

Tazatel Ahm, takže s podporou v nouzi souhlasíš, ale aby to někdo udělal úmyslně, tak to ti nepřijde vhodný? [00:03:23-1](#)

Respondent tak tak. protože vlastně když si to vezmeš oproti lidem, co to jakoby dělaj normálně, že jako prostě to záměrně využívaj, že jdou jenom na 3 na 4 měsíce do práce pak aby byli půl roku na podpoře a pak zas a takhle to praktikujou, tak to je vůči těm, co za to nemůžou jako podle mě nespravedlivý.. Takový lidi kdyby jakoby vytipovali, co to dělaj schválně, tak těm bych potom ani tu podporu pak už ani nedával... protože to je vyložené jenom lenost.. [00:03:56-5](#)

Tazatel Mhm. co si myslíš o kouření marihuany nebo hašiše? [00:04:00-3](#)

Respondent No tak kouření marihuany a hašiše... tak jednou nebo dvakrát jsem to zkusil, nevím co na tom ty lidi maj ale pak jako člověk je takovej šťastnější a to. to je jediná výhoda ale jako jinak strašně to smrdí, je to návykový, lidi potom jsou takový jako kolikrát aji nepřičetní a podobně, takže to bych úplně zakázal, když to je zakázaný, ale jako.. dával bych taky tvrdší tresty.. jakoby marihuana, když si to člověk pěstuje kvůli tomu, dejme tomu fakt jenom jako fakt pro vlastní účel jakoby třeba na mastičky a to, tak dejme tomu to by šlo, ale jako jinak jako bych to odsuzoval taky [00:04:53-5](#)

Tazatel A kouření z lékařských účelů? Protože to pomáhá údajně lidem s Alzheimerem, Parkinsonem a tak, to by ti vadilo? [00:05:04-5](#)

Respondent No tak pokud by to měli jakoby z lékařských důvodů a vlastně doktor by jim to klidně jakoby předepsal a tak, tak to by mi nevadilo, jestli to v tom opravdu pomáhá.. pokud by to v tom nepomáhalo, tak by mi to vadilo, že jo.. [00:05:18-3](#)

Tazatel Dobře. Dokázal by si dát úplatek? [00:05:24-1](#)

Respondent Úplatek? určitě já určitě ne.. a vlastně tím, že kdyby někdo jinej dal úplatek, když bych to vzal jako z jinačí stránky, tak to zavání buď ten dotyčnej ten úplatek veme a vlastně udělá s tím protizákonou věc a nebo ho nepřijme a vlastně udělá správně a vlastně ten dotyčnej půjde dál k soudu, k trestnému stíhání a to a bude vlastně hnán k zodpovědnosti za to že si třeba dovolil podplatit veřejnou osobu... tak třeba policajta nebo tak, když něco potřebuje. [00:06:03-8](#)

Tazatel Mhm, takže dát úplatek bys nedokázal, a dokázal bys ho vzít? Přijmout? [00:06:09-2](#)

Respondent Pchnn.. přijmout.. no no.. záleží o co by se jednalo, ale nejspíš ne.. protože jako je to fakt takhle nikdy nevíš, kdo si co kde nahrává a to a pak to jako hodně smrdí.. vždycky se na všechno stejně přijde takže i kdyby třeba za deset patnáct let takže... [00:06:30-8](#)

Tazatel A dokážeš si představit [00:06:33-1](#)

Respondent Spíš asi ne 00:06:33-7

Tazatel Rozumím.. a dokážeš si představit situaci kdy bys to prstě přijal? 00:06:37-8

Respondent Teoreticky by.. jako kdybych to přijal, tak by to jo pak muselo třeba bejt, nevím, že by někdo chtěl jakoby s něčím pomoci, kdybych dělal někde, kde nedělám, třeba v nějakým úřednictví nebo to a dostal se třeba do finanční tísně, tak jakoby to třeba pro ty lidi jakoby hodně jakoby to.. ale jinak asi ne 00:07:03-4

Tazatel Dobře. Co si myslíš o využívání známosti při jednání na úradě? 00:07:10-4

Respondent Myslíš využívání známostí jako takovejch když si tam jdeš něco zařídit, nebo jako.. nevím proto aby sis jakoby dostal nějaký povolení nebo tak? 00:07:26-5

Tazatel Oboje 00:07:27-7

Respondent Oboje.. No tak když to vemeš tak jako když tě někdo veme ze známosti, když tam je velká fronta jako že tě zná, tak že prostě aby ti jenom pomoh, aby ses dostal dřív z toho úradu tak jakoby pro tebe to je lepší, ale zas proti těm ostatním lidem, kteří tam byli, nevíš jak dlouho tam byli že tys teďka třeba přišel a on tě veme jenom ze známosti, tak to je nefér že jo.. no.. a když to vemeš z toho dalšího pohledu, že aby si třeba dostal povolení k výstavbě, nebo něco takovýho, tak to.. ty jo nevím jak bych to teďka řek.. mmm.. ale to teď nevím 00:08:16-9

Tazatel Spíš jestli, jestli bys to udělal, jestli s tím souhlasíš. jako nefér to je, ale jestli bys to udělal? 00:08:25-1

Respondent Jako neudělal bych to, protože... jako vůči těm ostatním jako kdybych byl ten úředník co tam přišel.. co tam dělá jakoby na tom úradě z pohledu toho úředníka, tak bych to neudělal, protože to je vůči těm lidem co přišli dřív třeba vůči tomu kdyby ti tam přišel známěj, hrozně nefér a to.. No ale zase na druhou stranu, kdyby ten člověk úředník byl rasista a přišli by tam naši romští spoluobčané a pustil by bělocha, tak to bych možná trochu uznal, protože naši romští spoluobčané to víceméně tak využívají jako využívají dávky a podobně, ty ať si počkaj 00:09:10-6

Tazatel Ahm.. dobře..koupil bys něco kradenýho? 00:09:15-9

Respondent No, kdybych věděl, že to je kradený, tak určitě ne. 00:09:21-9

Tazatel A kdyby si neznal jistej původ, že by sis prostě nebyl jistej, jestli to kradený je nebo není, tak bys to koupil? 00:09:30-7

Respondent Nooo kdybych nevěděl původ, tak bych se snažil vlastně zjistit, odkud to je jestli ten dotyčnej, co mi to prodává je první majitel, jestli k tomu má nějaký papíry, jestli tam sedí seriový číslo a kdyby to víceméně nesedělo, tak bysem si radši nebyl jistej nebo kdyby nebyl první majitel tak bysem si to radši nechal ujít, než abych to kupoval, kdyby to bylo něco, co člověk chce 00:09:58-7

Tazatel Aha, takže ani hezká cena by tě neo.. nepřesvědčila o tom to koupit? 00:10:06-5

Respondent No záleží, co by to taky bylo vzhledem k okolnostem. Uved' příklad co třeba 00:10:13-3

Tazatel Třeba počítač 00:10:16-6

Respondent No tak to se dá i vysledovat, to ne 00:10:21-0

Tazatel A dokážeš si představit něco, co jo? 00:10:25-3

Respondent No, ty jo v dnešní době jde pomalu všechno pomalu vysledovat ty jo 00:10:33-0

Tazatel Třeba oblečení? 00:10:35-7

Respondent Oblečení, tak tam ani to nevystopuješ že jo, takže vlastně dejme tomu třeba i to, co co někdo ukradne a nabízí to na internetu a nevíš vlastně víceméně to fakt koupil nebo ne že jo.. takže víceméně když ty kupuješ na internetu od někoho, kdo něco koupil třeba v obchodě napíše tam že to je skoro nový ale nevíš, kde to vzal že jo.. ale zas na druhou stranu nevíš jako jestli to je solidní člověk nebo ne no 00:11:03-0

Tazatel Dokázal bys lhát pro svůj prospěch? 00:11:08-4

Respondent Mmm, to určitě někdy určitě jo. 00:11:12-9

Tazatel V jaký situaci? 00:11:16-9

Respondent Ty jo.. situace abych nemusel doma snášet třeba přítelkyni a mimino když jich má člověk jakoby plný zuby a lezete si na nervy tak prostě člověk zalže, že jde třeba do práce a ona řekne fajn, budu spát u maminky tak radši řekne, že jde do práce i když do práce nejde. A radši je doma, nebo s kamarádama ,nebo někde s kamarádama na pivu a odpočne si od nich 00:11:50-3

Tazatel Takže to děláš a přijde ti to v pohodě? 00:11:54-9

Respondent No tak jako když si od ní potřebuju odpočnout, tak jo 00:11:58-9

Tazatel Dobře 00:11:59-9

Respondent Když nechcu aby to věděla 00:12:01-8

Tazatel Nechal by sis nalezené peníze? 00:12:06-1

Respondent Ty vole no tak to je otázka za milion.. Protože když bych to vzal takhle ze dvou pohledů. Z jednoho pohledu ty můžeš, když nalezneš dejme tomu částku 10 tisíc, vzít to, jít na policii, žes to našel a máš dostat 10, 15 procent nálezný. Jenomže ten dotyčnej další tam přijde a řekne, že tam nebylo 10 tisíc ale bylo to 20 tisíc a je to slovo proti slovu, takže víceméně ani nálezný nedostaneš.. V tomhle případě to je hodně sporný takže kdybich našel nějaký peníze, někde kde by to asi nebylo jako vidět, třeba někde na veřejnosti, nebo u stromu nějakej kufřík nebo to, tak bych to asi bral no 00:12:56-8

Tazatel Aha, a kdybys to našel v peněžence? 00:13:01-2

Respondent No tak kdybych to našel v peněžence, tak to odnesu na městské úřad, nebo na policii, protože tam jsou doklady že jo a vlastně obnos bych tam nechal taky že jo, protože.. 00:13:14-3

Tazatel Jasný.. co si myslíš o hraní peněz o peníze? 00:13:20-5

Respondent Hraní karet o peníze? jéééje, jen ať si lidi hrajou... 00:13:25-8

Tazatel Takže ti to nepřijde.. 00:13:27-7

Respondent Když na to maj 00:13:29-9

Tazatel Takže ti to nepřidje jako špatný? 00:13:32-0

Respondent No tak záleží jestli se člověk od toho umí utrhnout že jo aby neprohrával zase peníze na jednu stranu když vyhráváš a pak začneš prohrávat a prohráváš hodně velký peníze až se dostaneš třeba na mizinu, tak to je špatný ale jako když si umíš říct, že to je dost a že už k tomu nečuchneš nebo si sem tam si jako zahraješ, ale ne že bys jako všechno prohrál, tak to zas není takový špatný? 00:13:56-5

Tazatel A co si myslíš o tom, že se z toho vlastně stává takovej novodobej sport třeba z pokeru, pořádaj se velký turnaje o to a tak 00:14:04-8

Respondent No tak to sou zase peníze, víceméně, který si tam sami lidi našetřili a vložej si to, takže vlastně si riskujou svoje peníze a a peníze vlastně buď vyhrajou, nebo prohrajou, takže vlastně to je jejich věc no.. jdou tam prostě do toho s tím, že prostě buď vyhrajou a nebo všechno prohrajou, ale musí s tím počítat, takže jako za mě to tak nevdí, protože to je jejich věc.. věc těch lidí a musej ale na druhou stranu počítat s tím, že třeba to všechno prohrajou, že jo 00:14:38-6

Tazatel Dokázal bys pochopit zabití v sebeobraně? 00:14:44-9

Respondent V sebeobraně určitě jo, protože dejme tomu kdyby se člověk bránil, dejme tomu nějakýmu zloději s nožem a ten třeba toho zloděje omylem shodil na ten nůž, tak to je zabití v sebeobraně že jo? Protože se člověk bránil no... ale zas kdyby to bylo tak, že mu ten nůž vzal a pak ho probod tak to jako vlastně víceméně sebeobrana není.. mi přijde aspoň z mého pohledu 00:15:17-0

Tazatel Aha, takže by to muselo bejt fakt náhodou, nějakým nešťastným úderem, nešťastným dopadem a tak 00:15:22-9

Respondent No no no, protože vlastně to že bys mu ten nůž vzal a ještě ho k tomu probod.. záleží jako jak by se ten útočník choval noo.. ale jetstli by tě nenapadl a pak by třeba utek tak jako. to není zabití a on zdrhne takže ses vlastně ubránil, ale kdyby na tebe útočil dál, tak ty bys ho třeba říznul, tak by to bylo v pohodě, ale kdyby se na tebe vrhnul a skočil ti sám na ten nůž tak vlastně taky jako to je sebeobrana no, takže to je takový sporný no.. ale jinak jakoby v té náhodě a to,, tam prostě by mi to nevdilo 00:15:58-9

Tazatel Mhm dobře.. Co si myslíš o rozvodech? [00:16:03-8](#)

Respondent No tak tam zase záleží, jestli ten pár má děti, že jo, jestli jsou spolu ženatí.. no vlastně rozvod, to musí být ženatí, sorry... Takže vlastně když ten pár už má děti a tak.. když má děti tak to je vlastně záleží, z jaký, proč ten rozvod je... jestli nevěra nebo to... protože jinak to je vlastně jakoby ničení rodiny a to, že když ten pár má děti, tak to je takový jakoby že to dítě pak jakoby je sice u mámy a u táty na střídavou péči ale vlastně to dítě tím trpí, že nevyrůstá v kompletní rodině takže jako o rozvody... tam by to chtělo podle mě minimalizovaat, že prostě.. aby jich bylo co nejmíň? [00:17:02-5](#)

Tazatel Takže radší žít v úplný nešťastný rodině, než každý sám? [00:17:08-0](#)

Respondent No to zase ne že jo.. záleží, proč je ta rodina nešťastná protože všechno se dá jakoby vyřešit.. a když už se to nedá vyřešit tak prostě rozvod je prostě to, co prostě asi.. buďto tomu pomůže a nebo prostě si musej dát jakoby ti co se chtěj rozvyst zkusti pauzu a když ta pauza mezi nima nepomůže, tak prostě už volit jakoby rozvod jako krajní možnost, protože všechno se dá vyřešit, že jo..pokud to není třeba nevěra, protože to je pak ztráta důvěry, špatně se získává důvěra a takhle [00:17:44-6](#)

Tazatel Když si narazil na tu nevěru, co si myslíš o nevěře? Dokázal by si být nevěrný? [00:17:49-2](#)

Respondent No tak já jako určitě ne, protože já když miluju, tak miluju srdcem a když už mám aji rodinu, tak určitě ne, protože máme našeho malýho užasnýho človíčka kterej nás potřebuje a bude nás potřebovat vždycky, tak já určitě ne. Jako někdy.. někdy jako takhle sou jako pěkný holky, jako člověk by řekl... se otočí a řekne, že to je pěkněj kus no ale jako asi spíš ne. [00:18:23-1](#)

Tazatel takže bys pro to ani pochopení nenašel? [00:18:25-5](#)

Respondent Mm. spíš ne [00:18:30-2](#)

Tazatel Dokázal by ses opít ze žalu? [00:18:35-4](#)

Respondent mmm, to asi to ajoo...to joo [00:18:37-9](#)

Tazatel A myslíš, že to je dobře? [00:18:42-8](#)

Respondent Záleží jakej žal no.. jako dobře to určitě taky není, protože alkohol taky není nic moc zdravýho a dobrýho [00:18:58-9](#)

Tazatel A z radosti se opít? [00:19:04-1](#)

Respondent Z radosti? Mm to jo.. to podle mě.. záleží, jaká to je radost když jakoby to je narození dítěte a to, tak jakoby to radost je, tak to se člověk třeba opít může, protože to je vlastně životní událost a to, kulatý narozeniny, ne ty normální to taky ty máš taky párkrát jenom za tu dobu co žiješ, ale jinak jakoby z radosti.. třeba jako když uděláš zkoušky, který jsou hodně těžký, výučák a to, tak jakoby to pochopení na to opití z radosti je že jo.. [00:19:44-4](#)

Tazatel A oplil ses někdy ze žalu nebo z radosti? 00:19:46-3

Respondent Z radosti určitě 00:19:48-3

Tazatel A ze žalu? 00:19:49-6

Respondent ze žalu tyjo to nevím.. i když to jsem možná sem tam něco ze žalu trochu taky pil, ale ne že bych se jako hodně opil 00:20:00-9

Tazatel Mhm.. Teďka bych se chtěl zeptat na 4 body, který by mohli ovlivnit tvůj názor teďka během pandemie, 00:20:09-0

Respondent Ano, poslouchám. 00:20:12-1

Tazatel Tak by mě zajímalo, jestli by sis dokázal vybavit, co sis o tom myslel před pandemií a co si o tom myslíš teďka. První taková věc je sledování pornografie 00:20:21-9

Respondent Mmm... No... tak to nevím, co na tohle říct.. tak jakoby když dejme tomu to nějaký ty páry oddělí od sebe, co rádi spolu.. jak bych to řekl, si užívají, tak jakoby... a nemůžou být spolu díky tomu třeba že jsou z jiný země nebo něco a nebydlej spolu, tak prostě sledování pornografie to tomu druhému to aspoň trochu vynahradí že si sám pomůže nebo něco, ale jako jinak pornografii asi určitě ne 00:20:59-0

Tazatel A myslíš, že se na to změnil tvůj názor před pandemií a teďka? 00:21:06-4

Respondent Jo to nemohu.. too těžko posoudím, to nevím.. 00:21:10-4

Tazatel A co si myslíš stahování nelegálním stahování hudby a filmů z internetu? 00:21:19-6

Respondent No tak nelegální stahování tak podle mě každej si vždycky někdy něco stáhnul, i ty určitě 00:21:30-0

Tazatel Nemohu komentovat 00:21:33-3

Respondent Noo takže jako nevím no, protože jako někteří lidi co třeba na to nemají peníze a to tak si hledaj způsob a maj to rádi, tak si hledaj způsob a tak se to snažej nějak obejít, aby to měli, že jo, když maj třeba nějakou kapelu nebo nějaký film, kterej ejště vůbec není k dostání, nebo je k dostání, ale stojí třeba támhle 5,6 stovek nebo za sledování stránek na internetu, tak si to radši najdou a stáhnou no.. a nechce se jim za to platit aby ušetřili.. ale zase na druhou stranu když to nelegálně stáhneš a někdo ti na to přijde, tak můžeš jít do basy platit pokutu... takže to je takový sporný taky no.. takže 00:22:19-5

Tazatel a ty s tím souhlasíš, nebo ne? 00:22:21-2

Respondent Já? těžko říct, protože jsem se nad tím jako po pravdě tak moc nikdy nezamyslel 00:22:28-8

Tazatel Ale asi to děláš teda? 00:22:31-7

Respondent Sem tam si něco stáhnu no, ale že by to bylo.. ale asi spíš legálně no
00:22:37-6

Tazatel Jo a když už stahuješ teda nelegálně, tak máš nějaký výčitky svědomí, nebo nad tím už nepřemejšlíš? 00:22:48-1

Respondent M tak nevím, jestli jsem něco stahoval někdy nelegálně, tak nad tím ani nepřemejšlím 00:22:54-0

Tazatel Tak ono může být i to online sledování filmů třeba, nebo hudba stahování
00:22:58-1

Respondent No tak nad tím nepřemejšlím, podívám se na film a ani nad tím nepřemejšlím
00:23:05-2

Tazatel Dobře, co si myslíš o ukončení život nevyléčitelně nemocného, o eutanázii?
00:23:13-4

Respondent No tak záleží jestli se na to o tom rozhodl sám ten nemocný. Pokud se o tom rozhodl sám ten nemocný, že chce ukončit svůj život, tak jako to je jeho věc.. pokud to je třeba z toho, že je nemocný na jakoby na těch přístrojích, které jsou na podporu života a je to třeba už delší dobu a lékaři tam dávají čím dál menší šanci, tak to vlastně pak je na rodině a záleží jak dlouho chce teda ta rodina zkoušet čekat, jestli on se probere nebo ne a pokud je živej tak to je vlastně taky na něm, protože to je jeho život no a já vlastně jsme zdravěj takže já o tom nikdy ani nepřemejšlel ale jako podle mě to je rozhodnutí toho dotyčného člověka, pokud je živý 00:24:11-8

Tazatel Jo... takže.. myslíš si, že se toho nedá nějak zneužít? 00:24:19-8

Respondent Mmm nevím no.. já jsem ti nikdy moc nezkoumal, takže ti těžko řeknu no
00:24:27-7

Tazatel Dobře 00:24:29-4

Respondent Jakože třeba v nemocnicích jsou jakoby jak byli ty.. je to už delší doba anebo to, mluvilo se o tom v novinách, že žejo ty andělé smrti, že prostě si mysleli že ty lidi umíraj, tak jim s tím pomohli že jo.. no ale to není eutanázie, že jo 00:24:46-6

Tazatel Dobře..A co si myslíš o líbání na veřejnosti? 00:24:56-2

Respondent Teď? Teď to víceméně pomalu ani nejde, protože vlastně máš veřejný zákaz.. jakoby.. musíš nosit na veřejnosti roušku takže vlastně bys ani neměl se líbat na veřejnosti.. doma ať se ten pár, co jsou spolu a to líbou, ale jinak prostě nikdo neví, kdo to může mít, protože říkaj že prostě někdo tu nemoc přechodí, někdo to má ani to neví, ani to nezjistí takže jako je to složitý... no takže jako to ať si když tak ty lidi, co se maj rádi dělaj třeba doma nebo spolu a někde mimo veřejnost a.. 00:25:32-5

Tazatel A dokážeš sis vybavit co sis o tom myslel před tím, než byla povinnost nosit roušku? 00:25:38-5

Respondent Předtím? Mhm.. předtím mi to bylo asi tak jedno.. 00:25:45-1

Tazatel Dobře, takže ti to nevadilo? 00:25:48-6

Respondent Nenenene 00:25:50-7

Tazatel Tak jo, tak já ti děkuju za rozhovor, tak to bude všechno a já tě budu informovat, jak to dopadlo 00:26:00-8

Respondent Jo, dobře dobře, dobře, děkuju moc pane 00:26:04-3

Tazatel Já děkuju ahoj 00:26:07-6

Respondent čus čus

Rozhovor č. 6

Tazatel No takže ahoj já 00:00:02-7

Respondent No ahoj 00:00:05-3

Tazatel Nejdřív bych potřeboval tvůj souhlas s nahráváním..Probral bych s tebou ten můj rozhovora chtěl bych se tě zeptat na pár otázek na pár situací ze života, na který bys mohla mít svůj názor a zajímalo by mě, jak to vidíš ty.První taková situace je řízení pod mírným vlivem alkoholu, co si o tom myslíš? 00:00:22-8

Respondent S nahráváním souhlasím..No tak nemělo by to bejt, že jo. 00:00:25-8

Tazatel A dokážeš si 00:00:28-3

Respondent Nedokážu, nedokážu, když nejsem řidič tak si to nedokážu představit 00:00:34-3

Tazatel A nedokážeš si představit ani situaci, ve který by si třeba sedla do auta někoho pod vlivem? 00:00:39-7

Respondent Asi bych nesedla, do auta, kdybych věděla, že někdo je někdo je napitej.. to zas nějakou zásadu taky mám.. nesedat k řidiči když je napitej 00:00:51-4

Tazatel Ani kdyby šlo o život? 00:00:53-0

Respondent Těžko říct, těžko říct, co člověk udělá v takovejhlech situacích.. těžko, těžko.. nevím nikdy jsem v takový situaci nebyla, takže nemůžu říct 00:01:05-1

Tazatel Aha 00:01:05-8

Respondent Jestli bych to udělal 00:01:07-3

Tazatel Jasný. Další taková situace je jízda na černo v MHD 00:01:13-1

Respondent No tak většinou jsem si lístek koupila, takže jako asi by to nemělo bejt no jezdit na černo 00:01:20-9

Tazatel A stalo se ti to někdy, že si jela na černo? 00:01:24-1

Respondent Ne, nestalo, to ne, vždycky jsem si koupila jízdenku nebo lístek, nikdy jsem na černo nejela. 00:01:32-2

Tazatel Takže seš proti jízdě na černo? 00:01:35-1

Respondent No tak proti no tak asi jako když asi někdo nemá koruny a potřebuje jako.. nevím, těžko říct, ale asi jo, jsem proti aby jezdil někdo na černo 00:01:46-4

Tazatel Co si myslíš o tom, že někdo nehledá práci a žije jenom z podpor a z darů?

00:01:53-0

Respondent Na to sou asi jako takový asi různý názory no, já když to vezmu ze svého pohledu jako, když jsem byla jako na pracáku, nebo tadyhleto, tak a nikde tě nevezmou, jenže já zase jsme v jiný situaci že jsem samoživitelka, nebo byla sem, no tak teď už jsem zase ale to je jedno, tak jako ono je někdy těžký jako najít práci, ale jsou i lidi, který toho zneužívaj že jo.. jako ty určitě jo 00:02:21-8

Tazatel Právě že se ptám vyloženě na ty, co nehledaj práci a jenom toho zneužívaj, jestli to schvaluješ 00:02:28-3

Respondent No tak to neschvaluju, mělo by to bejt jinak regulovatelný tadyhleto.. prostě jako teďka psali o tom koronaviru, že když dítě nepošleš do školy, tak ti seberou to ošetřovný že už nebudeš mít nárok, takže jako něco jako takovýhleho by to mělo bejt, když si neseženeš práci za určitejch podmínek, tak prostě by ti ty dávky měli prostě sebrat a hotovo. 00:02:54-7

Tazatel Aha, další bod tady mám kouření marihuany a hašiše. 00:02:59-1

Respondent Tak to asi nemůžu sloužit, protože nevím no, někdo říká, že mu to pomáhá v něčem, no i když hašiš asi ne, to spíš to konopí nebo něco.. nevím na tadyto ti asi moc neodpovím 00:03:14-0

Tazatel A kouřila si někdy trávu? 00:03:16-3

Respondent Ne, v životě jsem to nezkusila, ne nekouřila 00:03:21-8

Tazatel Dobře, takže to schvaluješ třeba pro ty lékařský účely 00:03:24-3

Respondent Pro lékařský účely ano. to ano 00:03:28-0

Tazatel Dokázala by si dát úplatek? 00:03:31-1

Respondent Já jestli bych dokázala dát úplatek? 00:03:34-8

Tazatel No 00:03:36-4

Respondent No tak já ho dát ani nemůžu, protože na to peníze nemám a kdyby to bylo, kdyby na tom závisel já nevím život někoho z rodiny, tak to je otázka, jestli by to člověk udělal, nikdy jsem v takový situaci taky nebyla, takže nevím no, ale asi kdyby šlo o život mejch dětí, nebo o kohokoliv jinýho, tak by člověk asi proto udělal asi cokoliv no, možná i ten úplatek 00:04:01-5

Tazatel A dokázala by si bejt na druhý straně a vzít ten úplatek? 00:04:05-3

Respondent To asi bych nedokázala vzít, asi těžko. 00:04:11-5

Tazatel Ani v nějaký finanční tísni? 00:04:15-2

Respondent To nevím, co bych udělal, těžko, těžko to budu posuzovat, když takhle sem

nikdy jako v té situaci nebyla, těžko, těžko říct 00:04:27-2

Tazatel A co využije známost při jednání na úřadě? 00:04:31-0

Respondent Záleží asi čeho by se to třeba jako týkalo no.. nevim,, nevim.. asi ne, spíš ne než jo 00:04:44-0

Tazatel Ani třeba předběhnutí v řadě, díky známosti? 00:04:47-4

Respondent No tak sem to nikdy nepotřebovala, takže nemůžu říct, jak bych se zachovala.. jestli bych předběhla nebo ne 00:04:55-0

Tazatel Dobře, mhm.. koupila by si něco kradenýho? 00:04:59-3

Respondent Jako kdybych věděla o tom, že to je kradený? 00:05:03-2

Tazatel Mhm, (ano) 00:05:03-9

Respondent To asi ne, to zase mám svědomí nějaký jako, to bych asi jako neudělala. kdybych věděla... bych se bála, že by se na to přišlo asi kdyby to člověk, kdyby to člověk prostě jako vzal asi ne, určitě ne 00:05:19-1

Tazatel Takže by ti to vadilo, protože by se na to přišlo, nebo protože by tě trápilo svědomí? 00:05:22-3

Respondent Oboje dvoje.. trápilo by mě svědomí i že by se na to přišlo, takže... to svědomí to spíš, možná víc to svědomí 00:05:31-2

Tazatel Dobře, Dokázala by si lhát pro svůj prospěch? 00:05:36-1

Respondent Lhát asi moc jako neumím ve svůj prospěch. Kdybych to uměla, tak nejsem tak, kde jsem. No, to ti musí stačit taková odpověď 00:05:47-4

Tazatel Dobře... nechala by sis nalezené peníze? 00:05:50-7

Respondent Ne, ty bych vrátila, ty bych určitě vrátila. zase jsme u svědomí, mám svědomí 00:05:59-3

Tazatel A lišilo by se to nějak od částky? Že třeba kdybys našla pětistovku, jestli by si, to taky nějak vrátila a nahlásila, nebo by sis do nějaký částky..? 00:06:10-0

Respondent No záleží, záleží kde bych to třeba jako asi našla, ale těžko ti takhle řeknu, jestli by člověk vrátil, protože se mi to v životě nestalo, takže nemůžu říct, jestli bych si to nechala, nebo ne.. jako kdyby to byla větší částka třeba jako s celou peněženkou, jako nebo to, ale to asi člověk to asi vrátí určitě, ale kdyby to byla menší částka, nevim.. 00:06:32-9

Tazatel Dobře, co si myslíš o hraní karet o peníze? 00:06:36-9

Respondent To je každého věc.. jako neodsuzuju to, když to někdo dělá, 00:06:44-2

Tazatel Co si myslíš o rozvodech? 00:06:48-3

Respondent Co si myslím o rozvodech? No když to nefunguje, tak to nefunguje tak maj jít od sebe, protože se stejně nic na tom nezmění. 00:06:56-3

Tazatel Takže nedržet to manželství třeba kv.. 00:07:00-5

Respondent Za každou cenu, ne ne.. to si myslím, že není až tak jako dobrý držet to jenom kvůli dětem. 00:07:07-1

Tazatel Mhm, co si myslíš o nevěře? 00:07:12-3

Respondent O nevěře? co oči.. jak se to říká? Co oči nevidí, to srdce nebolí... ne jako.. v týhle situaci jsem nikdy nebyla a v životě jsem to neudělala, takže jako.. člověk neví, jestli by to odsuzoval, nebo jako.. nevim no... záleží, jestli to je jednorázová asi záležitost, tak by člověk asi jako odpustil no, takhle nějak 00:07:36-3

Tazatel Jo, takže bys pro to dokázala pochopení? 00:07:40-0

Respondent Tak, asi jo, asi by to člověk překousnul, kdyby ti o toho člověka šlo, nebo bys ho fakt jako měl rád, a tak dále a tak dále, tak si myslím, že by člověk asi ledacos překousnul 00:07:53-0

Tazatel Co si myslíš o opíjení ze žalu? 00:07:55-2

Respondent O pění ze žalu.. jo o opíjení ze žalu.. nic se tím nevyřeší.. záleží zas třeba jako proč jako člověk pije nebo tohle, když někdo umře.. no tak jako jo.. ale když máš nějaký problémy tak se tím nic nevyřeší, když začneš pít.. záleží jak to myslíš no, opíjení ze žalu... 00:08:21-4

Tazatel Takže když to je nějaká věc, s kterou nic neuděláš, třeba to úmrtí v rodině, tak pro to pochopení máš, ale když to je kvůli já nevím, finanční situaci, nebo nějakému problému, který se dá řešit, tak to neschvaluješ 00:08:34-4

Respondent Tak, nic se tím nevyřeší.. 00:08:37-0

Tazatel A co opíjení z radosti? 00:08:40-9

Respondent A tak občas asi se každěj opije z radosti.. nevím, tak to je zase každýho jako.. každěj na to má jinej názor tak občas se opiješ i z radosti, když se to člověku povede.. 00:08:55-2

Tazatel Mhm, co si myslíš o zabití v sebeobraně? 00:08:58-3

Respondent O zabití v sebeobraně? Nevím no, těžko posuzovat, záleží zas na okolnostech, nevím.. tady tadyk to.. nevím. tohle.. těžko se to nějak takhle jako.. když to někdo udělá neúmyslně, opravdu neúmyslně, tak asi jako proto je pochopení a dokážu asi pochopit když matka z.. udělá něco svému dítěti, no tak nějak 00:09:34-3

Tazatel Dobře. Ted'ka tady mám poslední 4 body, který by mohli bejt ovlivněný tou

pandemií koronaviru, takže by mě zajímalo, jak, jestli si pamatuješ, jak si měla názor před tím, a jak si máš teďka. První bod je sledování pornografie 00:09:50-4

Respondent A jako co? 00:09:54-2

Tazatel jestli ti to vadí, jestli ti to přijde nemorální 00:09:56-9

Respondent nevadí.. 00:09:55-7

Tazatel Nevadí 00:09:58-2

Respondent Nevadí, nene 00:10:00-1

Tazatel Dobře. druhý tady je stahování nelegálně hudby a filmů z internetu. 00:10:06-0

Respondent Tak jako mně to nic neříká, takže na to asi žádnéj názor nemám, protože to neumím, tak to dělat nemůžu za první a za druhý jako tomu.. nevím, nic mi to neříká tadyhleto stahování z internetu nelegální 00:10:19-8

Tazatel A když bys měla možnost mít od známýho nebo tak, nějakou hudbu nebo film akorát bys věděla, že to je jako nelegálně stáhnutý, vzala by sis to? 00:10:30-0

Respondent Asi jo, když bych asi chtěla se na to podívat, tak bych to asi vzala. A podívala bych se na to 00:10:38-3

Tazatel Mhm, co si myslíš o ukončení života nevléčitelně nemocného, o eutanázii? 00:10:43-5

Respondent Nooo, že to je dobrá věc si myslím, že to akorát ty lidi trpěj, tak že tadyhleto jim prostě umožní odejít.. odejít a netrápit se dál.. 00:10:56-0

Tazatel A myslíš, že v tom, že se to nedá nějak zneužít? 00:11:00-3

Respondent Zneužít? Tak nad tím jsem až tak nějak nepřemýšlela.. zneužití eutanázie, to nevím.. asi ne 00:11:10-7

Tazatel Mhm.. a poslední bod tady mám líbání na veřejnosti. 00:11:15-4

Respondent Nevadí.. 00:11:17-9

Tazatel ani teďka, když by tady měli mít roušky? 00:11:21-6

Respondent No joo, oni by teď lidi měli mít roušky, noo nemělo by se to no ale, tak vidíš, že se normálně mladý lidi, když se setkaj, tak si daj dolu roušku a daj si pusu.. když toho člověka znáš a nelíbáš někoho na potkání, tak asi jako.. když je to někdo, koho znáš, tak to nevadí. a koho neznáš, toho nelíbáš 00:11:45-5

Tazatel Dobře, tak jo, tak to bude všechno, já ti děkuju a 00:11:51-1

Respondent Jo, není zač, 00:11:52-0

Tazatel Měj se hezky, ahoj 00:11:53-4

Respondent Taky, taky čau 00:11:54-4